ИНТЕРВЮ Таско Ерменков за енергетиката и цената на тока 11

ПАРИ Борисов не изключи актуализация на бюджета 4

СЕЧ Спират още 81 влака, дават по 6 заплати на съкратените 6

УКРАЙНА Яценюк пак заговори за военно положение 10

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
90 cm.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 15 ЯНУАРИ 2015 ГОДИНА/24 БРОЙ 10 (7011)

Гърци готови да купят „1300 г. България"

Бизнесмените искат да преместят паметника в Кипър, твърди режисьорът Андреас Панцис

Група гръцко-кипърски бизнесмени иска да спаси паметника "1300 години България" и е готова да го купи и постави на кипърското крайбрежие. Това твърди кипърският режисьор и сценарист Андреас Панцис, който е сред творците, заставащи в подкрепа на монумента пред НДК.

За пореден път художници, архитекти, инженери и специалисти защитиха идеята паметникът да остане на мястото си и предложиха той да бъде обновен от един от авторите си - проф. Валентин Старчев. Общинските съветници от БСП Николай Белалов и арх. Борислав Борисов подчертаха, че не е нужно да се търси противопоставяне с Мемориала на загиналите войници от I и VI Софийски пехотен полк, защото има одобрен проект за подобен паметник в Южния парк в София.

Решението на СОС за демонтирането на "1300 г. България" е атакувано съдебно както от проф. Старчев, така и от граждани. Творците са готови на гражданско неподчинение в защита на паметника.

5

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Новоиздадената книга "Животописи" на колумниста на ДУМА Тодор Коруев бе представена снощи от директора на издателство "Захарий Стоянов" Иван Гранитски пред огромно множество от почитатели на таланта на "публициста на Родопите", както наричат Коруев. Тази поредна книга, събрала колонките на автора в ДУМА за три години, държи будна българската съвест, обобщи Гранитски

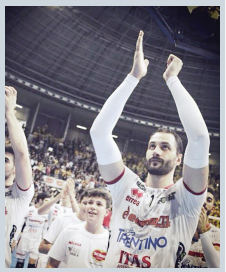
„Южен поток" приключи, остава само „Турски поток"

9

Стефан Данаилов е номиниран за почетния знак „Сърцето на София"

26

Казийски окончателно отказа завръщане

32

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

СИМВОЛЪТ НА ДЕНЯ

Гръцко-кипърски бизнесмени искали да спасят паметника пред НДК, като го купят и го поставят на кипърското крайбрежие. Е, самоунижихме се докрай, като месеци наред спорим да има или не "1300 години България". В гръцката част на Кипър от историята си знаят добре що е борба за собствена идентичност и за държава, но нима ние, българите, не знаем? Нима историята не ни е научила как се преборват едни 200 ромейски години, сетне едни други 500 османски? Нима самоосъзнаването ни е изтекло с кръвта на патриотите, дали живота си да я има "тази" държава?

Грозен бил, порутен бил паметникът. Не, грозни и порутени сме ние, защото ние сме го оставили да се съсипе и да ни замеря с откъртени от вятъра късчета от историята ни. Защото хвалбите ни, че сме хилядолетна държава, стърчат в днешното ни битие като голите ръждясали железа на паметника, от чиято плът елементите отдавна са се срутили. Ако сме нация, да не бяха го направили предшествениците ни, трябваше да го построим. Ама не. Той стана символ на трагедията на България, която зорлем си спретнахме за 25 години. И дълбаем нататък. Занапред ще купуваме от Турция за милиони същия руски газ, от който ние щяхме да вземаме милиони. А Борисов месеци будалка цял народ, че щял да спасява "Южен поток", който сам прати на кино ведно с останалите надежди на енергетиката ни. Дори интелигентни хора се хванаха на въдицата му. Дано от вчера поне са наясно с въздушния му балон, след като Милер охлади празния му ентусиазъм.

Да, махнете паметника пред НДК! Срутете "1300 години България"! Изравнената гола земя ще е символът на деня.

3
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 ⇧ USD: 1.66100 ⇧ GBR: 2.52268 ⇧ CHF: 1.62850

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 15 ЯНУАРИ 2015

Борисов взел 42 536 лв. обезщетение за отпуски

Сметната палата обяви доходите на политици, министри и магистрати за 2013 г.

Станка ДИНЕВА

Бойко Борисов е получил 42 536 лв. за 2013 г. от обезщетения за неизползван отпуск от Министерския съвет от предишното си премиерство. Това стана ясно от публикуваните от Сметната палата встъпителни и финални декларации за доходите за 2013 г. на хората от властта. Отделно от това той е декларирал 7943 лв. лихви от депозит в българска банка за 2013 г.

Когато през 2009 г. стана за първи път премиер, Борисов обвини предшественика си Сергей Станишев, че е взел обезщетение за неползваните по време на мандата си отпуски. Наред с това премиерът наложи промени в трудовото законодателство, които да лишават работещите българи от стотиците дни неизползвани отпуски през годините. Мотивът му бе, че ако трябва да направи съкращения в администрацията, трябва да изплати на чиновниците милиони за обезщетения. Затова 41-то Народно събрание гласува промени в Кодекса на труда, които забраняват прехвърлянето от старата в новата година на повече от 10 дни отпуски. Правата за обезщетение за останалите бяха загубени.

Президентът Росен Плевнелиев е обявил, че притежава банков влог в чужбина в размер на 2916 евро. В декларацията си той е записал, че парите са от дивидент. Съпругата му Юлиана Плевнелиева пък има депозит от 7315 лв. в българска банка. Семейство Плевнелиеви не е обявило, че притежава недвижимо имущество, земеделски земи и гори и автомобил.

Цецка Цачева, председател на парламента, е декларирала, че притежава банков влог от 12 000 лв. от заплати и спестявания. Председателят на парламента не е декларирала нито апартамент, нито лека кола на свое име. Цачева и съпругът ѝ заедно са обявили 5535 лв. от наеми и 8587 лв. от "друга стопанска дейност".

Лидерът на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Михаил Миков е декларирал за 2013 г. близо 18 000 лв. спестени от заплати. В сметката влизат и парите, спечелени от съпругата му. Отделно Микови са обявили, че притежават на влог 10 000 лв. и 3100 евро в българска банка. По 10 700 лв. притежават на влог и двете му деца. Лидерът на БСП е декларирал, че през 2013 г. е притежавал акции в български компании. От "друга стопанска дейност" Миков е получил 7500 лв. Бившият лидер на БСП Сергей Станишев е декларирал пред Сметната палата 10 000 лв. налични пари от заплати и спестявания за 2013 г. На името на съпругата му се водят два влога от 26 680 лв. и 3555 евро.

Лютви Местан, лидерът на ДПС, е обявил пред Сметната палата, че притежава депозит в ДСК на стойност 20 000 лв. Съпругата му също притежава 20 000 лв. депозит в Уникредит банк.

Скромна е и декларацията на управителя на БНБ Иван Искров. Той е обявил, че през 2013 г. притежава влог в българска банка в размер на 22 930 лв. На сметка на съпругата му се водят 7350 лв.

ЩОНОВ "ЗАБРАВИЛ" ДА ПОДАДЕ ДЕКЛАРАЦИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ

95 души, които са задължени по закон да подават декларации за имотното си състояние, не са го направили или са депозирали документи със закъснение, съобщи Сметната палата. От тях 83 са политици. От тях 5 са бивши депутати.
Васил Щонов, министър на енергетиката в служебното правителство на Георги Близнашки, не е подал декларация при сдаване на поста. Още 5 души от служебния кабинет са "забравили" да го направят.
Декларации пред Сметната палата подават народни представители, министри, членове на управителни и контролни органи на партии с държавна субсидия, областни управители, висши магистрати. Срокът за това е до 1 месец от встъпването или освобождаването им от длъжност.

Левицата иска замразяване на възрастта и стажа за пенсиониране

"Наложителни са промени в пенсионното законодателство". С този аргумент зам.-председателят на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Корнелия Нинова представи предложенията на левицата за промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО). ДУМА припомня, че за 2015 г. управляващите замразиха възрастта за пенсиониране, но увеличаването на изискуемия стаж за пенсия продължи.

Първото искане е да се замразят стажът и възрастта за пенсиониране, такива, каквито бяха през 2014 г., подчерта Нинова. Аргументът на левицата е, че през последните години непрекъснато се увеличават стажът и възрастта за пенсиониране, което поставя едно поколение пред голямо изпитание, но и не води до стабилизиране на състоянието на системата и подобряване на дефицита в НОИ. В България работещите реално се пенсионират покъсно от преобладаващата част от страните в ЕС, подчерта Нинова. Продължителността на живота в България е с около 5 години по-кратка, отколкото в ЕС.

Второто предложение на парламентарната група е за т.нар. гъвкаво ранно пенсиониране. Става въпрос за хора в предпенсионна възраст (между 54 и 64 г.), които не могат да намерят работа, не подлежат на преквалификация или програмите не ги обхващат и те остават без доход. Законопроектът на левицата предвижда да се направи комбинация между недостиг на възраст и осигурителен стаж в размер общо на 24 месеца и възможност да се получи по-ниска пенсия по желание на този човек с 0.4% за всеки нестигащ месец. Това общо може да достигне до намаление на пенсията с до 9,6%. Хората, които биха могли да се възползват от тази възможност, са три групи: навършили възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, но не им достигат до 2 години стаж (около 3000 души), и допълнителните средства, които са необходими, са около 5,9 млн. лв. Втората група са хора с достатъчен осигурителен стаж, но нямат възраст за пенсия (около 10 000 души) и биха стрували на бюджета 24,6 млн. лв. Третата група са хора, които нямат стаж и възраст (между 13 000 и 15 000 души) и за тях се изисква допълнителен ресурс за 2015 г. от 30,5 млн. лв.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Най-възрастният жител на Разградска област Гюлбие Юмер от село Свещари навърши 108 г. и посрещна рождения си ден в родната си къща. Тя има син и дъщеря, 4 внуци и 2 правнука. За баба Гюлбие се грижи 67-годишната ѝ дъщеря

ОБЛОЖЕНИЯТ ТЮТЮН Е ДВА ПЪТИ ПО-МАЛКО ОТ КОНТРАБАНДНИЯ

В България обложеният с акциз тютюн е два пъти по-малко от този, който митниците успяват да заловят. За 2013 г. обложеният тютюн е 164 тона, а заловеният от митниците - 360 тона. По данни на Асоциацията на тютюневата индустрия контрабандата с тютюн у нас годишно възлиза на около 2000 тона. Производители на тютюн и представители на фирмите изкупвачи бяха поканени в парламентарната комисия по земеделие, за да обсъдят заедно с Министерството на земеделието и храните и депутатите подготвените от правителството промени в Закона за тютюна и тютюневите изделия. Законопроектът прецизира функциите на трите ведомства, които имат отношение към тютюнопроизводството, обясниха от Министерството на земеделието. Създава се регистър на всички стопани, които отглеждат тютюн, и задължителни договори за изкупуването на тютюн. За първи път се въвежда регистър на лицата, които се занимават с изкупуване на суров тютюн. Вносителите предлагат създаването на структура, която да изпълнява ролята на Камара на тютюнопроизводителите. Текстът обаче е така написан, че според част от депутатите е "мъртвороден". В него е заложено, че в камарата ще участват поне 50% от браншовите организации, а само производителите са над 30 000, каза Ферихан Ахмедова от ДПС.

Министърът на земеделието Десислава Танева заяви, че правителството няма визия за изцяло нов закон за тютюна.

Искат оставката на главния прокурор и ВСС

Евелина ДИМОВА

За оставка на главния прокурор и Висшия съдебен съвет "в името на чистите идеали" настояха вчера от Националната антикорупционна коалиция. Държавата е тотално разграден двор, корупцията е навсякъде, няма наказани, няма осъдени, няма върнати пари. Това стана ясно от думите на бившия Герой на социалистическия труд Игнат Раденков и Александър Каракачанов от "Зелена партия", членове на коалицията.

Съдебната власт се превърна в държава в държавата, каза Каракачанов. По думите му на върха се събраха най-корумпираните. Затова единственото условие да се спре по-нататъшният разпад на държавата и да се сложи началото на възраждането на изстрадалата ни родина е нашето предложение за оставки, за да се скъса най-после пъпната връв на 25-годишната взаимозависимост олигархия-мафия-държава, смятат от коалицията. Оттам предлагат двете институции да бъдат заменени временно с регулативни органи.

Първа задача на новото правителство беше да си осигури безпроблемното управление с поредния многомилиарден кредит, този път от 8,1 млрд. лева, каза Игнат Раденков. При това и тази крупна сума няма да е достатъчна да покрие вътрешната и външна задлъжнялост, твърди той. Според разчетите на доказани финансисти и икономисти в края на 2016 г. ще приключим с над 30 млрд. лв. дълг, прогнозира Раденков.

От коалицията са подготвили и ще внесат в НС законопроект за вдигане на банковата тайна.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: НОВИТЕ ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПАКТА ЗА СТАБИЛНОСТ СА ПОБЕДА ЗА СОЦИАЛИСТИТЕ

Вече 6 години от самото начало на кризата ПЕС се противопоставя на строгите финансови икономии, водещи единствено до стагнация. Ние призовавахме за гъвкавост в Пакта за стабилност и растеж, както и за засилване на инвестициите. Това заяви лидерът на ПЕС Сергей Станишев, след като ЕК обяви новите правила за гъвкавост от Пакта за стабилност и растеж, както и законодателната инициатива за създаване на Европейски фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ). Според тях вноските на държавите-членки към фонда няма да бъдат отчитани като дефицит на бюджетите им.

Станишев се срещна с комисаря по икономика, финанси и данъчна политика Пиер Московиси в Страсбург. Той го поздрави като основен отговарящ за ресора, както и останалите комисари-социалисти, които по думите му са доказали своя капацитет да отстояват левите приоритети. "Най-накрая виждаме истинска промяна в политиката на комисията. Това е ясен знак, че влиянието на нашето политическо семейство се разраства. Новият финансов инструмент ще бъде реално средство за възобновяване на растежа и стимулиране на инвестициите".

"Новите правила дават възможност Европейският фонд за стратегически инвестиции да бъде засилен с много повече ресурси. Държавите-членки трябва да се възползват от тази свобода на действие, за да увеличат инвестициите в нови проекти. Съюзът отново ще заеме ролята си на двигател на европейската реална икономика", каза Станишев.

Когато българите плащат и не протестират, е лесно да управляваш за тяхна сметка

МАЯ МАНОЛОВА ЗА ПОЛИТИКАТА НА ГЕРБ

НС откри новата сесия с обещания за светло бъдеще

Депутатите се караха за участието във властта, за Луков марш, за ренегатството и за радикалния ислям

Юлия КУЛИНСКА

С размяна на остри декларации и обещания за светло бъдеще НС откри вчера втората си сесия след коледната ваканция. Цветан Цветанов от ГЕРБ започна с предложение за промени в Изборния кодекс, задължително гласуване и референдум заедно с местните избори. Уж новите идеи за реформи всъщност бяха реанимирани стари предложения на управляващите още от предизборната кампания. Цветанов отбеляза, че стабилно управление е възможно и без ДПС, и поиска по-силна БСП. Той се подмаза на Борисов с коментар, че кабинетът на четворната коалиция е исторически пример как трябва да постъпва отговорният държавник.

Тонът на речта на Цветанов не отговаря на тежките проблеми на страната, заяви зам.-председателят на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Янаки Стоилов. "Щатни политически проповедници продължават да ни ръсят с мантрата, че все някога ще достигнем до благополучие. Политици и медии отново зоват за реформи, които се представят като фатален ритуал, който трябва да отрече всяко разумно действие. Но тези пазители на истината нямат интерес да признаят, че светът и Европа са навлезли в нов свят", коментира той.

ПФ и ДПС отново взаимно се обвиниха в националпопулизъм. Лютви Местан пак настоя патриотите да бъдат отстранени от управлението, иначе щели да последват предсрочни парламентарни избори. Той заяви, че за първи път след 11 септември 2001 г. има демонстрация на терористични алтернативи, по повод атентата в Париж. Местан припомни, че Франция и Европа имат своя републикански марш, българските съмишленици на Марин льо Пен имат своя Луков марш и попита ПФ ще се включат ли отново в него тази година.

Красимир Каракачанов обяви, че няма по-националистическа и популистка партия от ДПС, при това грозно флиртуваща с ислямската религия. Те репетират своята риторика срещу нас, като щедро предлагат безвъзмездната си подкрепа на правителството, ако то се освободи от гласовете на ПФ, заяви Каракачанов. По думите му няма по-голям популизъм от това да се представяш за либерал и евроатлантик, когато държиш стотици хиляди избиратели във феодализма и мизерията.

Местан контрира, че за разлика от Каракачанов никой от депутатите в ДПС не е обикалял от ОДС към Ковачки, а сега към Симеонов, за да намери място в парламента.

Съпредседателят на ПГ на РБ Радан Кънев обвини мнозинството от депутатите, че са изкушени да мислят само за следващите избори. Той припозна приоритетите на ГЕРБ и обеща да бъде лоялен партньор.

Вече се убедихме, че управляващата коалиция твърде често жертва решимостта си за промени в името на оцеляването си, заяви Красимира Ковачка от БДЦ. Тя уточни, че коалицията не е съгласна с идеите за пенсионна реформа, забравяйки, че нейните колеги подкрепиха предложенията на ГЕРБ в тази сфера.

Събитията в Париж са нискобюджетна театрална продукция с огромен ефект за разлика от холивудския мащаб на случилото се на 11 септември 2001 г. в САЩ, коментира Волен Сидеров. Според него нямало никакви доказателства нито за убитите карикатуристи, нито за застреляните атентатори. Той изнесе лекция на колегите си за радикалния ислям и заяви готовност да им открие неделно училище.

От АБВ се оплакаха от решения в управлението, които не са взети в духа на "новия подход в политическите отношения". Борислав Борисов разкритикува отмяната на необлагаемия минимум и скоростното приемане на поправките за пенсионните фондове, забравяйки, че социалният министър е от неговата партия.

Снимка Мариета ТОМОВА

ЯНАКИ СТОИЛОВ:

Кабинетът е отзивчив към влиятелните си кръгове

Правителството не представя управленска програма, за да бъде отзивчиво към претенциите на влиятелните си кръгове, които му помогнаха да дойде на власт. Това заяви зам.-председателят на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Янаки Стоилов. По думите му левицата е призвана да освети националното самосъзнание, да защити хората на труда и да помогне на страната да излезе от блатото на прехода на пътя на развитието. Ние изпълняваме своята програма за прогресивна политика, основана на принципите на равенството и социалната справедливост, насочена към устойчива заетост, достойни доходи, достъпни за всички образование и здравеопазване, обясни Стоилов.

Хроничен е проблемът с масовата престъпност, особено в малките населени места, подчерта депутатът. Той попита докога ще продължава "сговорът на мълчанието" за фалита на КТБ, който явно е изгоден за мнозина и припомни, че хората пак ще плащат сметките на тези, които са ги ограбили. За да не се повтори този сценарий, БСП предлага да се създаде временна комисия, която да проучи състоянието на пенсионните фондове и ефективността на финансовия надзор върху тях.

Кабинетът е рекордьор по външни заеми като дългът тази година ще достигне 24,5 млрд. лв., коментира Стоилов. Той отбеляза, че България е пропиляла възможността да реализира големи енергийни проекти. Той отчете, че няма как да се постигне значителен растеж и устойчива заетост без програма за реиндустриализация и без модернизация на социалната политика за насочване към нова социална държава. Трябва да се погрижим за интеграцията на бежанците в България, а не да приемаме нови вълни, препоръча социалистът. Той коментира, че правителството не показва посока, не дава сигурност и перспектива на гражданите и не отстоява националните позиции. Докато страната потъва в натрупаните проблеми, политици и медии отново зоват за реформи, които вместо с ясна посока и разчети, се представят като фатален, но пречистващ ритуал, който трябва да отрече всяко различно мнение и разумно действие, заключи Стоилов.

През България са преминали автовози с военна техника за Украйна

Юлия ИВАНОВА

През България са преминали автовози с транспортни средства на украинските части в KFOR от Косово, призна вчера премиерът Бойко Борисов в отговор на въпрос от "Атака". Националистите посочиха, че са излъчили любителски клип от 9 януари от района на Ловеч и Ябланица, в който се вижда как по магистрала "Тракия" преминават джипове УАЗ 469 - Хънтър с военна техника през територията на страната в посока Румъния.

Така е, отговори Борисов. Той уточни, че след проверка е установено, че става дума за транспортни средства, а не за оръжейна система. Преминаването е станало на 6 и 7 декември, като колите са били с украински знамена, обясни премиерът. "Джиповете са били на мисия в Косово и са на КЕЙФОР, така че няма нужда да драматизираме. Връщали са се и на 7 декември са напуснали България през Русе", заяви Борисов.

Автомобилите на КЕЙФОР са ясно обозначени, а тези автомобили не са имали знаци на миропомазващите сили на НАТО, а само украински флагове, опонира му депутатът от "Атака" Илиян Тодоров. Борисов обаче се направи на неразбрал и не коментира констатацията.

Англия още ще намалява социалните придобивки за работници от ЕС

Поетапно ще се въвеждат във Великобритания мерките за ограничаване на социалните придобивки за работници от Европейския съюз. Това обяви външният министър на Великобритания Филип Хамънд след срещата с българския си колега Даниел Митов вчера. За сроковете, обявени от премиера Дейвид Камерън относно ограниченията за български и други европейски работници, свързани със социални придобивки като данъчен кредит или като помощ за жилища, той обясни, че има растящо чувство на разочарование сред нископлатените и нискоквалифицирани британци, защото трудно си намират работа заради по-способните европейски работници. Хамънд заяви, че ще настояват за санкции срещу Русия, докато не бъде изпълнено споразумението от Минск за уреждане на конфликта с Украйна. Той обяви, че ще продължат да се противопоставят.

Двамата министри единодушно и остро осъдиха кръвопролитните атентати в Париж от миналата седмица, като Митов подчерта, че нито една кауза не може да оправдае случилото се. По думите на външния ни министър той е запознал Хамънд с идеята си у нас да се приеме за престъпление участието в терористичната организация "Ислямска държава". Митов изрази готовност България да продължи двустранния диалог с Великобритания в сектор "Енергетика", като подчерта, че разчитаме на тях и за административната реформа.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Министър Вежди Рашидов вчера получи от кипърския посланик у нас Ставрос Августидис бронзов кръст-реликварий и две сребърни гривни от XIX в., които са били изнесени незаконно от България и са конфискувани в Кипър. Рашидов за пореден път не предава ценностите в Националния археологически музей, където им е мястото, а в НИМ, който се превръща в дублиращ трезор.

ГЕРБ стои зад държавното финансиране за частните училища и многото учебници

Принципите на дясната политика в образованието са децентрализация и повишаване на ролята на училищното самоуправление. Не можем да поставим българския учител в ситуация, в която да няма избор. Това заяви в интервю пред БНР председателят на просветната комисия в НС Милена Дамянова. Проектът на ГЕРБ за нов училищен закон предвижда МОН да одобрява неограничен брой учебници за всеки предмет и клас. Държавата ще плаща обаче само за един учебник за всяко дете - този, който учителят ще избере, добави тя. Дамянова не уточни как 45 000 учители в страната ще изберат един от примерно 15 одобрени учебници и какво се случва при преместване на ученика от едно в друго училище.

Държавата не бива да дели децата на държавни и частни, те имат еднакви права, каза Дамянова по повод на финансирането от хазната и на частните училища, записано в проекта на ГЕРБ. Комисията по дискриминация вече се била произнесла по казуса. Според Конституцията обаче държавата осигурява условия за всички деца само в държавните и общинските училища. При неолиберална принцип "парите следват детето" според Дамянова частните училища няма да събират такси за дейности, финансирани от държавата, а само за екстрите. Това ще означава по-ниски такси и по-голям достъп до тези училища и детски градини, посочи тя. Държавно финансиране за частните училища в този вид обаче има само в Швеция, която инвестира за образование 6% от БВП, докато България дава 3,7% и публичните училища са недофинансирани. Милена Дамянова не пожела да коментира изцепката на министър Танев срещу световнозначими учени, понеже това било "негова лична позиция".

МВР атакува група за поръчкови убийства

Разследващите наблюдавали заподозрените повече от два месеца

Мащабна спецакция бе проведена вчера в София. Операцията е проведена под ръководството на Апелативната специализирана прокуратура, съобщиха от държавното обвинение. В акцията участваха повече от 200 служители на прокуратурата и главните дирекции "Криминална полиция" и дирекция "Жандармерия" към "Охранителна полиция". При акцията са претърсени 11 адреса. Масирано полицейско присъствие бе регистрирано в столичния квартал "Бояна", което породи и слухове, че е задържана дъщерята на бивш митничарски шеф.

Действията са насочени към задържането на въоръжена организирана престъпна група, съпричастна към извършването на поръчкови убийства, наркотрафик и наркоразпространение, силови действия, причиняване на телесни повреди, палежи, съхранение и използване на оръжия и взривни вещества, съобщиха от прокуратурата.

Задържаната група за поръчкови убийства е била наблюдавана от МВР повече от два месеца, обяви заместник главният секретар на МВР Георги Костов. Той отказа да дада повече подробности, позовавайки се на течащите и в момента процесуалноследствени действия под надзора на Специализираната апелативна прокуратура. По обяд вчера задържаните бяха над 5.

До края на деня освен първоначалната информация от прокуратурата за мащабите на акцията и краткото изявление от Костов друга официална информация нямаше. Според БНР са били арестувани 10 души, сред които Мила Георгиева, доведена дъщеря на дългогодишния шеф на Агенция "Митници" Христо Кулишев.

Операцията, която се проведе в София вчера, е поредната, която вътрешното министерство реализира срещу предполагаема група за поръчкови убийства, откакто за главен секретар бе назначен Светлозар Лазаров през лятото на 2013 г. ДУМА припомня, че през септември м.г. Лазаров си пожела "в скоро време да осветим пред обществото и пета група за поръчкови убийства".

БОРИСОВ ГОТОВ ДА АКТУАЛИЗИРА БЮДЖЕТА ЗАРАДИ ОГРАДАТА НА ГРАНИЦАТА С ТУРЦИЯ

Юлия ВУТОВА

Бойко Борисов е готов дори да актуализира държавния бюджет с 50 млн. лева, за да има пари за доизграждане на защитното съоръжение по границата с Турция. Това се разбра от думите му по време на парламентарния блицконтрол в отговор на питане на Валери Симеонов от ПФ какво се случва с проекта. Борисов обяви, че съоръжението намалява с около 7 пъти бежанския натиск по границата. По думите на Борисов трите области, на територията на които е границата, са разположени на общо 82 километра. Оградата ще струва около 90 млн. лв., съобщи премиерът и уточни, че правителството е започнало да пуска обществените поръчки за изпълнител. По всяка вероятност процедурата ще се забави, защото се очаква да има обжалвания, поясни Борисов. Той пресметна, че за охрана на границата с Турция сега се харчат около 2 млн. лв. допълнително на месец за патрули. МС прие вчера поредни неотложни мерки във връзка с миграционния натиск по границата с Турция. Те предвиждат продължаване на поетапното изграждане на инженерното съоръжение "от възпрепятстващ тип" по южната граница на страната. До 30 януари МВР трябва да изготви задание за проектирането му, като определи приоритетните участъци и срокове за изграждането му. До 23 януари министърът на вътрешните работи и министърът на отбраната трябва да предложат необходимите изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба, с които да се гарантира ефективно взаимодействие във връзка с охраната на границата и да се създадат възможности за логистична подкрепа от МО при охраната и наблюдението на държавната граница от органите на МВР. Министерството на земеделието и храните ще продължи изграждането на нови и ремонта на съществуващи горски пътища в обхвата на дейност на Югоизточното държавно предприятие.

КУНЕВА Е КООРДИНАТОР НА ПОДГОТОВКАТА ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА ЕС

Вицепремиерът по европейските политики Миглена Кунева бе назначена от МС за национален координатор по подготовката на България за ротационното председателство на ЕС през 2018 г. Министърът на външните работи Даниел Митов става неин заместник, след като бе подменен съставът на Съвета по европейските въпроси. За членове на СЕВ са определени всички останали членове на Министерския съвет. Няма промяна в експертния състав. Създава се и координационен механизъм за подготовката на България за ротационното председателство на ЕС, който ще е в рамките на съществуващия към момента. Кунева ще внася в МС проектите на позициите на България за заседанията на ЕС, реши кабинетът.

51 СЪДИИ ПОИСКАХА ИЗСЛУШВАНЕ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ШЕФ НА ВКС

Покана за изслушване към двамата кандидати за председател на ВКС Павлина Панова и Лозан Панов внесоха във Висшия съдебен съвет 51 съдии от Върховния касационен съд вчера. Магистратите предлагат изслушването да се проведе на 16 януари от 14 ч. Съдиите от ВКС канят на срещата членовете на ВСС и министъра на правосъдието. На последното заседание на ВСС правосъдният министър Христо Иванов постави въпроса за изслушването на кандидатите пред ВКС, на което Ясен Тодоров му отговори, че то се организира от самите магистрати, а според правилата за избор на тримата големи трябва да се проведе най-късно седем дни преди самия избор. Той е насрочен за 29 януари.

НЯМА ДА УВОЛНЯВАТ ПРОСВЕТНИЯ МИНИСТЪР, ПРЕДИ ДА МУ ВИДЯТ ПОТЕНЦИАЛА

Юлия ИВАНОВА

Премиерът Бойко Борисов увери депутатите, че няма да уволни просветния министър Тодор Танев, преди да види потенциала му, и че го е смъмрил да бъде по-внимателен в изказа си. Така премиерът отговори на въпрос на независимия депутат Велизар Енчев по време на блицконтрола вчера дали подкрепя или осъжда изявленията на Танев, че Жолио-Кюри и Михаил Ломоносов са "кръгла нула". Кога ще поискате оставката на министъра, попита бившият патриот. Борисов откровено призна, че се затруднява да отговори. Той с иронична усмивка припомни още едно, по думите му, "престъпление" на образователния министър, цитирайки думите му, че Наполеон не бил никакъв пълководец.

Срещнах с Танев, но сега не мога да кажа дали го подкрепям или не, за да му поискам оставката, оправда се Борисов. Той се надява образователният министър да си е дал сметка, че с подобни изказвания би могъл да възпламени много среди не само сред интелектуалците и сред хората на образованието, но и сред цялото общество.

"Има постулати, има истини, има история, и на самия мен ми е трудно да преценя какви са Ломоносов и Жолио-Кюри. Но цялото ми образование е минало в убеждението, че те са големи учени", обясни позицията си Борисов. В крайна сметка той предложи на депутатите да поискат по време на редовния петъчен парламентарен контрол самият министър на образованието да обясни думите си.

www.duma.bg

Художници и архитекти защитиха паметника „1300 г. България”

Гръцки бизнесмени готови да купят монумента и да го преместят в Кипър

Павлета ДАВИДОВА

Представители на СБХ, САБ, КАБ, художници, архитекти и преподаватели настояват паметникът “1300 г. България” да остане пред НДК

Десетки художници, скулптори, инженери и архитекти организираха вчера поредната пресконференция в защита на монумента “1300 години България” пред НДК. Експертите са категорични, че паметникът не бива да бъде преместван и разрушаван. Според тях той може да бъде осъвременен под ръководството на един от авторите му - арх. Валентин Старчев. Те са несъгласни с решението на Столичния общински съвет монументът да бъде демонтиран и на мястото да бъде възстановен Мемориалът на загиналите от I и VI Софийски пехотни полкове.

Кипърският режисьор и сценарист Андреас Панцис смята да направи филм за паметника и твърди, че група гръцко-кипърски бизнесмени искат да купят монумента и да го поставят на кипърското крайбрежие. “Погледнете паметника! Между два големи каменни обема виждате Глава! Човек! Мозъкът на човека! Накъде гледа този човек? На запад! Към Запада!”, пише до организаторите Панцис. Той е категоричен, че е срамно подобен шедьовър да бъде унищожен.

Настояваме СОС да преосмисли и преразгледа решението си и ако не е възможно да го промени, то поне да го преформулира, заяви председателят на Съюза на българските художници Любен Генов. Защитниците на паметника подчертаха, че не е нужно паметникът да бъде противопоставян на монумента, посветен на пехотинците. Те припомниха, че има одобрен проект и място за подобно съоръжение зад музея “Земята и хората” в София.

“От името на общинските съветници се извинявам за взетото решение, както и че в залата така и не бяха допуснати експертите и заинтересованите лица. Стигна се дотам политическите лица да говорят “експертно” и резултатът е този”, заяви Николай Белалов, общински съветник от БСП. Той изрази съжалението си, че с разрушаването на “1300 г. България” е пресечена и възможността да бъде изграден паметник на I и VI полк. Белалов припомни, че дори настоящият главен архитект на София е издал виза за монумента, който е предвиден за Южния парк. Паметникът “1300 г. България” трябва да бъде съхранен, без това да пречи на възстановяването на мемориалните плочи на загиналите войници, категоричен бе и колегата му в СОС арх.Борислав Борисов, който бе сред организаторите на пресконференцията. Съветниците от левицата са внесли предложение за преразглеждане на решението за демонтиране на паметника.

Казусът е атакуван и съдебно - проф. Старчев е завел дело за защита на авторските си права, гражданска организация също е сезирала съда в зашита на паметника. Творците се заканиха да организират граждански протести в защита на монумента.

“Този паметник беше символ на едно ново и съвременно отношение на архитектурното мислене, а днес го унищожаваме. Срещата ни тук е протест на културата срещу разрухата, срещу произвола и срещу Прошковците във властта”, категоричен бе и акад. Светлин Русев. ДУМА припомня, че Прошко Прошков е един от съветниците, по чието предложение бе гласувано премахването на “1300 г. България” от пространството пред НДК.

Само хора с увреждания с доход до 286 лева ще имат право на асистент

Аида ПАНИКЯН

В Националната програма “Асистенти за хора с увреждания” от тази година се въвежда подоходен критерий за обгрижваните лица. Техният месечен доход не трябва да надвишава линията на бедност, която за 2015 г. е 286 лв. Това предвижда Националният план за действия по заетостта (НПДЗ), който кабинетът прие вчера. Предвидено е 2700 безработни да станат асистенти на хора с увреждания.

За да не спре програмата “Личен асистент”, която до момента се финансираше от европари по оперативната програма “Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г., правителството реши да бъдат отделени от бюджета МТСП 13 млн. лв., докато бъдат разкрити операциите по оперативната програма за 2014-2020 г.

Още от предишния мандат на Борисов по НПДЗ ежегодно държавата отделя по 73 млн. лв. за мерки срещу безработицата и разкриване на временни работни места.

Сред новостите на плана е и въвеждането на сфинансиране от работодателите при наемане на безработни на субсидирани работни места по мерките от Закона за насърчаване на заетостта. Държавата ще субсидира 300 лв. за месечно възнаграждение на човек по всички мерки, а при безработни с висше образование - 380 лв., както и дължимите осигуровки. Останалата част от заплатата ще се осигурява от работодателя в частния сектор. По мярката за наемане на продължително безработни ще се субсидира вече и част от трудовото възнаграждение в размер на 300 лв. и дължимите осигуровки (досега се субсидираха само осигуровките).

Определя се трудово възнаграждение от 430 лв. за наетите 100 медиатори в общини с голям брой безработни и неактивни младежи по програма “Активиране на неактивни лица”.

МАЙКА ОСТАВИЛА БЕБЕТО НА ДЕТЕГЛЕДАЧКА ПО КОЛЕДА И НЕ ГО ПОТЪРСИЛА

Майка от Ахелой е оставила 11-месечното си бебе на детегледачка на 25 декември и повече не го потърсила, съобщиха от полицията в Бургас. Във вторник в Първо РПУ е получено съобщение от 40-годишна бургазлийка, която обяснила, че се отзовала на обява във вестник, че се търси детегледачка. На 25 декември 2014 г. в дома ѝ дошла млада жена с 11-месечното си бебе и ѝ обещала месечно възнаграждение от 1200 лв., за да се грижи за детето ѝ. По думите на бургазлийката обаче детето до 13 януари не е потърсено от майката, което я накарало да потърси полицията.

Полицията установила, че майка на момченцето е 24-годишната А.А. от Ахелой, която има още две деца на 4 и 3 г. Същата нямала постоянни трудови доходи и действително поверила грижата за най-малкото си дете на бургазлийката. По думите на А.А. за грижите 40-годишната бургазлийка получила първоначално сумата от 350 лв., но “гледачката” отрича.

Майката бе задържана за 24 часа, а детето е настанено в Дом за медико-социални грижи в Бургас.

Комитет ще управлява финансирането на здравеопазването

Аида ОВАНЕС

Към министъра на здравеопазването се създава Управляващ комитет по финансиране на здравеопазването. Решението на кабинета е едно от условията по Споразумението за предоставяне на консултантски услуги между Международната

банка за възстановяване и развитие (МБВР) и МЗ. Ще бъде осигурявана консултантска помощ за полагане на основите за изпълнение на Националната здравна стратегия 2014-2020 и МЗ ще бъде подпомагано да оцени и разработи въз-можности за промени в областта на финансирането на здравеопазването и заплащането на услугите в здравния сектор, както и да разработи предложения за реформи в сектора на лекарствените продукти. Членове на Управляващия комитет ще са представители на администрацията на Министерския съвет, на министерствата на здравеопазването и на финансите, НЗОК, НСИ и Националния център по опазване на общественото здраве и анализи. За председател правителството определи здравния зам.-министър д-р Адам Персенски.

Българска Национална Организация за Развъждане на Породите Селскостопански Животни (БНОЗРПСЖ) кани своите членове на общо събрание. Събранието ще се проведе на 18.02.2015 г. от 11.30 часа в гр. София, ул. Владайска №29, ет.5.

В СМОЛЯН ЩЕ ИЗГРАЖДАТ ЦЕНТРОВЕ ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА

Правителството предостави на община Смолян собствеността върху два поземлени имота в с. Чокманово. Терените и сградите в тях са с отпаднала необходимост за Министерството на образованието и науката. Намеренията на местната власт са в тях да бъдат изградени социални домове за отдих и лечение или центрове за грижи за възрастни хора.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 15 ЯНУАРИ 2015

Спират още 81 влака

По шест заплати ще получат съкратените железничари

Мая ЙОВАНОВСКА

Ще спрем още 81 влака. Това заяви вчера пред парламентарната комисия по транспорт изпълнителният директор на "Холдинг БДЖ" Владимир Владимиров, на която той и транспортният министър Ивайло Московски бяха изслушани по искане на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ заради вече спрените 38 влака. Първият етап от мерките, които предприехме, бяха спиране на 38 влака и ограничаване на маршрута на още 10. Вторият етап предвижда спиране на още 81 влака, съобщи Владимиров.

Владимиров обясни, че дори и спирането на влакове и намаляването на персонала няма да доведат до реални резултати през тази година. Колективният трудов договор, сключен между превозвача и служителите, изисква определена процедура и време. Няма да може да реализираме тези мерки за по-кратък период от 6-7 месеца, каза Владимиров. На освободените служители трябва да бъдат платени около 6 работни заплати. Същевременно стана известно, че бюджетната прогноза предвижда субсидията за пътническите превози не само за настоящата година да е 140 млн. лв., а и за 2016 и 2017 г. Очакваме през тази година загубата да е около 40 млн. лв., горе-долу толкова ще бъде и през 2016 г., чак през 2017 г. е възможно да се излезе на нула, каза Владимиров.

Ако субсидията за БДЖ се запази в размер на 140 млн. лв., ще има недостиг от 12,5 млн. лв. за извършване на най-наложителните ремонти, каза Владимиров. По неговите думи необходимият минимум за ремонти е 25 млн. лв.

Депутатът от БСП Кирил Добрев, който е народен представител от Габрово, заяви, че от четири общини в града три са засегнати от спирането на влаковете. Две от тези общини са туристически дестинации. Това ще се отрази и върху приходите от туризъм в тези общини, каза Добрев. Така обричаме общините на икономически упадък, заяви той.

Президентът на КНСБ Пламен Димитров посочи, че в годините на реформи в системата на железниците от 80 хил. работници са останали между 22 и 25 хиляди. Намаляването на персонала с четири пъти обаче не доведе до по-добри услуги за населението или по-добро финансово състояние на дружеството, каза Димитров. Според него бъдещето на железниците не минава през подобни мерки, които няма да подобрят състоянието им. Президентът на КНСБ смята, че спасението за БДЖ е дългосрочна визия за инвестиции, дългосрочен механизъм за 5-7-годишен хоризонт за развитие на БДЖ и съгласие за нов инвестиционен заем за железницата за дълъг хоризонт. Той предупреди министър Московски и шефа на БДЖ, че в много градове на страната хората са готови за протести.

Това, което Министерството на транспорта може да предложи, е до средата на февруари ръководството на БДЖ да изготви план от 6-7 години за финансово оздравяване на железниците, заяви министър Ивайло Московски. Другото е да се разговаря с финансовото министерство да преструктурира бюджетите на някои общини така, че те да могат да подпомогнат БДЖ, което да осигури влакове в тези райони, каза Московски. Безумие е да се возят локомотиви с по 3-ма души за сметка на разходи за милиони. Тогава по-добре е да купим един микробус, който да превозва тези хора по същия маршрут, предложи Московски. Той заяви, че в нито един нормативен акт не пише, че железопътният транспорт е социален. Ако е социален, да го финансира социалното министерство, заяви гневно Московски.

Снимка Мариета ТОМОВА

Министър Московски (вляво) и шефът на БДЖ Владимиров по време на изслушването им в комисията по транспорт

САМО ЗА ДЕН МО В БСП СЪБРА НАД 500 ПОДПИСА В ПОДКРЕПА НА БДЖ

В първия ден от акцията на Младежкото обединение в БСП-Перник младите социалисти събраха над 500 подписа в подкрепа на БДЖ, съобщиха от БСП.

Младежите се качиха в няколко композиции по линията Перник-София и получиха подкрепа от хората, ползващи железопътния транспорт, които бяха категорични, че спирането на част от влаковете по тази линия ще ги принуди да използват по-скъп транспорт, за да стигат до работните си места.

Областният председател на МО в БСП-Перник Николай Добрев обясни, че в разговор с младежите, служители на БДЖ, те са споделили, че по линията Перник-София няма губещ влак, но въпреки това управляващите спират 5 композиции. "Повече от ясно е, че се прави опит държавният железопътен транспорт да бъде заменен с по-скъп частен автотранспорт, който ще обслужва нечии икономически интереси", категоричен бе младият социалист. Той обясни, че идеята на младежите е, освен да събират подписи от пътниците, да се чуе и тяхното мнение по въпроса. Младежите ще продължат през цялата седмица да събират подписи в подкрепа на БДЖ във влаковете по линията Перник-София и в офиса на БСП в Перник.

ТРАНСПОРТНАТА КОМИСИЯ ПРЕДЛОЖИ ДА НЕ СЕ СПИРАТ ВЛАКОВЕ БЕЗ СТРАТЕГИЯ

БДЖ да не спира нови влакове, докато не бъде приета стратегия за развитие на железницата. Това предложи комисията по транспорт в НС. Депутатите поискаха и държавната субсидия на БДЖ да бъде преобразувана, като целта е целевият капиталов трансфер от държавата да се преобразува в субсидия за "БДЖ – Пътнически превози". Предложенията са препоръчителни и се отправят към правителството.

В петък се очаква да има среща между Министерството на финансите, Министерството на транспорта, БДЖ и синдикатите, заедно с премиера Борисов, за да се прецени дали е възможно да бъде преобразуван капиталовият трансфер. "Ако това се случи, няма да се наложи спиране на влакове от 1 февруари", каза след заседанието транспортният министър Ивайло Московски.

Депутатите също така задължиха транспортния министър да представи в срок от четири месеца дългосрочна стратегия пред правителството за развитие на БДЖ. Тази стратегия ще бъде разгледана в транспортното министерство до началото на февруари.

500 млн. лева дължи „Топлофикация София" на БЕХ

Снимка БГНЕС

Шефката на ДКЕВР Светла Тодорова изрази резерви относно бизнес плана на столичното парно

Задълженията на "Топлофикация София" към "Булгаргаз" отговарят на вземанията, които ни дължи НЕК, и са от порядъка на 127 млн. лв. Към БЕХ задълженията ни са около 500 млн. лева. Това каза пред журналисти инж. Любен Параланов, председател на Съвета на директорите в "Топлофикация София" ЕАД, при представяне на бизнес плана на дружеството за периода 2015-2019 г. на открито заседание на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), което се проведе вчера.

Параланов каза още, че събираемостта на дружеството е 82%, толкова са изплатените от клиентите пари. Останалите 18% са разсрочени задължения или пък такива, за които се водят съдебни дела. Тези пари, които ни дължат нашите клиенти над 3 години, са около 120 млн. лв., каза Параланов.

Разгледаният вчера бизнес план предвижда подмяната на 34-35 км годишно от топлопреносната мрежа. Целта е да се намалят загубите с поне 1-2%.

Загубите, които сме предвидили за 2014 г., се дължат на намалението на топло- и електропроизводството поради климатичните фактори. Второто е допълнително акцизът, който плащаме върху природния газ, който се повиши с 10% от началото на миналата година и трябваше да купим емисии по линията на дерогация, обясни Любен Параланов.

Не мога да бъда сигурна, че инвестиционната програма ще бъде изпълнена, бе коментарът на шефката на ДКЕВР Светла Тодорова по бизнес плана на "Топлофикация София". Тя допълни, че никога не е имало пълно покритие между бизнес план и реалното му изпълнение. По отношение на подобряването на качеството на услугата тя посочи, че дружеството залага ремонт и подмяна на по около 30 км от мрежата годишно, обаче цялата дължина на мрежата е над 2 хил. километра.

Тодорова отказа да коментира каква ще е цената на топлофикационната услуга, тъй като имало прекалено много време, докато бъде взето решението за цените.

ВИК ИСКА УВЕЛИЧЕНИЕ НА ВОДАТА В СОФИЯ ОБЛАСТ

Цената на водата е в три групи - гравитачна вода, която сега е 0,78 лева на кубик, смесена вода - 0,98 лева, и помпажна вода - 1,31 лв. Цените са без ДДС. Поискали сме и в трите групи по-голямо увеличение, но най-много в смесената и помпажната вода. Това каза пред журналисти в ДКЕВР управителят на ВиК - София област Цанко Маринов, предаде "Фокус". Стана ясно, че работната група предлага да се запази цената на гравитачната вода, предложено е увеличение от 1 стотинка за смесената вода и с 11 ст. за помпажната. В най-големия район - Самоковския, има гравитачна вода. Помпажната вода засяга Елин Пелин, Правец, Драгоман. Смесената вода е в района на Своге и Ихтиман, обясни Маринов. По думите му, загубите по мрежата са не по-малко от 60%. Задълженията на областното ВиК дружество към ЧЕЗ са около 600 хил. лева. Ние сме разсрочили задълженията си към ЧЕЗ и мисля, че няма да ни спрат електроенергията, каза Маринов. По-голямо е задължението към "Басейнова дирекция", но то също е разсрочено.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Търговията със зърно - основно за износ

През изминалите две седмици, характерно за празничните дни, търговията със зърно и зърнени продукти в страната е ограничена. Търгуваха се основно обеми за експорт, които предварително се съхраняваха по пристанищата. Поради тези факти цените на основните зърнени култури запазиха предходните си равнища.

Количествата зърно и зърнени продукти напуснали страната за периода 22.12.2014 - 05.01.2015 г. възлизат в размер на 209 970 тона, което е с 18 828 т по-малко от предходния двуседмичен период.

По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са, както следва: пшеница - 63 901 т; ечемик - 11 837 т; брашно - 395 т; царевица - 126 438 т; маслодаен слънчоглед - 4568 т; ориз - 183 т; кориандър - 64 т; просо - 25 т; ръж - 79 т; шарен слънчоглед - 120 т; овес - 100 т; тритикале - 45 т; слънчогледово брашно - 902 т; оризова арпа - 1060 т и карго - 253 т.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

Пшеницата с високи хлебопекарни качества запазва нива в ценовия коридор от 250 - 330 лв./т. Средната цена на тази култура е без промяна - 297 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 320 - 380 лв./т и отчетената средна цена е била 346 лв./т.

През реколтна 2012 г. цените са били съответно 480 - 520 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества е на нива от 240 - 300 лв./т - без промяна спрямо началото на годината. Средната изкупна цена за страната е 263 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 290 - 340 лв./т без ДДС, а средната цена е била 320 лв./т.

През 2012 реколтна година цените са били също в диапазона 440 - 480 лв./т.

Пивоварният ечемик запазва нива от 260 - 270 лв./т. и средната изкупна цена за сезона е 276 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта тези ценови нива са били 300 - 320 лв./т, а през реколтна 2012 г. цените са били съответно: 410 - 430 лв./т.

Фуражният ечемик се търгува на нива от 240 - 280 лв./т. Средната цена за страната остава на ниво от 255 лв./т без ДДС.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 280 - 320 лв./т без ДДС, а през 2012 реколтна година тези нива са били съответно: 390 - 420 лв./т.

Черният маслодаен слънчоглед се движи разнопосочно в твърде широки ценови граници 490 - 660 лв./т. Средната цена на маслодайната култура за страната остава на ниво от 608 лв./т без ДДС.

През реколтна 2013 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 550 - 680 лв./т и отчетената средна цена е била 613 лв./т.

През 2012 г. цените са били в ценовия диапазон от 850 - 950 лв./т.

Царевицата - зърно се търгува също в доста широки граници - от 200 - 300 лв./т. Средната цена за страната остава на ниво от 238 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата реколтна година царевицата е била търгувана в границите на 250 - 320 лв./т и отчетената средна цена е била на ниво от 269 лв./т без ДДС.

През 2012 година тези нива са били 390 - 500 лв./т.

Брашната от производител са съответно: тип 500 - 619 лв./т; тип 700 - 598 лв./т; тип 1150 - 571 лв./т.

СРЕДНИ ИЗКУПНИ ЦЕНИ НА ОСНОВНИ КУЛТУРИ КЪМ 05.01.2015 г.

Хлебна пшеница - 297 лв./ тон без ДДС (без промяна); Фуражна пшеница - 263 лв./ тон без ДДС (без промяна); Фуражен ечемик - 255 лв./ тон без ДДС (без промяна); Пивоварен ечемик - 276 лв./ тон без ДДС (без промяна); Царевица зърно - 238 лв./тон без ДДС (без промяна); Слънчоглед - 608 лв./тон без ДДС (без промяна).

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница от реколтна 2014 година за периода 01.07.2014 - 05.01.2015 г. е в размер на 1 915 хил. т (1 276 хил. т за ЕС и 639 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза в размер на 2 897 хил. т, което е с 982 хил. т. по-малко за настоящата година.

Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2014 година, се оценява в размер на 1 268 хил. т.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик напуснало страната от реколта 2014 година за периода 01.07.2014 - 05.01.2015 г. е в размер на 507 235 т (105 661 т за ЕС и 401 574 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 345 003 т, което е със 162 232 т повече спрямо предходната година.

Остатъчните количества ечемик към 30.06.2014 г. се оценяват на 0 хил. т. Трябва да имаме предвид, че балансът на вътрешното потребление на ечемика от реколта 2014 г. е нарушен поради изчерпване на свободните количества за търговия извън страната от тази култура.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2014 година напуснало страната за периода 01.07.2014 - 05.01.2015 г. е в размер на 462 247 т (405 490 т за ЕС и 56 757 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала в размер на 274 594 т, или със 187 653 т повече за настоящата година.

По оперативни данни на Интелект консулт към 05.01.2015 г. наличните количества от рапица в страната възлизат на 2 хил. т.

4. БРАШНО

По оперативна информация на НСЗ общото количество брашно за периода 01.07.2014 г. - 05.01.2015 г. напуснало страната е 19 788 т, което е с 1030 т повече спрямо напусналото количество към същия период на миналата година - 18 758 т.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2014 г. напуснало страната за периода 01.09.2014 - 05.01.2015 г. е в размер на 1 514 хил. т (1 243 хил. т за ЕС и 271 хил. т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество е било в размер на 1 416 хил. т, което е с 98 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

Производството на царевица реколта 2014 г. по данни на МЗХ към момента е 2 750 хил. т. Преходният остатък от реколта 2013 година се оценява на 356 хил. т. Влезлите количества са 1478 т. Общият ресурс, с който разполага страната за реколтната 2014 г., е 3 108 хил. т.

Остатъчните количества от царевица към 31.08.2015 г. се оценяват на 727 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2014 г. напуснало страната за периода 01.09.2014 - 05.01.2015 г. е в размер на 416 606 т (349 301 т за ЕС и 67 305 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 676 749 т, което е с 260 143 т повече спрямо настоящата.

Производството на слънчоглед реколта 2014 г. по данни на МЗХ към момента е 1 931 хил. т. Преходния остатък от реколта 2013 година възлиза в размер на 125 хил. т, а влезлите количества са 26 988 т. Общият ресурс, с който разполага страната за реколтната 2014 г., е 2 083 хил. т.

Остатъчните количества от черен маслодаен слънчоглед към 31.08.2015 г. се оценяват на 952 хил. т, които са свободни за търгуване извън страната.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин) на Френския пазар е на ниво от 205 евро/т. Мелничарската пшеница на Унгарския пазар е с цена от 195 дол./т ФОБ Будапеща. Фуражната пшеница отчита понижение от 8 дол./т до 168 дол./т. Мелничарската пшеница на Украинския пазар е на ниво от 260 дол./т ФОВ Черноморско пристанище. Фуражната пшеница е на ниво от 228 дол./т. Пшеницата с високи хлебопекарни качества на Руския пазар е на ниво от 260 дол./т ФОВ Новоросийск.

Царевицата ФОВ Бордо е с цена от 165 евро/т. Царевицата ФОВ Будапеща е на ниво от 156 дол./т. Царевицата ФОБ Одеса на Украинския пазар е на ценово равнище от 188 дол./т - без промяна от миналата седмица.

Фуражният ечемик на пазара във Франция е на ниво от 183 евро/т ФОВ Руан, а на Унгарския пазар ечемикът ФОВ Будапеща е на ниво от 169 дол./т.

Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща е с изкупна цена от 416 дол./т, по-ниска с 3 дол./т. Слънчогледът на Руския пазар е в ценовия диапазон от 310 - 360 дол./т, а в Украйна слънчогледът ФОВ Черноморско пристанище е с непроменен цена от 423 дол./т.

Рапицата ФОВ Будапеща е на равнище от 388 дол./т, по-ниско с 18 дол./т спрямо предходната седмица. Рапицата в Украйна е с цена от 363 дол./т, а на Френския пазар се търгува за 350 евро/т ФОВ Moselle, непроменена от края на миналата година.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 15 ЯНУАРИ 2015

ЕС намалява натиска за свиване на държавните дефицити

Страните ще могат да се отклоняват от изискванията, ако растежът им е под потенциалния или ако предприемат структурни реформи

Европейският съюз (ЕС) заяви, че ще намали натиска върху страните членки за намаляване на техните бюджетни дефицити. Ходът най-вероятно ще даде повече време на Франция, Италия и други страни да изравнят бюджетните си финанси с правилата на ЕС, пише Investor.bg, като се позовава на MarketWatch.

Европейската комисия (ЕК) обяви във вторник нова политика за това как ще надзирава бюджетните правила на съюза. В момента те задължават страните да поддържат бюджетните си дефицити под 3% от брутния вътрешен продукт (БВП).

Страните от ЕС прекараха последните пет години в орязване на бюджетните дефицити, които бяха раздути от икономическата криза, като увеличаваха данъци и намаляваха разходи, което попречи на икономическия ръст и повиши рязко безработицата в голяма част от съюза.

С отслабването на напрежението на финансовите пазари след пика на дълговата криза в еврозоната през 2012 г. комисията промени интерпретацията си на бюджетните правила в опит да минимизира негативния икономически ефект от орязването на разходите. Съобщението от вторник до някаква степен формализира тази позиция, като в същото време предлага някои нови политики.

Книгата с бюджетни правила е основата на европейското икономическо управление, заяви вицепрезидентът на ЕК Валдис Домбровскис. Ние правим така, че то да бъде изпълнявано по интелигентен, ефективен и възможен начин, допълни той.

Комисията заяви, че ще позволи на страните да се отклонят от предишните задължения за намаляване на дефицита, ако предприемат структурни реформи, като например промяна на трудовото законодателство, което да улесни бизнеса да наема и уволнява работници. Това би помогнало на френското правителство, което се надяваше комисията да позволи на Париж да има по-висок от предварително договорения дефицит.

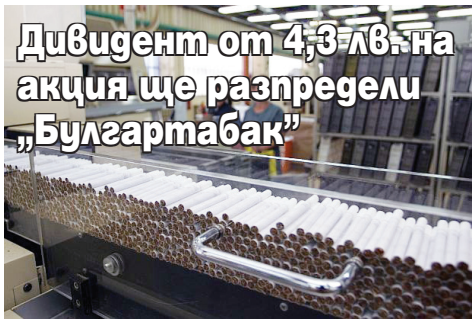
Париж дори може да спечели отлагане на реформите, които още не е възприел, но само ако тези политики включват "ясно заявени мерки и изпълними срокове за тяхното приемане и изпълнение", заяви комисията.

Новата политика също така ще позволи на икономиките, които се справят доста под възможностите си (с висока безработица и неизползван потенциал на индустрията) да намалят дефицитите си с по-бавно темпо. Икономиките, попаднали в "много лошо време", с разлика между реалното и потенциалното производство между -3% и -4% от БВП, няма да бъдат карани да намалят дефицитите си изобщо, или само с 0,25% от БВП, ако дългът им е над 60% от БВП.

Италия попада във втората категория, с разлика в производството от -3,4% и дълг от над 130% от БВП. Това означава, че страната няма да прилага нови мерки за орязване на разходите от вече заложените в бюджета за тази година.

С по 0,5% ще топят дефицита ни в следващите 3 години

Министерският съвет одобри на заседанието си вчера промени в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2015-2017 г., одобрена с РМС 791/2014 г.
С тях се осигурява съгласуваност на бюджетните параметри за периода с одобрените от Народното събрание закони за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2015 г. и произтичащите от това промени в средносрочен план.
Промените в актуализираната средносрочна прогноза са направени изцяло въз основа на изискванията на Закона за публичните финанси като важен елемент на доброто управление на публичните финанси.
Предвиденото салдо по консолидираната фискална програма в периода 2015-2017 г. остава непроменено и е съответно дефицит в размер на 3% от БВП за 2015 г.; 2,5% от БВП за 2016 г. и 2% от БВП за 2017 г. Планираното ежегодно намаление на дефицита със стъпка от 0,5 на сто ще покаже устойчива тенденция към подобряване на бюджетната позиция в подкрепа на изведената като приоритет правителствена политика на гарантиране на финансова стабилност и постепенна финансова консолидация.

Дивидент от 4,3 лв. на акция ще разпредели „Булгартабак"

"Булгартабак холдинг" АД отчита най-силния си резултат за четвъртото тримесечие на 2014 г. през последните пет години при продажбата на цигари, съобщи тютюневата компания чрез БФБ.

През четвъртото тримесечие са били продадени 7,5 млрд. къса цигари. Приходите на "Булгартабак" през тримесечието са достигнали 144,9 млн. лв., или ръст от близо 60% спрямо четвъртото тримесечие на 2013 г.

Печалбата от оперативна дейност преди еднократни ефекти от преоценка на пасиви през последното тримесечие на миналата година нараства 3,3 пъти на годишна база до 16 млн. лв.

За цялата минала година са реализирани 29,2 млрд. къса цигари след 26,8 млрд. през 2013 г. и 23,2 млрд. през 2012 г., показват предварителните резултати.

От групата отчитат и благоприятния ефект от повишението на курса на долара, тъй като 74% от постъпленията са в тази валута. В съответствие с това мениджмънтът счита за възможно разпределянето на дивидент за финансовата 2014 г. в диапазона 3,8-4,3 лв. на акция.

1,4% дефлация през 2014 година

Националният статистически институт отчете нулева инфлация за декември спрямо ноември. Годишната инфлация за декември 2014 спрямо декември 2013 е минус 0,9%.

Средногодишната инфлация за периода януари-декември 2014 г. спрямо периода януари-декември 2013 г. е минус 1,4 на сто.

През последния месец на изтеклата година на равнището от ноември се запазват цените в здравеопазването, в образованието, на алкохола и тютюневите изделия, за наеми, текущ ремонт и поддръжка на жилища.

Най-голям ръст има при цените на услугите в културата и развлеченията - с 5,4 на сто, докато облеклата и обувките са поевтинели за месец с 0,9 на сто, а храните и безалкохолните напитки - с 0,7 на сто.

През декември при храните най-голямо поскъпване се наблюдава при зелето - с 30,2 на сто, морковите - с 2,4 на сто, кафето - с 2,1 на сто, готовите ястия, купени от магазини за хранителни стоки - с 1,6 на сто. Най-силно поевтиняват цитрусовите плодове - с 13,3 на сто, краставиците - с 4,6 на сто, доматите - с 3,8 на сто.

При нехранителните продукти най-сериозен ръст на цените има при самолетните билети за международни полети - с 57,3 на сто, комплексни услуги, свързани с туризъм - с 16,1 на сто, и краткосрочно настаняване в хотели - с 5%.

Масовият бензин А95 поевтинява с 1,8 на сто, бензин А 98 Н - с 2%, а газ пропан-бутан за ЛТС - с 5,5%.

Стоматологичните услуги пък са поскъпнали с 0,1 на сто, а цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти и цените на лекарските услуги са на равнището на предходния месец.

КЗК започна производство заради твърдения за смяна на контрола върху БТК

В Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) е започнало производство във връзка с твърдения за смяна на контрола върху БТК, съобщиха от антимонополния орган. Производството е образувано след постъпил в КЗК сигнал от изпълнителния директор на "Технологичен център - институт по микроелектроника" АД (ТЦ-ИМЕ) за осъществена концентрация чрез придобиване на контрол върху БТК от страна на SHCO 79 S.a.r.l, Люксембург, без издадено надлежно разрешение по реда на Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК).

Въз основа на описаната структура на собственост върху БТК се твърди, че ТЦ-ИМЕ се явява крайното дружество от българска страна, притежаващо най-голямо участие в телекомуникационната компания.

Посочва се, че в началото на ноември 2014 г. ТЦ-ИМЕ е сключило с Корпоративна търговска банка (КТБ) договор за залог, по силата на който предоставя като обезпечение на банката всички притежавани от дружеството акции от капитала на "Технотел инвест" АД и по този начин е лишено от възможността да упражнява както юридически, така и фактически контрол върху "Технотел инвест" АД и "Бромак телеком инвест" АД.

В сигнала се твърди, че след поставянето на КТБ под специален надзор "Бромак телеком инвест" АД е прехвърлило дяловете си във V Telecom Investment General Partner S.A. и V Telecom Investment S.C.A. на SHCO 79 s.a.r.l., Люксембург, като ТЦ-ИМЕ не е било по никакъв начин уведомено за това.

ДУМА припомня, че в началото на януари мажоритарният собственик на КТБ Цветан Василев заяви, че "касата на финансовия благодетел на ДПС се е поизпразнила" и това е наложило да се търсят нови активи за разграбване като "Петрол" и "Виваком". "Носят се слухове, че наточилите се за "Виваком" постепенно искат да сложат свои хора на ключови позиции, които вероятно съвсем случайно да насочват средства към посочени от организаторите на превратa компании", казва Цветан Василев. Той оповести, че в момента текат преговори с голяма, авторитетна американска компания за придобиване на дялове от "Виваком", като се надява с парите от продажбата им да покрие значителна част от пасива на КТБ.

Вашето ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

www.duma.bg

Милер: „Южен поток" приключи, остава само „Турски поток"

Проектът "Южен поток" приключи, на дневен ред е "Турски поток". Това категорично заяви президентът на "Газпром" Алексей Милер. "ЕС трябва да побърза със създаването на газопреносна инфраструктура за получаване на газ по "Турски поток. За да спази сроковете, работата по изграждането на новите газопроводи в страните от ЕС трябва да започне още сега", подчерта Милер.

"Нашите европейски партньори са информирани за това и тяхна задача е създаването на необходима газопреносна инфраструктура до границите на Турция и Гърция", поясни още той.

Попитан за съдбата на проекта "Южен поток", ръководителят на "Газпром" допълни, че проектът е затворен. "Турски поток" се явява единствен маршрут, по който могат да бъдат доставени 63 млрд. куб. м руски газ, който в момента преминава през Украйна. Други варианти няма".

"Газпром" изгражда своя стратегия, основаваща се на плана за създаване на Европейски енергиен съюз", допълни Милер. "Ние имаме своя стратегия за по-нататъшни действия въз основа на плана за създаване на Европейски енергиен съюз. За нас това е ново предизвикателство и възможност. Надяваме се създаването на такъв съюз по никакъв начин да не намали надеждността и сигурността на енергийните доставки", каза още той пред журналисти.

Милер подчерта, че все още има риск за доставка на руски газ през територията на Украйна тази зима. "Транзитните рискове на територията на Украйна през тази зима остават, тъй като Украйна заради финансови затруднения не успя през ноември и декември миналата година да купи необходимия обем руски газ и значително намали газовите си запаси в подземните си хранилища", каза Милер.

Имигранти „заливат" Евросъюза

Европейците обмислят затягане на законите и засилване на борбата с трафика

Повече от 276 хиляди нелегални имигранти са влезли в страните от ЕС през 2014 г. Това е увеличение със 138% в сравнение с предходната година, съобщи европейският комисар по въпросите на миграцията Димитрис Аврамопулос.

207 хиляди от тях са преминали в нарушение "през Средиземно море", каза комисарят по време на дебат в Европейския парламент за неотдавнашните трагедии с плавателни съдове, натоварени със стотици емигранти край Италия.

От септември над 12 от тези групи са пристигнали в Европа "което показва, че "трафикантите намират нови маршрути и използват нови методи", отбеляза комисарят.

И докато "конфликтите в съседните държави генерират постоянен приток на бежанци в Европа", той ще "продължи, ако не се предприемат решителни и координирани действия на ЕС", предупреди той.

ЕС трябва да засили борбата с трафика, като укрепи своите механизми за събиране и обмен на информация за дейността на трафикантите чрез по-голяма ефикасност на своите законни инструменти, застъпи се комисарят.

"Ние сме в тесен контакт и с турските власти, за да се приложи бързо нашата стратегия, тъй като Турция се превърна в един от алтернативните маршрути за трафикантите", отбеляза той.

Освен това ЕС и държавите членки "трябва да действат заедно, за да изградят истинска програма за заселване на бежанци на други места" и да увеличи броя на местата, предлагани на сирийските бежанци, ограничени до 36 000 за общо 3,5 милиона сирийци, които избягаха от страната си.

Италианският премиер Матео Ренци определи от своя страна "основно значение на ЕС, за да се реши въпросът с Либия", през която преминават основната част от имигрантите, акостиращи в Италия.

Междувременно Испания обяви, че ще затегне антитерористичните закони. Испанското консервативно правителство и социалистическата опозиция постигнаха съгласие да затегнат мерките срещу джихадисткия тероризъм след атентатите в Париж, съобщи вътрешният министър Хорхе Фернандес Диас, цитиран от Франс прес.

"Уговорихме се спешно да внесем заедно предложение за законопроект, с ясната воля за отваряне към другите парламентарни партии", каза министърът на пресконференция след среща с представителя на социалистите Антонио Ернандо.

"Социалистите искат да бъде засилена борбата срещу джихадисткия тероризъм, да бъде подобрена сигурността, без да се губи нито унция свобода", каза Ернандо.

За основа на обсъжданията за новия законопроект ще послужат десет поправки, предложени от Народната партия за реформа на наказателния кодекс. Те предвиждат затвор за хора, посетили територия под контрола на терористична група и направили опит да се присъединят към нея или да й сътрудничат, както и затвор за всеки, който се опита, включително по интернет, да се обучи да използва оръжия и експлозиви във връзка с терористична дейност. В такива случаи следователите няма да има нужда да доказват намерение за извършване на атентат, посочва АФП.

МЕДВЕДЕВ: НЯМА КАКВО ДА ЧАКАМЕ - ТРЯБВА ДА СЕ ПРОМЕНИМ

Руската икономика трябва да се научи да функционира при ниски цени на енергоносителите, каза премиерът Дмитрий Медведев, цитиран от ТАСС. Руските власти няма просто да чакат цените на петрола да се повишат. Условията и изискванията към нашата икономика принципно се променят, не е възможно просто да изчакаме да преминат. Поради това, колкото и банално да звучи, разходите трябва да се понижат, а качеството на проектите - да се повиши. Това заяви Медведев на Гайдарския форум - конференция, в която участват правителствени представители, икономисти и ръководители на компании.

Премиерът на Русия посочи действия, които руското правителство не планира да предприеме "при каквито и да било условия": да се върне към "мобилизационна икономика", да се откаже от свободния курс на рублата, да нарушава международните си задължения, да ограничава работата на бизнеса, да чака поскъпване на петрола. "Властите обаче могат да вземат допълнителни антикризисни мерки в подкрепа на населението, каза Медведев. Правителството е готово да вземе мерки, които да помогнат за смекчаване на евентуалните последици от кризата за хората. Става дума на първо място за предотвратяване на бедността", подчерта премиерът. "За постигането на тази цел трябва да бъде стимулирано потребителското търсене, да се индексират пенсиите и социалните помощи, добави още той, припомняйки, че кабинетът вече е подкрепил индексация на пенсиите спрямо действителната инфлация от 1 февруари. Според него сегашните икономически проблеми са били прогнозирани още през 2014 година и поради това е било известно какви трудности се очакват и как да им бъде отговорено.

Новият брой на френския сатиричен седмичник "Шарли ебдо" се появи в сряда по вестникарските павилиони по цяла Франция, но буквално след един час тиражът в столицата се свърши – 3 млн. екземпляра бяха изкупени. Редакцията планира в четвъртък и петък да бъде пуснат допълнителен тираж от минимум 5 милиона бройки

Кери подкрепи руска инициатива за Сирия

Държавният секретар на САЩ Джон Кери изрази подкрепа за руските усилия за нови преговори по прекратяване на разрушителния конфликт в Сирия, предаде AFP. В разговор с руски журналисти в Женева след срещата си със специалния представител на ООН за Сирия Стефан Мистура американският първи дипломат заяви, че руската инициатива за свикване на среща на различните сирийски фракции в Москва "може да се окаже полезна".

Според Кери е необходимо също така да се постигне прекратяване на огъня в сирийските градове, като се започне от Алепо. Той подчерта, че независимо от сложната обстановка на световната сцена сирийският проблем остава "на преден план" в американската политика. Държавният секретар посочи също, че правителството на Сирия трябва да предприеме мерки, за да се сложи край на катастрофата в страната. "Дойде време президентът Башар Асад да постави на първо място интересите на народа и да се замисли за последиците от действията, които привличат в Сирия все повече терористи", подчерта Джон Кери.

ЕВРОПЕЙЦИТЕ НЕ ИСКАТ ТЪРГОВСКОТО СПОРАЗУМЕНИЕ СЪС САЩ

Разногласията около регулирането на споровете между инвеститорите и държавата (ISDS) са причина за "огромния скептицизъм" относно търговското споразумение между САЩ и ЕС, призна еврокомисарката Сесия Малстрьом.

Еврокомисията публикува 140-страничен доклад за резултати от онлайн консултациите, според които 97% от подадените мнения са били против включването на положенията от ISDS в бъдещия текст на споразумението. Според Малстрьом количеството на отрицателните мнения е "много ясен сигнал" за обществения скептицизъм към преговорите, отбелязва "ИЮ Обзървър".

Критиците на ISDS смятат, че този механизъм може да бъде използван от компаниите, за да съдят държавите, ако едни нови положения заплашват инвестициите им.

САЩ от своя страна постоянно подчертават колко е важно включването на ISDS в споразумението за Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство (TTIP). Порано Еврокомисията съобщи, че няма да вземе решение за включването на ISDS в споразумението до финалния стадий на преговорите.

РУМЪНИЯ ИСКА ПО-ТЯСНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО С ВАШИНГТОН

Румънският президент Клаус Йоханис призова за разширяване на икономическото сътрудничество със САЩ след края на срещата с помощник държавния секретар по европейските и евроазиатските въпроси Виктория Нюланд. Според пресслужбата на румънския лидер във фокуса на разговорите е било укрепването на стратегическото партньорство между Румъния и САЩ не само във военната област, но също така и в икономиката. Президентът призова американските компании да увеличат присъствието си на румънския пазар, като същевременно подчерта необходимостта от създаване на правна стабилност, предсказуемост и прозрачност за бизнеса".

Двамата са обсъдили политическата ситуация в региона, въпросите, свързани със съдебната реформа и борбата с корупцията в Румъния. По време на срещата Йоханис потвърди ангажимента на Румъния като член на НАТО да осигури средства за адекватен отговор на предизвикателствата пред сигурността в региона.

Яценюк пак говори за военно положение

Партията на премиера обаче забравя, че това ще постави под въпрос международната помощ за Украйна

Партията на украинския премиер Арсений Яценюк "Народен фронт" предлага в парламента да се отмени режимът на прекратяване на огъня и да се обяви военно положение в източната част на страната. Това съобщи ТАСС, позовавайки се на информация, предоставена от представителя на партията Роман Заставни.

"Ние инициираме обръщение към президента на страната Петро Порошенко с предложение да бъде отменен режимът на прекратяване на огъня", каза депутатът, като подчерта, че "Народен фронт" настоява също за въвеждане на военно положение.

Режимът на прекратяване на огъня в зоната на конфликта бе обявен в началото на декември. След това интензивността на бойните действия намаля, но през януари ситуацията в района се изостри отново. Участниците в конфликта взаимно се обвиняват за това. Във вторник се стигна до най-тежкия инцидент от последните четири месеца - 11 цивилни загинаха, а други 17 бяха ранени при попадение на ракета в пътнически автобус южно от Донецк. Десетки жилищни сгради са били напълно или частично разрушени, съобщиха местните власти. Представителите на самопровъзгласилата се Донецка народна република съобщиха за петима убити и петнадесет ранени от цивилното население.

Междувременно властите на самопровъзгласената Донецка народна република обявиха, че настъплението на украинската армия може да започне всеки един момент, съобщи РИА "Новости". От няколко дни опълченците съобщават за струпване на военна и жива сила на украинската армия в околностите на Донецк. От 4 януари ежедневно се нарушава режимът за прекратяване на огъня. Вече всеки ден има загинали и ранени сред мирното население.

На този фон президентът Порошенко анонсира поредната мобилизация.

Бойните действия се водят в Източна Украйна от април 2014 година. На привържениците на самопровъзгласилите се Донецка и Луганска република се противопоставят украинските войски и доброволчески батальони. Киев смята, че вина за конфликта има Русия, като я обвинява във военна подкрепа на опълченците и изпращане на военнослужещи в Донбас. Москва категорично отрича обвиненията.

Украинските власти официално квалифицират случващото се в Донбас като антитерористична операция (АТО). В страната неведнъж се изказваха предложения за обявяване в региона (или в цяла Украйна) на военно положение. Тези предложения обаче не получиха подкрепа на официално ниво. Президентът Порошенко всеки път подчертаваше, че обявяването на военно положение ще попречи на доставките на оръжие и ще постави под въпрос международната финансова помощ за Украйна.

МАРШ НА СОЛИДАРНОСТТА?

В Германия започнаха разгорещени дебати, след като редица медии показаха кадри от неделния митинг на солидарността в Париж, на които се вижда, че десетките държавни ръководите от цял свят са събрани в отделна улица, встрани от основната маса обикновени хора, и са заобиколени от многобройната си охрана. Причините са съображения за сигурност и това не беше крито. Редица средства за масово осведомяване обаче използваха фрази като "поведоха шествието" или пък показваха кадри, от които изглеждаше, че държавните мъже и жени наистина са в първите редици на масовия протест, което очевидно не отговаря на истината. Германската обществена телевизия ARD дори беше принудена да излезе със специално обяснение по случая, след като беше провокирана от лявото издание TAZ

ЦИПРАС:

Трябва да сме параноици, за да излезем от еврозоната

Алексис Ципрас, лидерът на лявата радикална партия СИРИЗА, отхвърли категорично възможността за излизане на Гърция от еврозоната. "Ние трябва да сме параноици, за да предприемем такава стъпка", изтъкна той в интервю, цитирано от електронното издание greekreporter. Дебатът в Европа се променя и СИРИЗА бе защитена, каза той и добави, че няма таен план Б. Ципрас смята, че планът на СИРИЗА за разсрочването на дълговете ще бъде приет от Европа и дори посочи, че германската канцлерка Ангела Меркел ще използва решението на СИРИЗА като свой собствен успех. СИРИЗА ще иска реструктуриране на дълга, за да го изплати, добави още политикът.

Относно предстоящите предсрочни парламентарни избори на 25 януари той изтъкна, че партията цели мнозинство още на първия тур: "Дори не мисля за варианта с втори тур", подчерта Ципрас. Той посочи още, че хората ще гласуват за СИРИЗА не защото са променили политическите си виждания, а защото предпочитат достойнството.

Относно коалиционните партньори в случай на изборна победа Ципрас изтъкна, че партията ще се ръководи от собствената си програма, но намекна, че предпочита гръцката компартия. Той допусна и сътрудничество с партията "Демократична левица", дори ако с нея не стигне до коалиционно споразумение.

Япония с рекорден военен бюджет от $ 42 млрд.

Японското правителство одобри рекорден по размер военен бюджет от 4,98 трилиона йени (42 млрд. долара), като според наблюдатели това е израз на продължаващия доста време морски спор с Китай, съобщи Би Би Си.

Новият бюджет е с 2,8% по-висок от миналогодишния. След десетилетие на съкращаване на разходите за отбрана, трета година поред Токио увеличава парите за войската. Новият министър на отбраната Ген Накатани коментира, че увеличението на бюджета е следствие от необходимостта да бъде променена ситуацията около Япония. Очаква се средства да бъдат отделени и за патрулни самолети. Става дума за 20 патрулни самолета, пет машини хибрид между самолет и хеликоптер и 6 изтребителя по технологията стелт. Отбранителното ведомство планира също така покупката на 30 амфибийни машини и самолет за ранно предупреждение, който може да открива различна техника на противника на голямо разстояние. Увеличаването на военните разходи беше предшествано от миналогодишната интерпретация на конституцията, направена от премира Шиндзо Абе, която позволява на японската армия да окаже помощ на свой атакуван съюзник.

Припомняме, че Пекин и Токио участват в задълбочен спор за острови в Източно Китайско море, известни в Япония като Сенкаку, а в Китай като Дяоюйдао.

„Европол" предупреди Гърция за възможен терористичен акт

Гръцката полиция е получила предупреждение от "Европол", че в близките дни на територията на Гърция може да бъде извършен атентат, предаде РИА Новости, позовавайки се на гръцката телевизия Skai. Съобщението е било изпратено на Атина в събота. В него "Европол" изразява опасения, че до 17 януари в Гърция може да бъде извършено нападение. Подобни предупреждения са постъпили и в други европейски страни, а Белгия, Холандия и Великобритания са посочени като най-вероятни мишени на терористичните актове. Според "Европол" четирима или петима ислямисти подготвят терористично нападение в някоя европейска страна. В съобщението се споменават имената на заподозрените терористи и се посочва, че те вероятно имат съучастници в Ливан, Саудитска Арабия и Русия.

ТАСКО ЕРМЕНКОВ:

САЩ нямат интерес Европа да се развива икономически

Джон Кери идва да ни говори за енергийна независимост, а реално никъде по света няма енергийно независими страни

Интервю на Светлана ВЕЛЕВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ТАСКО ЕРМЕНКОВ е роден на 4 октомври 1955 г. в София. Завършил е международни икономически отношения в Московския институт за международни отношения. Специализирал е инвестиционен и финансов анализ на инфраструктурни проекти в Института за публично-частно партньорство във Вашингтон. Владее отлично английски, немски и руски език. Един от най-добрите енергийни специалисти в сегашния парламент. Той е член на парламентарната комисия по енергетика. Депутат от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ.

Вие сте против да се вдига цената на тока, как ще коментирате предложенията за евентуалната й промяна от април?

- Цената на електроенергията може да не се вдига, ако ДКЕВР и държавата си влязат в ролята. Тоест има резерви, които могат да бъдат използвани. Има дългосрочни договори, които са подписани с цени, нямащи нищо общо с пазарните - това са американските централи и всички договори, които са подписвани с ВЕИ. И ако държавата успее, а тя винаги има някакъв инструмент, да предоговори тези договори, няма никакви основания за повишаване цената на електроенергията. Освен всичко друго, нека не забравяме, че ДКЕВР в предишния си състав установи доста нарушения на електроснабдителните и електроразпределителните предприятия, като общата сума на наказателните постановления беше около 800 млн. лева за трите. Това също е един резерв, който може да влезе в системата и да предотврати неоправдано повишение на цената на тока. Но дори да не се постигне предоговаряне с американските централи, цената на тока няма да се вдигне, защото ГЕРБ не са забравили февруари 2013-а и нищо чудно да им се повтори сценарият, този път завинаги.

Наскоро ДКЕВР излезе с пакет от мерки, но в тях няма конкретни предложения за американските централи, става ясно само, че се водят преговори...

- Предишната комисия беше отправила писмо до ЕК да попита дали тези договори не представляват неправомерна държавна помощ и непазарни инструменти и от ЕК се получи отговор че тя чака официална нотификация. Тя все още не е направена, а ако не се изпрати, няма как да има становище на ЕК и съответно - основание да се предоговорят договорите.

А кой трябва да я направи, ДКЕВР?

- В това число. Но аз съм притеснен от състава на сегашния ДКЕВР, по-точно от председателката му. До края на миналата година тя беше подписала едва 500 от 2500 наказателни постановления за дължимата сума на ЕРП-тата, а те имат давност и в момента, в който давността изтече, няма как да пуснат актовете, с които да се съберат пари. Не знам това случайно ли е, целенасочено ли е, безвъзмездно ли го прави?

Освен това не си спомням председателят на комисията да е много голям специалист по ценообразуване и управление на енергиен сектор. Нещо повече - считам, че там в момента имаме едно лобиране в полза на ЕРП-та, най вече на едно от тях. Това е логично да се случи, след като за първи път в съвременната история на България регулатор си сменя състава от служебно правителство, назначено от президента, който преди това беше на посещение на ЕВН. Нека го наречем теория на конспирацията.

С либерализиране на пазара нещата ще се отпушат ли, от ДКЕВР заявиха, че това трябва да стане до края на годината?

- Не може да има либерализация на пазара, ако на входа на НЕК има договори, които нямат нищо общо с пазарните услови. Либерализация означава, че и на входа, и на изхода се търсят пазарни цени и решения. Когато на входа на системата имаш едни дългосрочни договори, които са с преференциални цени и задължително изкупуване, това няма нищо общо с пазарните взаимоотношения. Давам пак пример с американските централи, които работят на същите въглища, на които работи и ТЕЦ "Марица Изток". Вярно е, че са направили съответните инвестиции, но тези инвестиции отдавна са се изплатили, още на 10-ата година, при положение, че договорът е за 25 години. В същото време договорите с тях са направени така, че цената е изключително висока - до 4 пъти над тези, които са на Мариците. И дали ще се изкупи или не електроенергията, на тях им се плаща, все едно цялата енергия е изкупена. Тоест каква либерализация може да се очаква, когато на самия вход няма пазар? До голяма степен това се отнася и до ВЕИ, които със своето нестабилно производство на електроенергия създават смущения в системния оператор и постоянно се налага да се включват отнякъде балансиращи мощности, за да може тези спадове, които се получават при недостатъчно вятър и слънце, да бъдат покривани. Иначе държавата ще се превърне в дискотека. Няма вятър - няма електроенергия, няма слънце - няма ток. И тези неща, ако не бъдат освободени в чист пазарен смисъл, няма как да има либерализация. Реално държавата сега плаща повече за електроенергията, която купува, отколкото получава за тази, която продава.

Това не може ли законово да се промени?

- Законово няма как да се променят търговски взаимоотношения. Трябва да се предоговорят. Най-вече със съобразяване на европейското законодателство, с това дали наистина са пазарни или непазарни тези отношения. Това ако не се случи, системата ще бъде доста напрегната. И ако примерно ние вдигнем цената на НЕК на изхода, съобразно цената на входа, за да намалим загубите, ще се увеличи числото на енергийно бедните - повече хора няма да могат да си плащат тока. И всичко това трябва да бъде покривано от бюджета като енергийни помощи. Да не говорим за икономика и производството. Тоест основното нещо, което трябва да се направи, е да се вземат мерки да живне икономиката на държавата, всичко друго е вторично - мерки, които са до настройване на системата.

Как намирате идеята на ДКЕВР да се въведе такса за всички производители на електроенергия от 3%, за да се увеличат така помощите за енергийно бедните домакинства?

- Това е пак някаква измислица, в която няма нищо пазарно. Защо на всички, какъв ще е критерият за налагане на тия проценти? Ако се търсят варианти, някой който получава неправомерно повече и допринася за увеличаване на бедността и затова да трябва да плаща повече, нямам нищо против. Но с какво АЕЦ "Козлодуй", който също е производител на електроенергия, допринася за енергийната бедност, че да плаща и той 3%? Нали разбирате, че основно тия 3% ще ги плати пак държавата чрез държавните предприятия. Това пак е опит за покриване на частните производители на електроенергия за сметка на държавните.

Друго предложение е листване на част от акциите на държавните енергийни компании на борсата, как гледате на идеята?

- Смятам, че енергетиката е единственият отрасъл, който донякъде избегна разрухата на приватизацията, защото ако погледнете историята на приватизацията на големите български предприятия, ще видите, че те бяха доведени до разруха. И ако ние решим и енергетиката да я превърнем в нещо подобно, тогава горко на държавата. Аз по-скоро смятам, че трябва да вървим към засилване на ролята на държавата, в това число чрез увеличаване на нейния собствен дял в енергетиката. Било чрез изкупуване на дялове в частни производители, в това число онези 33% в ЕРП, и ЕСП, с които държавата можеше да контролира тяхната дейност, но бяха приватизирани по времето на ГЕРБ в предишния им кабинет. И сега държавата няма и този инструмент. Явно това им е някаква политика в областта на енергетиката - колкото се може по-малко държава, за да може по-лесно да се граби и да се получават комисиони.

Реагирахте резервирано и на идеята за хъб край Варна, защо?

- Аз реагирах резервирано, защото да говориш за газов разпределител, без да знаеш откъде ще има природен газ, е все едно да говориш за космодрум на Марс, където евентуално някога някой кораб може да кацне. Първо трябва да се осигурят трасета за газ и после да се прави този разпределител. Защото този разпределител, както беше замислено в началото, трябваше да прекарва газ от Русия. А ако прекарва газ от Русия, значи "Южен поток" все пак трябва да се състои.

За да имаме хъб на нашето Черноморие, откъдето да започват европейските газопроводи, означава че преди това трябва да имаме една морска част на газопровода. А нали си спомняте миналата година какво се случи в парламента, когато ние с г-н Куюмджиев вкарахме предложението за промяна в закона да има "морски газопровод" като термин, и в резултат ГЕРБ се затичаха в Брюксел да докладват как ние се опитваме да заобиколим европейското законодателство. Е, сега искам да ги видя как ще направят хъб без морски газопровод. И да видим дали няма да стигнем до тоя парадокс - предложението, което ние внесохме и те го нарекоха антиевропейско, сега да стане тяхно предложение - проевропейско със същия текст. Освен това те предполагаха, че като направим хъб, от находището "Хан Аспарух" ще дойде много газ. Само че, първо, там не е известно какво е количеството природен газ, а според прогнози вероятността да има е 5%. Второ, имайки предвид официално цените на нефта, които паднаха, и на природен газ, при нашата нестабилност, "Тотал" и съдружниците като инвестиционни дългосрочни партньори отложиха с една година началото на проучванията в това поле. Така че идеята за хъб е доста абстрактна. Иначе е добра, но тя не може да бъде отделна, трябва да бъде част от стратегия.

Каква е прогнозата ви за "Южен поток"?

- Аз искам да чуя какво ще бъде мнението на ГЕРБ след посещението на "Джим Кери", както го нарича премиерът, който е дошъл да ни говори за енергийна независимост, а сигурно даже не е чел разработки на университети, вкл. американски, в които се твърди, че енергийна независимост по принцип не може да има. Няма нито една държава, която е енергийно независима. Има енергийна взаимозависимост и правилната политиката, която трябва да се провежда, е тази взаимозависимост да бъде изгодна. Когато говорим, че ще изпаднем в зависимост от Русия по отношение на доставките на газ, искам да ви напомня, че Русия по същия начин ще изпадне в зависимост от Европа във връзка с тия доставки на газ - затова кой ще ги купува, как ще ги купува и как ще се плащат. Вече има пример с такава зависимост с цената на петрола и как тя се отразява на участниците по веригата. И няма как да кажем, че тази страна може да се изключи от общата картина на енергетиката и да заявим - аз съм един самозадоволяващ се остров и не завися от никого. Всъщност това, което се прави сега в България, е ние самите да станем независими, в смисъл нищо да не зависи от нас.

Тоест всички мотиви по проекта са политически, не са от гледна точка на ефективност или законова рамка?

На стр. 21

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Страх лозе пази

Балконските врати и прозорци в центъра на София трябвало да стоят затворени от 18 ч. вчера до 22 ч. днес. Причината - "посещение на делегация от САЩ". Едва ли някой вярва, че американският държавен секретар ще остане в страната цяло денонощие. Дипломати като него отделят 2-3 часа за страни като нашата. И после си тръгват с пълна торба обещания. Родните власти обаче са решили да се застраховат и "приканват" с уж стандартни мерки за сигурност. 28 часа столичани в центъра ще странят от балконите, защото ако отворят, току-виж някой униформен "сбъркал" адреса и разбил входната им врата.

Подобни осигурителни мерки съпътстваха гостуването на президентите Бил Клинтън и Джордж Буш. Владимир Путин също стана причина центърът на София да осъмне блокиран през 2008 г. Въпреки драконовските мерки тогава, каруца с четирима роми успя да пробие кордона. За шок и ужас на службите. Талигата се появи на "Дондуков" 2, а ситуацията предизвика безброй подигравки, въпреки че чуждите гости не успяха да се насладят на родния колорит.

Каквито и мерки да приложат българските служби за сигурност, няма гаранция, че някоя каруца няма отново да пробие кордона. Затворените балконски врати не решават и проблема с долното бельо на столичани, ширнало се на първа линия под формата на пране.

Джон Кери обаче може да е спокоен - българските медии, че дори и премиерът Борисов все още го бъркат с актьора Джим Кери. Та до покушение едва ли ще се стигне.

Каквито и мерки да предприемат властите, едва ли ще успеят да минимализират способността на някои отговорни фактори да творят гафове. Дано не посрещнем по пантофи и халат, с маанета или стрелба Кери и всички чужденци, втурнали се внезапно да посещават България.

Страх лозе пази, но глупостта не може да се заключи зад балконската врата.

Анатолий СТАНКУЛОВ

(Не)забрава

ЮЛИЯ КУЛИНСКА

Мнозинството народни избранници отново доказаха, че докато ваканцуваха, нищо ново не са научили. И нищо старо не са забравили. Откриването на новата сесия на парламента реанимира поредния съспенс, изпълнен с обиди, обвинения, остри реплики, абсурдни коментари и неприлични квалификации. Като в абсурден трилър на Хичкок вчерашният ден бе белязан от предварителното познание за безсмисленото и абсурдното, което се случва в пленарната зала. Вместо конструктивни идеи, предложения за реални реформи и мисъл за хората, от трибуната се лееха прочувствени речи за отговорния държавник, който успял да състави кабинет, взаимни обвинения кой има и кой няма право да бъде във властта, образователни лекции какво е радикален ислям и има ли той почва в Европа и у нас. Е, да, имаше и "експертни" коментари за качеството на карикатурите и препоръки за тиража на "Шарли ебдо". Стигна се дотам, че патриот нарече ДПС "българските Куаши". Те не му останаха длъжни и обвиниха "войвода", че ходи на Луковия марш... Тц тц, кога ли хората на Местан станаха антифашисти!? От ГЕРБ не забравиха да изредят за пореден път идеите си за реформи, но пропуснаха да кажат кога ще ги претворят в дела. ДПС и патриотите отново се обвиниха взаимно в националпопулизъм, но загърбиха отговорността си към избирателите. Десните се унесоха в хвалби към партньорите си във властта и забравиха за раздорите помежду си. Амнезия бе обхванала и АБВ, които се направиха на ни лук яли, ни лук мирисали за отмяната на необлагаемия минимум и за пенсионните фондове, вместо да попитат своя социален министър защо се е съгласил.

Единствено БСП поиска да види най-накрая програмата на правителството. Май всички участници в четворната коалиция се направиха, че не чуват. Или че са забравили за нея...

Дано на фона на (не)забравата, обхванала НС, депутатите да не пропуснат да си вземат заплатите.

Мобилизация

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Президентът на Украйна Петро Порошенко подписа указ за нова мобилизация. Няма нищо чудно в това събитие, като се отчете фактът, че подобна стъпка е единствено в приоритетите и пълномощията на въпросния държавен глава.

Партията на украинския премиер Арсений Яценюк "Народен фронт" предложи в парламента да се отмени режимът на прекратяване на огъня и да се обяви военно положение в източната част на страната. Това съобщи ТАСС, позовавайки се на информация, предоставена от представителя на партията Роман Заставни. Но на фона на "гъвкавата" политика на режима в Киев това прозвуча едва ли не като заповед, която президентът на изстрадалата Украйна би следвало по презумпция да изпълни.

Нещо се срути в отдавна подготвяното със съвместните усилия на Москва, Берлин и Париж, както, макар и с явното нежелание - на Киев, разрешаване на украинската криза. Не ще и съмнение, че някой е останал крайно недоволен от постигнатото "умиротворяване" между враждуващите лагери от Западна и Източна Украйна. Май не е трудно да определим кой стои зад опитите да се разстрои и смаже мирният процес. Крайните десни националисти, често определяни като фашизоидни слоеве, впили се в душата на украинския народ, видимо потриват ръце, но без, естествено, да си дават сметка, че всичко, на което подлагат Украйна, ще се стовари на собствените им глави. За тях важното днес е да изпълнят директиви, дошли и щедро финансирани от задокеанския Голям брат.

Колкото до Европа - подведената от една "честна и супердемократична" доктрина общност на народите от Стария континент, съмненията в истинността на тезата за Украйна взеха ударно да се напластяват. И тя взе полека-лека да се мобилизира в посока да разрешава кризата с мир. А че е необходима мобилизация е повече от видно, но мобилизация на разума... Готов ли е обаче Порошенко и към такава стъпка?

1895 - В РАДНЕВО СЕ РАЖДА ГЕО МИЛЕВ, ПОЕТ И ПУБЛИЦИСТ (УМИРА 1925 Г.). Представител на експресионизма в българската литература. На тази дата през 1924 г. излиза от печат бр. 1 на сп. "Пламък", в което творецът публикува поемата "Септември". Заради това е даден под съд. На 14 май 1925 г. е осъден на една година тъмничен затвор, глоба от 20 000 лв. и лишаване от граждански и политически права за 2 г. На 15 май е извикан за "малка справка" от полицията и изчезва безследно.

1900 - РАЖДА СЕ СЪБИ ДИМИТРОВ, ДЕЕЦ НА БКП И НА МЕЖДУНАРОДНОТО КОМУНИСТИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ (УМИРА 1941 Г.). Народен представител от Работническата партия (РП) в 23-то НС и председател на парламентарната група (1931-1934). Секретар на ЦК на РП (1933). Представител на БКП на VII конгрес на Коминтерна в Москва (1935). Участва в Испанската гражданска война като представител на БКП към ЦК на Испанската комунистическа партия, отговарящ за българските интербригадисти (1936-1939). На 11 август 1941 г. заедно с други български политемигранти се завръща с подводница за организиране на антифашистката съпротива. На 8 ноември с.г., обграден от полиция и войска, се самоубива.

1919 - КАРЛ ЛИБКНЕХТ И РОЗА ЛЮКСЕМБУРГ СА РАЗСТРЕЛЯНИ В БЕРЛИН. Двамата са сред най-влиятелните дейци на германската и европейската революционна социалдемокрация. През 1915 г. Либкнехт и Люксембург основават антивоенния съюз "Спартак", който по-късно се превръща в Германска комунистическа партия. Двамата са сред водачите на потушеното Януарско въстание на работниците в Берлин. След поражението му комунистическата партия е обявена извън закона.

1920 - В ЯКОРУДА СЕ РАЖДА ГЕОРГИ БОКОВ, ЖУРНАЛИСТ И ПУБЛИЦИСТ (УМИРА 1989 Г.). Член на РМС от 1935 г., а от 1940-а - на БКП. Партизанин от отряд "Никола Парапунов". Между 1958 и 1976 г. е главен редактор на в. "Работническо дело". Баща на Филип Боков - политик, и на Ирина Бокова - генерален директор на ЮНЕСКО.

1929 - В АРИЗОНА СЕ РАЖДА МАРТИН ЛУТЪР КИНГ, БОРЕЦ ЗА ГРАЖДАНСКИ ПРАВА (УБИТ ПРЕЗ 1968 Г.). През 1963-та организира поход до Вашингтон, по време на който произнася емблематичната си реч "Имам една мечта". През 1964 г. става най-младият лауреат на Нобелова награда за мир за усилията си за премахване на сегрегацията и расовата дискриминация. В последните години от живота си се бори с бедността и срещу Виетнамската война.

1937 - БЪЛГАРКИТЕ ПОЛУЧАВАТ ИЗБИРАТЕЛНИ ПРАВА. Публикуван е нов избирателен закон, с който за пръв път на жените в България се дава възможност да гласуват. На тази дата през 1990 г. Народното събрание гласува за отмяна на чл. 1 от Конституцията на НРБ за ръководната роля на БКП.

1945 - УМИРА ТЕОДОР ТРАЯНОВ, ПОЕТ (Р. 1882 Г.). Заедно с П.К. Яворов е родоначалник на българския символизъм. Сред по-известните му творби са "Regina mortua", "Химни и балади", "Български балади", "Романтични песни", "Пантеон".

1992 - БЪЛГАРИЯ Е ПЪРВАТА СТРАНА, КОЯТО ПРИЗНАВА НЕЗАВИСИМОСТТА НА МАКЕДОНИЯ. В края на 80-те и началото на 90-те години на XX в. започва разпадането на Югославия, като от нея, наред със Словения и Хърватия, се откъсва и Вардарска Македония. На 8 септември 1991 г. е провъзгласена независимата държава Република Македония след референдум.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

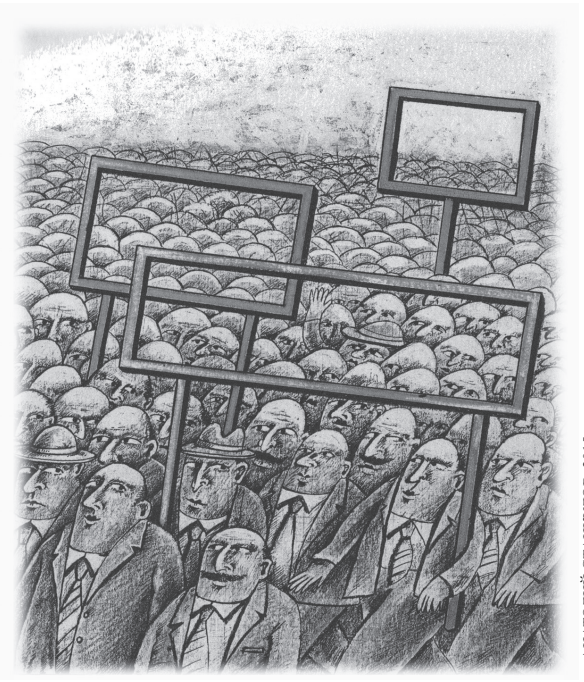
LE MONDE diplomatique
българско издание

15 януари 2015, година 12, брой 1 (122) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

„Подемос“ – партията, която разтърсва Испания

Перспективата за победа на коалицията на радикалната левица СИРИЗА на предстоящите предсрочни парламентарни избори в Гърция силно безпокои Европейската комисия. Другаде в Европа борбата срещу политиката на строги икономии се организира извън рамките на политическите партии, обвинявани, че са по-скоро част от проблема, отколкото средство за решаването му. Дълги години това важеше и за Испания, до момента, в който се появи партия, която очевидно променя обстоятелствата.

Рено Ламбер

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2015

МАДРИД, 15 май 2011 г. Най-напред хиляди, после стотици хиляди манифестанти, които медиите незабавно нарекоха „възмутените“, се тълпят на площад „Пуерта дел Сол“ в сърцето на испанската столица. Осъждат господството на банките над икономиката и тази демокрация, в която не се чувстват „представени“. На своите пламенни асамблеи те забраняват знамената, партийните символи или изказвания от името на политически групи и организации. Скоро от редиците им се издига лозунгът: *„Обединеният народ не се нуждае от партии“*.

Три години по-късно площад „Пуерта дел Сол“ е безлюден. Волята за промяна не е изчезнала, просто се е преобразила. Изненадващо, надеждата е възродена отново в една политическа формация – младата партия „Подемос“ („Ние можем“). Докато в повечето европейски страни политическите партии се сблъскват с растящо недоверие, „Подемос“, обратно, жъне неочакван успех.

„Почти не е за вярване“, с усмивка споделя евродепутатът Пабло Еченике на среща през ноември 2014 г., организирана от парижкия „кръжок“ на „Подемос“. *„Партията ни е основана през януари 2014 г. Пет месеца по-късно спечелихме 8% от гласовете на европейските избори. Днес всички сондажи ни сочат като първа политическа сила в Испания!“* Ръководителите на „Подемос“ съзнават, че сондажите не са избори. А и последните анкетни проучвания от декември 2014 г. все пак поставят „Подемос“ на второ място след Испанската социалистическа работническа партия (ИСРП). Възможността за победа на „Подемос“ на общите избори, които трябва да се проведат най-късно до 20 декември 2015 г., обаче не е за изключване.

(На стр.4-5)

Поуките от едно ембарго

Серж Алими

(вж. статията на Салим Ламрани на стр. 2-3).

След изборното си поражение през ноември м.г. президентът на САЩ изглежда беше обзет от прилив на дързост. Той влезе триумфално в Белия дом през 2008 г. и през първите две години от мандата си разполагаше с парламентарно мнозинство. Резултатът от всичко това обаче беше само една скромна реформа на здравната система и безкрайна скучна проповед за постигане на компромис, отправена към парламентаристите републиканци, решени да го унищожат (1). Затова пък, след като по средата на президентския мандат партията му беше смазана на изборите за Конгрес и когато политическата му кариера върви към края си, Барак Обама направи редица смели ходове. Свидетелство за това е решението му да възстанови дипломатическите отношения с Хавана. То бе обявено скоро след важното споразумение с Китай в областта на климата и амнистията на пет милиона нелегални имигранти. Изглежда, че американската демокрация изисква президентът да не мисли за разгневени сенатори, на които да угажда, или пък за състоятелни лобита, които да ухажва, за да може да вземе едно разумно решение.

Премахването на ембаргото, наложено на Куба през 1962 г. от Джон Ф. Кенеди, би сложило край на едно нарушение на международното право, което почти всички държави в света осъждат всяка година. Несъмнено те са схванали, че отвъд благонравния претекст, изтъкван от САЩ (човешки права, свобода на убежденията – на всички е ясно колко те се зачитат от саудитския съюзник или в Гуантанамо), целта на Вашингтон е да изрази раздразнението си. Защото на няколко хвърлея от Флорида една малка страна посмя дълго време и почти сама да се противопоставя на американската империя. Тази битка за достойнство и суверенитет в крайна сметка беше спечелена от Давид.

Но на каква цена... Макар ембаргото на Вашингтон да не постигна целта си за „смяна на режима“ в Хавана, кубинският модел, който то се стремеше да възпре, беше унищожен. *„Той вече не функционира дори за нас“*, призна Фидел Кастро през 2010 г. в знак на одобрение на „либералните“ реформи, подети от брат му Раул. Когато съветският блок, от който Островът зависеше за почти всичко, се разпадна, покупателната способност на кубинците се срина. Повечето от тях оцеляват в една разнебитена икономика единствено благодарение на неизменната си скромност и умението да се справят с трудностите (2). Впрочем в Куба либерализацията означава най-вече да се даде възможност на трудещите се, предимно държавни служители, да станат собственици на дребните търговски предприятия, в които работят.

Обосновавайки своето историческо решение, приветствано веднага от големите предприятия в САЩ, които искат да развиват търговски отношения с Острова („Американ еърлайнс“, „Хилтън“, „Пепси Ко“ и др.), президентът Обама изтъкна, че *„стремежът да се предизвика крах на Куба няма да е в полза нито на американските интереси, нито на кубинския народ. Дори това да имаше ефект – а за петдесет години такъв още няма – ние знаем, че страните са посклонни да се променят трайно, когато народите им не са обречени на хаос.“* Тогава на Вашингтон, Берлин, Лондон и Париж не им остава нищо друго, освен да приложат тази поука по отношение на Русия. Или трябва да минат петдесет години?

(1) Вж. „Възможно ли е САЩ да се реформират?“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 6 януари 2010.

(2) Вж. Renaud Lambert, „Ainsi vivent les Cubains“ (Така живеят кубинците), *Le Monde diplomatique*, април 2011.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Поврат в антикубинската стратегия на Вашингтон

Куба – към края на най-дългото ембарго в световната история

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2015

На 17 декември 2014 г. Хавана и Вашингтон оповестиха възстановяване на дипломатическите си отношения. „Това не означава, че основният проблем е решен“, отбеляза кубинският президент Раул Кастро в изказване по телевизията. Наистина остава въпросът с ембаргото, което вече близо петдесет и три години задушава икономиката на Острова, но то може да бъде отменено единствено от Конгреса.

Салим Ламрани*

ПЪРВИТЕ икономически санкции – ограничаване на вноса на захар от Острова – бяха наложени на Куба през 1960 г. от републиканската администрация на Дуайт Д. Айзенхауер, официално, в отговор на национализациите, предприети от революционното правителство на Фидел Кастро. През 1962 г. Джон Ф. Кенеди разшири тези мерки и постанови ембаргото.

Ембаргото оказа драматично въздействие. САЩ винаги са били естественият пазар на Куба. През 1959 г. 73% от износа на Острова беше предназначен за северния му съсед и оттам идваше 70% от кубинския внос. За броени седмици този търговски обмен напълно секна…

Реториката, с която се оправдаваше икономическата блокада, еволюира с течение на времето. През 1960 г. Вашингтон изтъкваше като аргумент отчуждаването на американски предприятия. От 1961 г. Белият дом взе да оправдава позицията си със сближаването на Острова с Москва. По-късно САЩ обосноваваха блокадата с кубинската подкрепа на латиноамериканските партизански движения в борбата им срещу военните диктатури или с интервенциите на Куба в Африка.

„Създаване на хаос“

ПРЕЗ 1991 г. съветският блок рухна. Вместо обаче да нормализират отношенията си с Куба, САЩ решиха да затегнат санкциите. Започнаха да говорят, че упражняват натиск, за да се възстанови по-бързо демокрацията в Куба и да се поощри зачитането на човешките права.

Тогава именно Куба изпадна в най-тежката икономическа криза в своята история поради изчезването на СССР – главния ѝ търговски партньор. От 1991 до 1994 г. брутният вътрешен продукт (БВП) на Острова стремглаво спадна с 35%. А три години след идването на власт на Джордж Х. Буш, през 1992 г., Конгресът на САЩ прие закона „Торичели“, който засили санкциите срещу населението на Куба под предлог, че не се зачитат човешките права. По думите на конгресмена Робърт Торичели обаче истинската цел е била всъщност *„да се създаде хаос на Острова“* (*Балтимор Сън*, 30 август 1994). Освен това въпросният закон придаваше и екстратериториален характер на санкциите, което международното право не допуска (например, френският закон не се прилага априори в Германия!). Оттогава действа забраната чуждестранни кораби, акостирали в кубинско пристанище, независимо от произхода им, да влизат в САЩ за срок от шест месеца. Иначе казано, оперирацитe в региона морски търговски фирми трябваше да изберат да търгуват или с Куба, или със САЩ. В общи линии дилемата намери бързо решение, в резултат на което Островът, зависим от морския транспорт, беше принуден да плаща много по-високи цени от пазарните, за да убеди международните превозвачи да го снабдяват. Законът „Торичели“ допълнително налага санкции на всяка страна, която предоставя помощ на Куба. Така например, ако Мексико отпусне 100 милиона долара на Хавана, Вашингтон намалява със същата сума своята помощ за Мексико.

През 1996 г. кубинските военновъздушни сили свалиха самолет, нарушавал многократно и предизвикателно въздушното пространство на Куба под претекст да спасява бягащи по море кубинци. Администрацията на Клинтън използва повода, за да приеме закона „Хелмс-Бъртън“, който към екстратериториалността добави и действие със задна дата. Тук отново бе пренебрегнато международното право. Въпросният текст санкционира всяко предприятие (следователно и всички неамерикански дружества), което се настанява в национализирана след 1959 г. собственост. Освен това законът „Хелмс-Бъртън“ нарушава и американското право, което от една страна гласи, че експроприациите са наказуеми единствено когато нарушават международното право, а от друга, че наказателното преследване в САЩ е възможно само ако потърпевшото лице притежава американски паспорт към датата на събитията. В повечето случаи не се изпълняваше нито едно от двете условия, което не попречи на закона да изиграе съвършено ролята си, разубеждавайки много инвеститори да се установят в Куба поради страх от репресивни мерки.

През 2000 г. американското земеделско лоби все пак успя да смекчи наказателните мерки, за да пласира своя продукция в Куба, но и това бе съпроводено с ограничителни условия, като предварително плащане в брой, без възможност за кредит и не в долари. Четири години по-късно администрацията на Джордж У. Буш създаде Комисията за подпомагане на Свободна Куба. Естеството на т. нар. подпомагане обаче беше доста своеобразно, тъй като в действителност налагаше още санкции на Острова.

Първите ограничения засегнаха пътуванията до Куба. Докато всеки жител на САЩ от чуждестранен произход има право да пътува до родната си страна, когато пожелае, от 2004 г. желаещите да посетят Куба можеха да се възползват от тази възможност само с разрешение от американското Министерство на финансите. Освен това американската администрация разрешаваше престой в Куба не повече от четиринадесет дни на всеки три години, вместо едно пътуване годишно, както преди. Трябваше също да се докаже, че поне един член от семейството все още живее на Острова, като за членове на семейството не се признаваха братовчеди, племенници или чичовци и лели. За кубинците администрацията на Буш въведе ново определение за семейство, според което то се свежда до родители, братя, сестри, баби, дядовци и съпрузи. По искане на Макс Бокъс, тогавашен сенатор на Монтана, през 2004 г. Министерството на финансите докладва, че от 1990 до 2004 г. е извършило 93 проверки във връзка с международния тероризъм. По същото време то е направило 10 683 проверки, за да се *„попречи на американците да се възползват от правото си да посещават Куба“* (1).

Действителността надминава художествената измислица

СЪЧИНЕНАТА от екипа на Буш „помощ“ засегна също изпращането на парични средства и обмена на валута. Така на жители на САЩ, изпълнили всички условия, за да отидат за четиринадесет дни в Куба, се забраняваше да харчат повече от 50 долара дневно. Докато останалите американски граждани или пребиваващите в САЩ могат да помагат

(1) „Baucus calls Bush Cuba policy „absurd“ (Бокъс нарече „абсурдна“ политиката на Буш спрямо Куба), Сенат на САЩ, Вашингтон, 6 май 2004.

* Автор на *Cuba. Les médias face au défi de l'impartialité* (Куба. Медиите са изправени пред предизвикателството на безпристрастността), Estrella, Париж, 2013.

Нашите предишни статии по темата

- **Патрик Хоулет-Мартен**, „Вашингтон – Хавана, размразяване в тропика“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 6 ноември 2014.
- **Венко Кънев**, „Куба ли е виновната?“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 6 ноември 2014.
- **Игнасио Рамоне**, „Куба – САЩ. Нещо се променя“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 3 юли 2014.
- **Венко Кънев**, „Отново за международното право“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 3 юли 2014.
- **Венко Кънев**, „Международно право по мярка“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 17 април 2014.
- **Janette Habel,** „Cuba, le parti et la foi“ (Куба, партията и вярата), *Le Monde diplomatique*, юни 2012.
- **Renaud Lambert,** „Ainsi vivent les Cubains“ (Така живеят кубинците), *Le Monde diplomatique*, април 2011.
- **Морис Льомоан,** „Петима кубинци на първите страници“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 4 ноември 2010.
- **Морис Льомоан,** „Маями се отегчава от крайната кубинска десница“, *Монд дипломатик*, април 2008.
- **Венко Кънев,** „Куба – живот по време на блокадата“, *Монд дипломатик*, януари 2008.
- **Ернандо Калво Оспина**, „Към създаване на Интернационал... на здравеопазването“, *Монд дипломатик*, август 2006.
- **Janette Habel**, „Cuba entre pressions externes et blocages internes“ (Куба – между външен натиск и вътрешни спънки), *Le Monde diplomatique*, юни 2004.
- **Olivier Audeoud**, „Prisonniers sans droits de Guantánamo“ (Затворници без права в Гуантанамо), *Le Monde diplomatique*, април 2002.

финансово на свои роднини в чужбина и да изпращат неограничени суми, лицата от кубински произход можеха да пращат до 100 долара на месец. А за роднини в нужда, членуващи в Кубинската комунистическа партия (ККП, която наброява стотици хиляди членове), паричните преводи са забранени.

През 2006 г. Комисията за подпомагане реши да пречи на международното медицинско сътрудничество на Куба – важен източник на валута за Острова – като забрани всякакъв износ на медицинска апаратура, когато е *„предназначена за ползване в рамките на широкомащабни програми* [за лекуване на] *чуждестранни пациенти“* (2). А световната медицинска техника се произвежда главно в САЩ.

Така постепенно се затягаше екстратериториалното приложение на икономическите санкции, понякога дори до смехотворни крайности. Например, ако японски, корейски или германски производител на автомобили желае да търгува на американския пазар, трябва предварително да докаже пред Министерството на финансите на САЩ, че произведените от него коли не съдържат кубински никел. А ако един френски сладкар реши да влезе в пазара на най-мощната икономика в света, трябва да удостовери, че в продуктите му няма грам кубинска захар.

Изглежда невероятно, нали? Но понякога действителността надминава художествената измислица.

През 2006 г. японската фирма „Никон“ отказа да бъде връчен като награда произведен от нея фотоапарат на Райсел Соса Роха – 13-годишен юноша от Куба, страдащ от хемофилия, който спечели Петнадесетия международен конкурс за детски рисунки на Програмата на ООН за околната среда. Фотоапаратът съдържал американски части и от „Никон“ не желаели да създадат впечатление, че „търгуват“ с Хавана.

През юли 2007 г. испанската авиокомпания „Hola Airlines“, която имаше договор с кубинското правителство за извозване към Острова на латиноамерикански пациенти с очни заболявания в рамките на акцията „Miracle“ (3), беше принудена да прекрати връзките си с Куба по настояване на американския производител „Боинг“, към когото „Hola Airlines“ се обърнала за ремонт на един от самолетите й. Разпореждането идвало от Белия дом.

През май 2014 г. френската банка „БНП Париба“ беше глобена с рекордната сума от 8,97 милиарда долара (6,6 милиарда евро) поради това, че от 2002 до 2009 г. нарушавала ембаргото, наложено на Куба, Иран и Судан.

Икономическите санкции засягат особено тежко здравеопазването. Близо 80% от медицинските лицензи и патенти се регистрират от американски фармацевтични компании и техни дъщерни фирми, поради което Куба не може да се възползва от този напредък на медицината. Службата на Върховния комисар на ООН по правата на човека обърна внимание на факта, че *„ограничителните мерки, наложени от ембаргото, лишиха Куба от жизнено важен достъп до лекарства, нови научни и медицински технологии“* (4).

Но идването на власт на Барак Обама отбеляза известно смекчаване на ембаргото. През 2009 г. той отмени ограниченията за пътуване и парични преводи за Куба от 2004 г. (5). Признаците на разведряване между Вашингтон и Хавана се проявиха ясно на 10 декември 2013 г. по време на церемонията в памет на Нелсън Мандела, на която Обама и Раул Кастро размениха едно ръкостискане, окачествено като *„историческо“* .

Бившите президенти Джими Картър и Бил Клинтън неведнъж са изразявали своето несъгласие с политиката на Вашингтон. *„Непрекъснато съм настоявал, както публично, така и в тесен кръг, да се сложи край на икономическата блокада на кубинския народ и да се отменят всички финансови, търговски и пътнически ограничения“*, заяви Картър след второто си посещение в Куба през март 2011 г. (6). Според Клинтън *„абсурдната“* политика на санкции (която той самият изостри с приемането на закона „Хелмс-Бъртън“) се е увенчала с *„пълен провал“*(7).

Търговската камара на САЩ, която представлява американските делови кръгове и най-крупните мултинационални компании, също съобщи, че *„желае края на ембаргото“*(8). *Ню Йорк таймс* пък го осъди като *„анахронизъм от Студената война“* (9). Дори консервативният *Вашингтон пост* язвително отбеляза: *„Политиката на САЩ спрямо Куба е един пълен провал. (...) Нищо не промени, освен че нашето ембарго ни прави по-смешни и безсилни отвсякога“* (10).

През 2013 г. на годишното заседание на Общото събрание на ООН 188 държави от общо сто деветдесет и две, осъдиха за двадесет и втори пореден път наложените на Куба икономически санкции, като напомниха, че над 70% от кубинците са родени в условията на това икономическо обсадно положение.

Салим Ламрани
Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

(2) Condoleezza Rice, Carlos Gutierrez, Commission for Assistance to a Free Cuba, юли 2006.

(3) Хуманитарна инициатива на Куба и Венецуела за безплатно опериране на бедните от Третия свят, страдащи от перде на очите и други очни заболявания.

(4) Human Rights Council, „Situation of human rights in Cuba“ (Състоянието на човешките права в Куба), A/HRC/4/12, януари 2007.

(5) Вж. Патрик Хоулет-Мартен, „Вашингтон – Хавана, размразяване в тропика“, *Монд дипломатик в Дума*, 6 ноември 2014.

(6) James Carter, „Trip report by former US President Jimmy Carter to Cuba, March 28-30, 2011“ (Доклад за посещението на бившия президент на САЩ Джими Картър в Куба, 28-30 март 2011), The Carter Center, 1 април 2011.

(7) „Christopher Hitchens: Inside Bill Clinton's Mind“ (Кристофър Хичънс: в ума на Бил Клинтън), *Newsweek*, Ню Йорк, 24 септември 2009.

(8) Търговска камара на САЩ, „Testimony on „examining the status of US trade with Cuba and its impact on economic growth“ (Становище за „статута на американската търговия с Куба и влиянието ѝ върху икономическия растеж“), Вашингтон, 27 април 2009.

(9) „Mr Obama, Cuba and the OAS“ (Обама, Куба и Организацията на американските държави), *The New York Times*, 4 юни 2009.

(10) Michael Kinsley, „The Cuba embargo, a proven failure“ (Ембаргото над Куба, доказан провал), *The Washington Post*, 17 април 2009.

Един конкурент на традиционния американски партньор

Китай съблазнява Австралия

В тон със загрижеността на страните от Югоизточна Азия поради китайските икономически и териториални амбиции, Австралия изглежда изпълнява ролята си на дясна ръка в рамките на американската стратегия по отношение на Тихоокеанската зона. Икономическото ѝ присъствие в региона обаче разкрива една много двойствена политика, белязана от желание за еманципация и заслепение спрямо Китай.

Оливие Зажек*

На 15 ноември 2014 г. на съвещанието на Г-20 в Бризбейн, по инициатива на президента Барак Обама се състоя среща на премиерите на Япония и Австралия. Централна тема на неформалните разговори между Шинзо Абе и Антъни Абът бяха проблемите на отбраната. Двамата политици, избрани съответно през 2012 и 2013 г., представляват стълбовете на американската система за сигурност в Западния Тихоокеански регион, която включва също Тайван и Южна Корея. Те споделят тревогата, породена от граничния натиск, който Китай упражнява върху съседите си.

Позицията на Токио по отношение на Пекин е известна. Тя е пропита от недоверие и подновеното напрежение около островите Дяоюйдао/Сенкаку и не помага за разсейването му, въпреки разширяващите се връзки между икономиките на двете далекоизточни сили. Колкото до позицията на Канбера, която се коментира по-малко в Европа, тя свидетелства за твърдата подкрепа за Вашингтон, с който я свързва шестдесет и тригодишен военен пакт. Една от най-големите американски бази за спътниково разузнаване извън територията на САЩ, се намира в центъра на Австралия – в Пайн Гап, близо до Алис Спрингс. Австралийците, интегрирани в световната система за подслушване и прихващане под командването на Пентагона, последваха САЩ, без да се опъват, в най-оспорваните им експедиции в последно време – в Ирак и Афганистан. Австралия, чийто военен бюджет ще се увеличи с 6% през 2015 г. (1), планира да повиши мощта на флота си и затегна още повече своите връзки със САЩ, като на 12 август 2014 г. подписа ново споразумение със САЩ за разполагане на 2500 американски морски пехотинци в базата в Даруин, Северна Австралия. И накрая не трябва да се забравя, че на 17 ноември 2011 г. именно пред австралийския парламент Обама официално обяви прилагането на т. нар. осова стратегия, т.е. пренасочване на американското присъствие към Азия (2).

Въпреки това отношенията между силно консервативния Антъни Абът, който оспорва климатичното затопляне и необходимостта от предотвратяването му, и Обама, който го превърна в един от акцентите на политиката си, са ледени. От 17 до 19 ноември 2014 г., веднага след срещата на Г-20 в Бризбейн, австралийският ръководител се възползва от държавното посещение на китайския президент Си Цзинпин, за да предприеме невиждано сближаване с Китай, без да се съобразява с необичайно тържествените предупреждения на своя американски колега.

Преди да отпътува от Бризбейн, Обама обобщи положението в Тихоокеанския регион по свой начин: *„Въпросът, пред който сме изправени, е следният: какво бъдеще ще изгради Азиатско-Тихоокеанският регион през новия век? Към по-голяма интеграция, справедливост и мир ли ще вървим? Или към хаос и конфликти? Какво ще изберем: конфликтът или сътрудничеството? Потисничеството или свободата?“* (3)

(На стр. 8)

Анатолий Станкулов, 2015

* Доцент по политически науки и международни отношения в университета „Жан-Мулен“, Лион-III.

(1) Zachary Keck, „Australia boosts defense Spending 6.1%“ (Австралия повишава разходите за отбрана с 6,1%), *The Diplomat*, 16 май 2014.

(2) „Remarks by president Obama to the Australian Parliament“ (Обръщение на президента Обама към австралийския парламент), Белия дом, 17 ноември 2011.

(3) Lenore Taylor, „G20: Barack Obama uses visit to reassert US influence in Asia Pacific“ (Г-20: Барак Обама използва посещението, за да утвърди американското влияние в Азиатско-тихоокеанския регион), *The Guardian*, Лондон, 15 ноември 2014.

„Подемос“ – партията, която разтърсва Испания

(От стр. 1)

„Подемос“ се създава в резултат на явление, което социологът Хорхе Лаго, член на гражданския съвет на „Подемос“ (разширен състав на ръководството ѝ), споделя с нас: *„По наше мнение движението 15-М* [от 15 май – бел. ред.] *закостеня в своето схващане за политиката единствено като митингово дело. Идеята, че разрастващите се ударни масови акции неминуемо ще доведат до едно политическо въплъщение на митингите, се оказа погрешна.“* Въпреки създаването на асоциации за закрила от принудителното опразване на жилища и на звена за борба срещу разрухата на обществения здравеопазване, движението 15-М като цяло започна да се задъхва и накрая се разпадна.

Подобно разочарование настъпи и по отношение на изборите. *„80% от населението заявяваше, че поддържа 15-М, но хората продължиха да гласуват традиционно“*, допълва Лаго. Така през ноември 2011 г. общите избори завършиха като същинско консервативно цунами. Тогава основателите на „Подемос“ си поставиха два основни въпроса: ами ако сред симпатизантите на движението 15-М мнозина все пак желаят да имат свои политически представители? И дали пък в настоящия контекст Държавата не е необходимо условие за промяна в обществото?

Макар и да скъса с призивите за пряка демокрация от „Пуерта дел Сол“, „Подемос“ се смята за наследник на „майския дух“, защото прилага принципите на прозрачност, колективното обсъждане и финансиране с участието на всички. Изглежда обаче, че членовете на „Подемос“ са направили критична равносметка по отношение на някои клопки на действията чрез общи събрания (асамблейството). На първия конгрес на партията през октомври миналата година Еченике излезе с предложение да се засилят децентрализацията, хоризонталният принцип и гъвкавостта. Пабло Иглесиас застана на обратна позиция. Според него, за да осъществи своите задачи, движението трябва да разчита на организация, която да го предпазва от разминаване на исканията му в едно безконечно обсъждане на собственото му функциониране. Становището на Иглесиас се наложи с голяма преднина и този млад университетски преподавател бе избран за генерален секретар на партията.

Най-твърдите привърженици на автономията на социалното движение сред манифестантите от 2011 г. за малко не обвиниха „Подемос“ в предателство: новосъздадената партия щяла да изпълнява ролята на „необходим глупак на системата“. *„Подемос“ се създава като средство да се институционализират социалната енергия и процесът на експериментиране на масите“* през последните години, смята Нурия Алабао, активистка от барселонска обществена организация (1). От антуража на Иглесиас я отвръщат, че „Подемос“ не „си присвоява“ движението от 15 май, а му предлага нова опорна точка за борба. *„Социалните движения спокойно могат запазят своята автономия и успоредно с това да подкрепят, когато смятат за разумно, едно поблагоприятно за тях правителство, в сравнение с изредилите се напоследък в Испания“*, отбелязва Лаго. Въпросът с подкрепата е по-малко проблемен от този с критиката: какво се случва, когато дадено правителство, което социалните движения считат за твърде плахо, е вече жертва на нападките на консерваторите? Трябва ли в такъв случай движенията да се присъединят към хора на хулителите и да наливат вода в мелницата на противника, или да премълчат своите резерви, изменяйки на собствената си борба? Както навсякъде по света, този въпрос остава открит.

Макар и да няма директна приемственост между движението 15-М и възхода на „Подемос“, по мнение на ръководството на новата партията, второто нямаше да е възможно без първото, тъй като то ѝ предостави един рядко добре обособен в Европа политически субект, а именно народа. *„Не „народът“ вдига въстанието, а въстанието издига своя народ“*, пише в последната си книга анонимният колектив „Невидим комитет“ (2). Докато по други географски ширини „народ“ си остава празна дума – една призрачна политическа сила, която омайващи речи упорито се стремят някак да приобщят, в Испания понятието доби плът по време на дългите нощи по окупираните площади.

Заключителният форум на учредителното събрание на „Подемос“ в Мадрид, 15 ноември 2014. EPA/CHEMA MOYA /БГНЕС

А защо левицата да не се покаже в една непринудена, обаятелна, пък дори и... забавна светлина?

Възникването на това колективно „ние“ до голяма степен се дължи на позорните прояви на елитните кръгове на испанското общество, които „Подемос“ нарече *„кастата“*. Става дума за такава корупция, пред която Франция бледнее до степен, че изглежда като храм на добродетелта. В момента се водят съдебни разследвания по близо две хиляди дела, засягащи поне петстотин висши държавни служители. Става дума за загуби на държавата за около 40 милиарда евро на година (3). Реакцията на двете основни политически партии, управляващата в момента дясна Народна партия (НП) и Испанската социалистическа работническа партия (ИСРП), е да се съгласуват, така че *„наказателна отговорност да се търси индивидуално само от лицата, получавали неправомерни субсидии“* (4), тоест, законът да не засегне политическите партии, възползвали се от тези злоупотреби. Дори монархията, с прословутата си недосегаемост, вече не е в състояние да лъсне пагоните на елита, след като и инфантата Кристина де Бурбон се оказа засегната от корупционните скандали.

Когато стигне такова ниво, корупцията става *„структурна“* (5), обяснява Иглесиас. Следователно, вече е невъзможно тя да бъде разграничена от една по-обща концепция за политиката, получила красноречив израз в невъздържания изблик на радост на консервативната депутатка Андреа Фабра по време на пленарно заседание на испанския Конгрес на депутатите на 11 юли 2012 г. Докато министър-председателят Мариано Рахой обявяваше поредното орязване на помощите за безработни, Фабра възторжено му ръкопляскаше, след което се провикна по адрес на безработните: *„Да вървят по дяволите!“*

Докато всеки втори испански безработен вече не получава никакво обезщетение, тридесет и три от тридесет и петте най-крупни компании в Испания се измъкват от плащане на данъци посредством дъщерни офшорки из данъчни убежища по света (6). Половин милион испански деца живеят в бедност от 2009 г. насам, а през това време най-богатите испанци процъфтяват. От идването на власт на Рахой тяхното състояние се е увеличило средно с 67% (7). А за да се предпазят от опасността навъсеният народ да им досажда, миналия декември влезе в сила така наречения закон „за гражданска безопасност“. Той всъщност забранява всичко онова, което направи възможна мобилизацията от 2011 г. – събиране на обществени места, разпространение на позиви, окупиране на площади и т.н.

„Подемос“ смята, че спукването на испанския балон на недвижимите имоти е разбило материалните основи, на които е почивал „консенсусът“, въведен от Конституцията от 1978 г. – със своя пакт за прехода, с възделенията за социален напредък, със своята монархия, толкова дискредитирана напоследък, че Хуан Карлос бе принуден да отстъпи трона на сина си. *„Икономическата криза*, поясняват Лаго, *предизвика политическа криза – такава изключителна ситуация, която предхожда всяка дълбока обществена промяна.“* След „развенчаващия“ процес от май 2011 г. иде ред да се сложи началото на един „увенчаващ“ процес, а именно, преобразуване на държавата чрез държавата.

Испания днес върви по път, осеян с опасности. Както подчертава Пабло Иглесиас, крайната десница в страната *„плува в свои води“* (март 2013) (8). Но все пак испанската левица се радва на известно предимство в сравнение с френската. В Испания голяма част от крайната националистическа десница официално членува в Народната партия, поради което трудно би могла да си служи с антидържавен дискурс, подобно на френския Национален фронт, който не е управлявал никъде другаде, освен в отделни общини.

Драматичното положение в държавата обаче не стига, за да се обясни настоящият възход на „Подемос“. Години наред Обединената левица отстоява сходна политическа програма, но не успява да разклати установения политически ред. Следователно, въпросът опира също до използвания метод.

Според лидерите на „Подемос“ левицата отдавна греши, като излиза със заплетени анализи, неразбираеми източници и шифрован речник. Пабло Иглесиас смята, че *„хората гласуват за някого, не защото споделят идеологията, културата или ценностите му, а просто защото са съгласни с него“* (30 юли 2012). И колкото по непринудена, приятна и дори забавна е въпросната личност, толкова са по-склонни да се съгласят с нея.

Първата задача на „Подемос“ е да „преведе“ традиционния изказ на левицата на един разбираем език, който да привлече най-много хора, като тръгне от проблемите на демокрацията, суверенитета и социалните права. Лаго уточнява: *„Ние не говорим за капитализъм. Ние защитаваме идеята за икономическа демокрация.“* Няма вече в речника им противопоставянето „левица-десница“: *„Разграничението днес,* уточнява Пабло Иглесиас, *противопоставя защитниците на демокрацията, като нас (...), на онези, които са на страната на елитите, на банките, на пазара; сега сме тези отдолу и тези отгоре; (...) елитът и мнозинството.“* (22 ноември 2014)

Верните стражи на ортодоксалния марксизъм критикуват този недиференциран социален анализ. На 24 август 2014 г., на лекция на Иглесиас, един активист се обърна към него с въпроса защо никога не се използва думата „пролетариат“, на което младият политик отвърна: *„Когато се заражда движението 15-М, студентите от моя факултет, силно политизирани и запознати с произведенията на Маркс и Ленин младежи, за първи път попаднаха на общи събрания с „обикновени“ хора. Тогава започнаха да си скубят косите: „Този народ нищо не разбира!“ И вбесени крещяха на присъстващите: „Та ти си работник, колкото и да не съзнаваш това!“ Хората ги гледаха като извънземни, а моите студенти се прибираха вкъщи потънали в униние. (...) Вразът чака тъкмо това от нас. Да си служим с думи, които никой не разбира, да си останем малцинство, сгушени под стряхата на традиционната ни символика. Той добре знае, че докато си стоим там, не представляваме заплаха за него.“*

Основателите на „Подемос“, или поне част от тях, произхождат от крайната левица (някои са били активисти от формацията „Антикапиталистическа левица“). Партията подчертава факта, че цели 10% от хората, дали подкрепата си за нея на европейските избори през май 2014 г., преди са гласували за десницата. Социалната база на попълненията на „Подемос“ се разшири също, като се създадоха над хиляда „кръжока“ из цялата страна. Така към първоначалните свръхобразовани младежи от града се присъединиха работници, служители и жители на селските райони.

Историята обаче доказва тенденцията подобни класови съюзи да се разтрогват, щом се изпълнят исканията на подобре поставените участници в тях (9). Каква е гаранцията, че „Подемос“ няма да се препъне в същия камък? *„Такава гаранция не можем да дадем*, признава Лаго. *Но подобен въпрос стои само пред онези, които са способни да победят. Предпочитам да решавам този проблем, отколкото да се крия зад традиционната маргиналност на левицата.“*

Въоръжени с анализите на Антонио Грамши, лидерите на „Подемос“ считат, че политическата борба не трябва да се свежда до събаряне на съществуващите икономически и социални структури, а да се води и на културния фронт, срещу „хегемонията“, която легитимира господството на силните в очите на подчинените. В тази област врагът е наложил свои кодекси, свой речник, своя драматургия. Съществува обаче едно мощно оръдие за възпитание в „здрав разум“, по-силно от останалите – телевизията.

Избирателна система, създадена да не допуска никаква промяна

Още от 2003 г. Пабло Иглесиас и приятелите му (като Хуан Карлос Монедеро от университета „Комплутенсе“, понастоящем член на ръководството на „Подемос“) създават свои собствени аудиовизуални програми, сред които „Ла Туерка“ – дискусионно политическо предаване, излъчвано по редица местни телевизионни канали и по интернет. То също играе ролята на център за размисъл, където *„в една ленинска перспектива, се опитваме да разберем света, за да сме подготвени, когато дойде времето“* (Иглесиас, март 2013). Понякога младите колеги канят в предаването изявени личности от десницата, с което печелят известност, и това им дава възможност да участват в политически дебати, организирани от големите национални канали. Така изпълняват втория елемент от своята стратегия, а именно *„на врага да не се дава преднина никъде“*.

Засега тези участия не звучат нито като иберийски еквивалент на интервюто на *Клоузър*, нито обратно, с прекалено смирен тон... На 6 декември 2014 г., в „Нощта в 24 часа“, в една от най-важните политически емисии на TVE (първи канал на Испанската държавна телевизия) гостува Пабло Иглесиас. Още в началото той подчерта, че не възприема поканата като благоволение: *„Участието ми струва доста усилия,* отбеляза той пред смутения Сержио Мартин, журналист и продуцент на програмата. *Ще ми позволите да благодаря на работниците от телевизията, тъй като, както ви е известно, без натиска от тяхна страна, никога нямаше да ме приемете във вашето студио.“*

Испанската управляваща класа разполага с една избирателна система, която облагодетелства двете най-големи политически формации, както и партии, като националистическите, които събират гласовете си от някои ограничени територии. *„Аритметиката е проста,* обясни социологът Лоран Бонели през ноември 2011 г. *На наварските националисти от Героа Баи са нужни 42 411 гласа за едно депутатско кресло; на Народната партия – 60 000; на ИСРП – 64 000, а на Обединената левица – 155 000...“*(10) Ако към това прибавим стратегията на „Подемос“, отказваща всякакъв общ фронт („каша от абревиатури“, която би я вписала обратно в традиционното полюсово деление на левица и десница), партията може да изпусне гласовете на левите националисти или на привърженици на Обединената левица, които пък я обвиняват в *„историческа безотговорност“* (11). Въпреки това, иберийският елит проявява безпокойство. На 1 декември 2014 г. шефът на шефовете на испанския бизнес Жоан Росел призова към създаване на широка коалиция *„по германски“* между Народната партия (НП) и Испанската социалистическа работническа партия (ИСРП).

„В програмата на „Подемос“ изобщо няма максимализъм“ (12), изтъква Иглесиас. Учредително събрание още с идването на власт, данъчна реформа, преструктуриране на дълга, спиране на увеличението на пенсионната възраст на 67 години, преминаване към 35-часова работна седмица (вместо настоящите четиридесет), референдум за монархията, стимулиране на индустриалното производство, възвръщане на отстъпените на Брюксел суверенни държавни прерогативи, самоопределение за испанските области... Но тъй като в плановете на „Подемос“ влиза по принцип съюзяване със родни нововропейски политически сили (като гръцката СИРИЗА, от чиято бъдеща победа се бои Еврокомисията), те представляват заплаха за финансовата власт, които Иглесиас нарича *„Германска Европа“* и *„каста“*.

А тя вече проявява агресивност. В свой материал на страниците на ежедневника *Мундо* от 2 декември, журналистът Салвадор Сострес сравни Пабло Иглесиас с Николае Чаушеску, като изрази подозрението, че мислел само как да *„източи до капка кръвта на най-бедните“* (13). А няколко седмици преди това депутат от Народната партия бе изказал още по-директна мисъл по адрес на Иглесиас: *„Да му теглят куршума в тила!“* (14).

---

(1) Nuria Alabao, „Podemos y los movimientos“ („Подемос“ и движенията), Periódico Diagonal, 7 ноември 2014, www.diagonalperiodico.net.

(2) Comité invisible, *A nos amis* (На нашите приятели), La Fabrique, Париж, 2014.

(3) „Investigadores de la ULPGC analizan como estimar el coste social de la corrupción en España“ (Изследователи от университета на Лас Палмас де Гран Канария изучават по какъв начин да се изчисли социалната цена на корупцията в Испания), комюнике на университета в Лас Палмас, 29 юли 2013.

(4) Europa Press, Мадрид, 28 ноември 2014.

(5) Pablo Iglesias, *Disputar la democracia. Política para tiempos de crisis* (Да отвоюваме демокрацията. Политика за кризисни времена), Akal, Мадрид, 2014.

(6) „La responsabilidad social corporativa en las memorias anuales del IBEX 35“ (Корпоративната социална отговорност в годишните отчети на IBEX 35), 10-то издание, Обсерватория за корпоративна социална отговорност, Мадрид, 2012.

(7) Vicente Clavero, „Los dueños del Ibex son un 67 % más ricos desde que gobierna Rajoy“ (Господарите на IBEX 35 са с 67% по-богати, откакто управлява Рахой), Público, 7 май 2014, www.publico.es.

(8) Цитатите на Пабло Иглесиас са взети от публични лекции, които могат да бъдат намерени в интернет. Датите се отнасят до качването на видеоматериалите.

(9) Вж. Доминик Пенсол, „Между подчинението и бунта“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 17 май 2012.

(10) Вж. Laurent Bonelli, „Bourrasque conservatrice en Espagne“ (Консервативна буря в Испания), La valise diplomatique, ноември 2011, http://blog.mondiplo.net.

(11) Europa Press, 12 декември 2014.

(12) Iglesias, *Disputar la democracia*, *цит. съч.*

(13) Salvador Sostres, „El matrimonio Ceaucescu“ (Съпружите Чаушеску), *El Mundo*, Мадрид, 2 декември 2014.

(14) Уебсайт на ежедневника *20 Minutos*, Мадрид, 7 ноември 2014.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Христина Костова

Лидерът на гръцката радикално лява партия СИРИЗА Алексис Ципрас (вляво) и Пабло Иглесиас поздравяват участниците в заключителния форум на учредителното събрание на „Подемос“ в Мадрид, 15 ноември 2014. EPA/CHEMA MOYA /БГНЕС.

Възход на филантропията в

Благотворителността

От тридесет години западните правителства прибягват до многобройни комбинации, за да намалят разходите си. Една от тях е да се прехвърлят социалните услуги на доброволци или на асоциации и в същото време да се насърчава частната благотворителност. Този метод се прилага в Канада, Франция и Великобритания, но САЩ предлагат най-усъвършенствания модел. Американската десница, която вече разполага с мнозинство в Конгреса, го превърна в стълб на политическата си стратегия.

Беноа Бревил

МАЛКО преди да избухне финансовата криза, общинските власти на Детройт построиха обширен комунален център в беден квартал в югозападната част на града. След края на строителството през 2008 г. сградата остана отчайващо пуста – безработицата и многото случаи на опразване на жилища заради дългове станаха причина градът да затъне в депресията и да съкрати повечето социални програми. Чувствайки се може би малко виновни за нещастията на автомобилната столица, ръководителите на компанията „Форд“, които преместиха много от заводите си в други страни, дариха през декември 2012 г. 10 милиона долара (8 милиона евро) на комуналния център. Така най-накрая той успя да отвори врати и да раздаде пакети с храна, да предложи курсове по огрмотяване и да организира занимания за младежите.

Няколко месеца по-късно градът обяви фалит. За да избегне спирането на пенсиите на служителите си, кметството възнамеряваше да продаде на търг няколко картини на Института по изкуствата, сред тях творби на Рембранд, Анри Матис и Диего Ривера. Но фондациите „Форд“, „Найт“ и „Кресги“, съвместно с няколко богати граждани, успяха да съберат 330 милиона долара, за да консолидират пенсионните фондове на общинските чиновници и разпродажбата беше избегната.

През октомври 2013 г. на свой ред федералната държава заложи на частната щедрост, за да гарантира услуги от обществен интерес. Тъй като демократите и републиканците не успяваха да се споразумеят за тавана на публичния дълг, Вашингтон беше принуден да затвори за шестнадесет дни „несъществените“ държавни служби. За да продължат да работят тридесетина забавачници, стопанисвани от Министерството на здравеопазването, семейство тексаски милиардери направи дарение от 10 милиона долара. *„Тези пари ще позволят на хиляди деца да останат при сигурни и обичайни за тях условия. Това е добра новина“* (1), писа доволна журналистката Еленор Баркхорн в *Атлантик*.

Мобилизацията на големите богаташи в служба на социални дейности не е нещо ново за САЩ. В началото на XX век, когато броят на милионерите нараства сензационно (през 1870 г. те са стотина, а през 1916 г. вече са почти четиридесет хиляди), се появява понятието филантропия. За да си придадат облик на щедри хора и да легитимират охолството си, богатите инвестират в благородни каузи – строят библиотеки, болници и университети, като Джон Хопкинс в Балтимор или Езра Корнел в Итака, създават фондации по подобие на петролния индустриалец Джон. Д. Рокфелер или магната от стоманодобива Андрю Карнеги.

Традиционната благотворителност беше локална и религиозна и се посвещаваше на точно определени каузи (временни облекчения на нещастието на бедните хора, курсове за огрмотяване и т.н.). Днес тези фондации си поставят за цел „благосъстоянието на човешкия род“ или „напредъка на човечеството“.

По онова време идеята, че частните пари могат да работят за общото благо, не е нещо обичайно. Президентът републиканец Теодор Рузвелт критикува *„представителите на хищническото богатство“*, които *„чрез дарения за университети (...) влияят в свой собствен интерес на ръководителите на някои образователни институции.“* (2) Колкото до трудещите се, те се отнасят с подозрение към онези индустриалци, които демонстрират щедър алтруизъм, когато става въпрос за изкуство, здравеопазване или наука, но в собствените си заводи са скъперници и брутални. Обобщавайки иронично позицията на своя синдикат, президентът на Американската федерация на труда Самюел Гомпърс обяснява, че *„единственото нещо, което светът би приел с радост от Рокфелер, е да финансира създаването на изследователски и образователен център, който да помага на хората да не станат като него“* (3). В началото на 90-те години на XIX век, когато в Пенсилвания масово се закриват стоманодобивни заводи и хората остават без работа, много трудещи се отказват да посещават заведенията, построени с парите на Карнеги. Двадесет от 46-те града на щата, към които индустриалецът се обръща, не приемат предложението му да строи библиотеки (4).

Значението на религията

КОИ общини биха се отказали днес от подаръка на милиардер? Когато основателят на „Фейсбук“ Марк Зукърбърг подписа чек от 100 милиона долара за държавните училища на Нюарк, кметът на града се възползва от възможността да компенсира отчасти орязания от губернатора републиканец Крис Кристи бюджет. Така свиването на публичните финанси направи филантропията да изглежда необходима (5) и жестовете на щедрост вече не предизвикват сарказми. Когато Уорън Бъфет, Бил Гейтс и четиридесетина милиардери обещаха да дадат поне половината от състоянието си (придобито отчасти благодарение на техники, позволяващи избягването на данъци и следователно националното преразпределение), президентът Барак Обама не прояви тревога за влиянието на „хищническото богатство“. Вместо това той покани двамата инициатори на кампанията „Обещай дарения“ в Белия дом.

Ала щедростта на богаташите и на компаниите, отразявана широко в медиите, е само върхът на филантропския айсберг. В САЩ съществува „масова филантропия“, която всяка година мобилизира десетки милиони граждани от всички социални прослойки. В неделя в църквата, по време на училищни празници, в магазините или администрациите, по телефона или в интернет, към американците непрекъснато се отправят призиви. През 2013 г. повече от девет на всеки десет домакинства се отзоваха. Те осигурика 72% от 335-те милиарда долара, дарени същата година (или 2% от БВП), докато филантропските фондации осигурика 15%, а компаниите 5%. Освен това компаниите могат да включат благотворителните си дарения в разходите си за маркетинг, което показва една доста широка представа за предмета им на дейност и в същото време – твърде тясно схващане за злоупотребата със социалното благо.

Всяка година една трета от събраните пари се дават на енории и благотворителни религиозни групи. Остатъкът отива за квартални обществени организации, големи национални асоциации, университети, училища, болници и дори за мозъчни тръстове и хуманитарни структури (6). Тези структури са с идеална цел и функционират в области като образованието, социалното подпомагане, културата и здравеопазването, затова са признати като обществено полезни. И тъй като са от т. нар. трети сектор, се възползват от ценната „запазена марка“ 501 (c), която позволява да се получават дарения, освободени от данък. С други думи обществени пари, маскирани като щедрост...

Корените на културата на благотворителността в САЩ се обясняват най-напред с религиозността – повече от 80% от жителите заявяват, че вярват в Бог, а 40% че ходят редовно на църква. Подобно на други вероизповедания християнството придава на благотворителността централно значение. То учи хората на взаимопомощ и да допринасят за „общността“ си (7). От XIX век християнската благотворителност изпитва известна подозрителност към държавата, на която се гледа като на конкурент в подпомагането на бедните. Социалното евангелие, католическо и протестантско, защитава първенството на локалното, на частната инициатива и на близостта – залог за ефикасност. В енцикликата *Четиридесетата година (Quadragesimo Anno)* на папа Пий XI се казва: *„Както не могат да се отнемат от частните лица и да се прехвърлят на общността функциите, които те са способни да придобият по собствена инициатива и със собствени средства, така би означавало да се извърши несправедливост и същевременно да се разклати по един много вреден начин обществения ред, ако се отнемат от сдруженията от по-нисък ранг и се прехвърлят върху по-широка общност, с по-висок ранг, функциите, които те са в състояние сами да изпълняват.“* (8)

Следователно в САЩ не се гледа на държавата като на единствен пазител на общия интерес, нито като на най-ефикасното средство за решаване на социалните проблеми. В очите на демократите държавата и благотворителните институции се допълват по благороден начин. *„Ние знаем, че църквите и благотворителните организации вършат повече работа в сравнение с една отделна обществена програма“*, обясни Обама през август 2012 г. на последния конгрес на своята партия. За републиканците пък публичната власт и частната благотворителност като че ли са диаметрално противоположни. Верни на неолиберална догма, консерваторите възприемат държавата като неефикасно бюрократично чудовище, което дава предпочитание на държавната издръжка, за разлика от местните асоциации, близки до бедните и следователно способни да им внушат чувство на отговорност. *„Онова, което правим в нашата общност, е да се грижим едни за други. Именно това е специалното и държавата не може да го замести“*, заяви възхитен Пол Райън, републикански кандидат за вицепрезидент на САЩ през 2012 г. Новата изгряваща звезда на Републиканската партия Джони Ърнст, избрана за сенаторка от Айова на 4 ноември т.г., смята от своя страна, че *„американците могат да се самоосигуряват. Те нямат нужда да зависят от държавата, за да получат всичко, от което се нуждаят или желаят.“* (9)

Географията на американската щедрост разкрива взаимното преплитане на религия, благотворителност и неолиберализъм. Така седемнадесетте най-щедри щати – Юта, Мисисипи, Алабама, Тенеси, Джорджия, Южна Каролина и др., са и най-религиозни. Те гласуваха за Мит Ромни на последните президентски избори. На противоположната страна, седемте щати в края на класацията – Кънектикът, Масачузетс, Род Айлънд, Ню Джърси, Върмонт, Мейн и Ню Хемпшир, подкрепиха кандидата демократ.

Републиканският проект тежестта на социалното подпомагане да се прехвърли върху местните общности и частната инициатива не е от вчера. Още през март 1929 г. в речта си при встъпването си в длъжност президентът Хърбърт Хувър набляга на *„способността на американците да си сътрудничат за общото благо“*. Той се обявява за *„системно раз-*

---

(1) Eleanor Barkhorn, „Head Start will stay open in shutdown, thanks to hedge-fund money“ (Благодарение на парите на спекулативен фонд детските заведения ще останат отворени въпреки планираното затваряне), *The Atlantic*, Бостън, 7 октомври 2013.

(2) Цит. от Olivier Zunz, *La Philanthropie en Amérique. Argent privé, affaires d'Etat* (Филантропията в Америка. Частни пари, държавни работи), Fayard, Париж, 2012.

(3) Цит. от Peter Dobkin Hall, *Inventing the Nonprofit Sector and Other Essays on Philanthropy, Voluntarism and Nonprofit Organizations* (Измисляне на нестопански сектор и други опити за филантропия, волунтаризъм и организации с нестопанска цел), The Johns Hopkins University Press, Балтимор, 1992.

(4) Paul Krause, *The Battle for Homestead, 1880-1892: Politics, Culture and Steel* (Битката за Хоумстед, 1880-1892: политика, култура и стомана), Питсбургски университет, 1992.

(5) Вж. Фредерик Лордон, „Инвазия на частната благотворителност“, *Монд дипломатик*, април 2006.

(6) „The annual report on philanthropy for the year“ (Годишен доклад за филантропията през 2013 г.), 2013, Giving USA, 2014.

(7) В САЩ, Канада и Великобритания терминът „общност“ *(community)* няма етническото или религиозното звучене, каквото има във Франция. Той означава общност, едновременно социална и пространствена, оформена около общи нужди и цели.

(8) Пий XI, *L'Encyclique* Quadragesimo Anno *sur la restauration de l'ordre social, 15 mai 1931* (Енцикликата *Четиридесетата година* за възстановяване на социалния ред, 15 май 1931), SPES, Париж, 1936.

(9) Elias Isquith, „Iowa's Tea Party disaster: Joni Ernst's shocking ideas about the welfare state“ (Катастрофата на „Чаеното парти“ в Айова: фрапиращите идеи на Джони Ърнст за социалната държава), 17 октомври 2014, www.salon.com.

ЗАПАДНИТЕ СТРАНИ

срещу държавата

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2015

витие на сътрудничеството между федералната държава и множеството служби – местни и национални, публични и частни, които работят за подобряване на общественото здравеопазване, развлеченията, образованието и дома“ на американците. Голямата депресия, която започва през октомври, му дава възможност да приложи тази програма. С нарастването на безработицата Хувър насърчава създаването на граждански комитети и общински комисии за събиране на дарения. След това парите се разпределят между благотворителните сдружения, които раздават супа за безработните и въглища, предоставят медицинска помощ. Обаче частната благотворителност трудно посреща сама увеличеното търсене, още повече че кризата се задълбочава и възможностите на гражданите да даряват намаляват. Проектът за *„управление с нулеви разходи (за държавата)“*, по формулировката на историка Оливър Зунц, в крайна сметка е изоставен през 1933 г. от Франклин Рузвелт в полза на Новия курс.

След Хувър повечето американски президенти насърчаваха доброволното ангажиране на гражданите, но движението се разрасна през последните тридесет години в контекста на дезангажирането на държавата. След 1981 г. Роналд Рейгън делегира чрез договори много социални услуги на организации с идеална цел, чийто брой нарасна с 40% по време на мандата му (10). После дойде ред на вицепрезидента му Джордж Х. Буш. През 1988 г., в реч пред делегатите на Републиканската партия при издигането на президентската му кандидатура, той възхваляваа американското гражданско общество и неговите *„хиляди светлини – обществените организации, пръснати като звезди сред нацията“*. След като беше избран, увеличи броя на подизпълнителските договори с асоциациите и насърчи доброволчеството, като лично връчваше наградата „Светлини“ на заслужили граждани. Бил Клинтън реформира социалната помощ, за да се постави началото на *„нова ера на сътрудничество с гражданското общество“* (според тогавашния му вицепрезидент Ал Гор). А наследникът му Джордж У. Буш неуморно се представяше като „милосърден консерватор“ и подтикваше американците да даряват на общността си.

Дъжд от дарения за елитните университети

ПРОТИВНО на представата, която инициаторите им обичат да им придават, асоциациите не са само плод на спонтанното участие на гражданите. Те са също така продукт на една съгласувана стратегия на правителствата да се отърват от социалните услуги с възможно най-малко разходи. Освен че наемат слабо защитени служители, обществените благотворителните структури се опират на милиони доброволци, чийто безплатен труд представлява годишна икономия от десетки милиарди долари (11). Днес американската държава е най-големият клиент (под формата на договори) и най-големият меценат (под формата на субсидии) на почти един милион организации с идеална цел, религиозни или не, които работят в социалната сфера. Частните дарения представляват едва 10-15% от бюджета им. Издържани отчасти от обществото чрез данъчни облекчения, те породиха в американската хазна липса в размер на 53,7 милиарда долара през 2011 г. (12).

Понякога местната солидарност може да има порочен ефект. Един пример от Удсайд в Калифорния: от 1998 до 2003 г. единственото начално училище в това богато градче е събрало 10 милиона долара от родители, съседи, бивши ученици и т.н. Благодарение на тези дарения петстотинте деца в училището са получили възможността да посещават курсове по музика, изкуство и информатика. На петнадесет километра оттам училищата в окръг Рейвънсуд не са събрали нищо. С доходите си, четири пъти по-ниски от тези на домакинствата в Удсайд, семействата в Рейвънсуд не са могли да осигурят уроци по цигулка на децата си… Проблемът съществува и във висшето образование, където през 2013 г. 1% от университетите – най-елитарните (Станфорд, Харвард, Колумбия, Йейл и др.) са привлекли 17% от дарения (13). Той засяга и системата на религиозната взаимопомощ – енориите на богатите квартали разполагат с повече средства от тези на бедните и в същото време те трябва да покриват по-малки нужди (14). Данъчните облекчения, предложени от държавата, подхранват тази система, която поражда неравенство.

Но те са добре дошли за сдруженията, специализирани в събирането на дарения. Големите фондации ги използват, за да насърчат щедростта на американците. Фирмите, плащащи на цяла армада сътрудници, които се обаждат по телефона или посещават домовете, могат понякога да приберат значителна част от събраните пари. От 2007 до 2010 г. фирмата „InfoCision“, например, е работила за тридесетина благотворителни организации, като Американската асоциация за борба със сърдечно-съдовите заболявания, Американската асоциация за борба с диабета и Американската асоциация за борба с рака. От събраните 424,5 милиона долара в този период 220,6 милиона е сложила в джоба си, т.е. 52%. Агитаторите обикновено не разкриват този процент на хората, към които се обръщат за дарения. Те дори твърдят, с одобрението на съответните организации и с риск да нарушат закона, че 70% от даренията отиват директно за защитаваната кауза (15).

В кварталните асоциации, които нямат възможност да предоставят събирането на средства на специализирани фирми, с това се заемат техните служители. Като посвещават на това значителна част от работното си време, те приканват потребителите, организират томболи, бинго, благотворителни вечери или разпродажби на стари вещи. Приходите отиват за асоциацията и т.н. На моменти някои се занимават само с това да попълват молби за субсидии или да отговарят на покани за участие в търгове за обществени поръчки.

Някои организатори на благотворителни акции, винаги готови да нападнат „разхищенията“ на социалната държава, критикуват слабостите на благотворителния сектор, като използват същите аргументи (прекалено високи структурни разходи, недостатъчна ефективност на персонала...). Други пък искат да приложат управленските методи, превърнали частния сектор в успешен. Бизнесменът Чарлс Бронфман, който председателства едноименната фондация, смята, че *„за да има трайно и значимо влияние, филантропията трябва да се управлява като фирма – с дисциплина, стратегия и поглед, прикован в резултатите“*. *„Благотворителните организации, които получават вашата подкрепа, са отговорни пред вас, както управителният съвет на едно предприятие е отговорен пред акционерите си“*, обяснява той на читателите на *Уолстрийт джърнъл* (16). Накратко, когато меценатите се превръщат в акционери, подпомогнатите лица стават потребители на услуги.

От няколко години се появиха консултантски кантори, специализирани в благотворителния сектор. С цел да ориентират избора на дарителите, „Бриджспан Груп“, „Съветниците на Рокфелер по филантропия“, „Филантропска инициатива“, а също и „Навигатор по благотворителност“, „Пътеводна звезда“ и „Джъмо“ проучват, оценяват и класират благотворителните институции – от най-голямата до най-малката – в зависимост от специфични цели и превръщат доброволците и социалните работници в доставчици на услуги.

Никой обаче не оценява оценителите. Благотворителният сектор представлява значителна манна, която се изплъзва от демократичния контрол. Бил Гейтс, когото бившата министърка на образованието Даян Равич нарече *„неизбрания училищен инспектор“*, е начело на две фондации („Бил и Мелинда Гейтс“ и „Фондация Бил и Мелинда Гейтс Асет Тръст“), чиито общи авоари възлизат на повече от 65 милиарда долара. Той може свободно да използва тези фондове за хуманитарни каузи, за университета, където е завършил, за асоциации в родния си град или за медицински изследвания. Нищо не го задължава да се съобразява с общия интерес или да се подчинява на някакво изискване за преразпределение. Ако тези две фондации образуват държава, тя би заела 70 място в света по брутен вътрешен продукт и би се наредила пред Бирма, Уругвай или България. А нейният президент няма да е избран от никого.

Беноа Бревил
Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

Сектор в растеж

- През 2013 г. в САЩ е имало 1 429 801 организации с идеална цел, от които 966 599 благотворителни, 96 584 фондации и 366 618 „други“ (търговски камари, граждански съюзи и т.н.).
- Общата сума на благотворителните дарения през същата година възлиза на 335,17 милиарда долара (268 милиарда евро), или на 2% от БВП.
- 72% от тази сума е внесена от частни лица, 15% – от фондации, 5% – от частни фирми, остатъкът отговаря на дарения по завещание.
- Близо една трета (31,5%) от тези 335,17 милиарда долара американски дарения са дадени на религиозни благотворителни организации или на енории; 16% – на образователния бранш; 12,5% – за социални помощи (нерелигиозни); 10,5% – на фондации, които разпределят фондовете на по-малки структури, 9,5% – за здравеопазване; 5% – за изкуство и култура; 4,5% – за хуманитарни каузи; 3% – за опазване на околната среда; 7,5% – за други каузи.
- Повече от една четвърт (26,5 %) от американците на зряла възраст, или 64,5 милиона души, са заявили през 2012 г., че са били доброволци в организации с идеална цел, което представлява 7,9 милиарда часа безплатен труд на обща стойност 175 милиарда долара.
- Във Франция всички дарения (от фирми и частни лица) през 2012 г. достигат 4 милиарда евро (0,2% от БВП); във Великобритания през 2011-2012 г. възлизат на 9,3 милиарда британски лири (11,63 милиарда евро или 0,7% от БВП); в Канада през 2010 г. (по последните статистики) те са били 10,6 милиарда канадски долара (7,4 милиарда американски долара, или 0,5% от БВП).

(10) „The nonprofit world: A statistical portrait“ (Светът на организациите с нестопанска цел: статистически портрет), *Chronicle of Philanthropy*, Вашингтон, януари 1990.

(11) Вж. „Volunteering in the United States 2013“ (Доброволците в САЩ през 2013 г.), Статистическа служба към Бюрото по труда, 25 февруари 2014.

(12) Robert Reich, „What are foundations for?“ (За какво служат фондациите?), *Boston Review*, 1 март 2013.

(13) „Colleges and universities raise $33,80 billion in 2013“ (Колежите и университетите са събрали 33,8 милиарда долара през 2013 г.), Съвет за подпомагане на образованието, Ню Йорк, 12 февруари 2014.

(14) J. Clif Christopher, *Rich Church, Poor Church: Keys to Effective Financial Ministry* (Богата църква, бедна църква: ключът към ефикасна финансова духовна служба), Abingdon Press, Нешвил, 2012.

(15) David Evans, „Duping the donor“ (Да измамиш дарителя), *Bloomberg Markets*, Ню Йорк, октомври 2012.

(16) „Should philanthropies operate like businesses?“ (Трябва ли филантропските организации да функционират като бизнесорганизации?), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 28 ноември 2011.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Един конкурент на традиционния американски партньор

Китай съблазнява Австралия

(От стр. 3)

Това манихейско изказване поразително напомня на известната алтернатива между *„двата начина на живот“* в доктрината „Труман“ (4) в зората на Студената война. То направи силно впечатление на австралийския печат, докато Абът явно го игнорира и топло приветства китайско-австралийското сътрудничество. Посещението на китайския президент, прикова вниманието на цялата страна, беше възможност да се засилят двустранните връзки, особено с подписването на обширно споразумение за свободен обмен (5) и с откриването на първия форум на ръководителите на регионалните изпълнителни власти на двете страни.

Към търговски просперитет

Си Цзинпин е проницателен познавач на Австралия. Преди да поеме президентския пост през март 2013 г. той беше посетил почти всичките ѝ щати. Изявленията му бяха оценени извънредно положително от австралийския печат, който откроя „двете пожелания“, формулирани в речта му пред парламента и посрещнати със силни ръкопляскания: *„Първото е до 2020 г. да се удвоят доходите на глава от населението (...) Второто е Китай да се превърне в благоденстваща, демократична, хармонична и развита в културно отношение социалистическа страна до средата на столетието.“* (6)

Единствено „Зелените“, чрез тяхната ръководителка сенаторката Кристин Милн, се осмелиха да засегнат пред Си Цзинпин въпроса за положението в Хонконг и за отношението към китайските политически затворници. Колкото до Абът, той говори за „яркото слънце“, огряло отношенията между Канбера и Пекин.

Чуха се и някои критики. Според Хю Уайт, професор в Центъра за стратегически и отбранителни изследвания на Австралийския национален университет, политиката на Абът нарушава по опасен начин равновесието, което Австралия винаги е съумявала да опази, между местоположението си в Азия и солидарността си със Запада: „[Абът] *плава без компас между двата силови полюса на региона – един ден е на страната на САЩ, а на следващия с Китай, без ясен поглед за крайната цел. (...) В действителност ние не можем да си позволим да се равняваме по нито един от тях. Речта на Обама показва, че той няма отговор на китайските амбиции, като се изключи безкомпромисната и безсилна съпротива – каквато е стратегията за „оста“ – а ние знаем, че тя не функционира. Колкото до Си Цзинпин, той показа, че целта на Китай е да отстрани напълно САЩ от Азия, а това също не е в наш интерес.“* (7) Все пак това мнение, макар да изразява добре колко е трудно за Австралия да балансира съюзите си в Югоизточна и Източна Азия, като че ли подценява тенденциите към китайско-австралийско сближаване, което в дългосрочен план, и дори след парадоксалния случай с Абът, изглежда ще се засилва.

Изтъквайки, че Канбера не гледа на Китай *„като на противник“*, последната Бяла книга на австралийската отбрана, публикувана през 2013 г., се разграничава от доста агресивната към Пекин бяла книга от 2010 г. Следващото издание на този документ, предвидено за 2015 г., несъмнено няма да се върне към тона от 2010 г.. Разбира се, възможно е в нея да открием понятието „Индотихоокеански“, което обозначава опита на Австралия да разшири зоната си на геополитическо влияние и да постигне нов баланс, като включи индийския партньор. След посещението на Абът в Индия през септември индийският премиер Нарендра Моди направи официална визита в Австралия от 16 до 18 ноември и говори за пръв път в историята на отношенията им пред общото заседание на двете камари на парламента. Въпреки резервите и противопоставянето на Австралия на агресивната морска политика на Пекин (8), много анализатори смятат, че дипломатическите отношения между Китай и Австралия отбелязват остър завой, който е още по-показателен, тъй като се прави от правителство, от което никой не очакваше толкова реалистична политика.

На 21 октомври 2014 г., няколко седмици преди срещата на Г-20 в Бризбейн, австралийската политическа класа единодушно почете паметта на Гоф Уитлам, който си отиде на 98-годишна възраст. Почти неизвестен днес извън страната си, този бивш премиер лейбърист бе първият австралийски ръководител, признал комунистически Китай през 1972 г. Тогава това решение беше силно критикувано. Времената много са се променили и сега Уитлам е честван като пророк. Китай стана – и то далеч преди другите – първият търговски партньор на Австралия. Като се започне от развъжданата риба и се стигне до желязната руда, австралийският износ в голяма степен зависи от промяната на потреблението и инвестициите на азиатския гигант. През 2013 г. той надхвърли 100 милиарда австралийски долара (68 милиарда евро), срещу едва 16 милиарда към САЩ. В същото време вносът на китайски стоки достигна 50 милиарда долара (34 милиарда евро) (9).

Един милион граждани от китайски произход живеят и работят в Австралия. Някои членове на австралийския елит, които осъзнават промените в региона и новата взаимна зависимост между двете държави, се обявяват за „нов поглед“ към Китай. Според Робърт Хоук, бивш министър-председател, *„азиатската международна политика е в процес на пълна трансформация. (...) Ние едва започваме да си даваме сметка за силата и просперитета на Китай, за неговите амбиции, и да гледаме по-разумно на дълбоката му идентичност“* (10).

Като един голям човек в мълпата

През май 2014 г. беше създаден Институт за австралийско-китайски отношения, начело с бившия министър на външните работи Ричард Кар. Заместник-директорът му д-р Джеймс Лоренсън обобщава залозите на тандема Пекин – Канбера по доста конкретен начин: *„Какви са предимствата и предизвикателствата, които ще породи присъединяването на петстотин милиона китайци към средната класа до 2021 г.? Този исторически развой ще има огромни последици за Австралия, като се започне от мините, услугите и се стигне до земеделието.“* (11)

Туристическата индустрия вече оказва натиск върху правителството на Абът да бъде увеличен значително броят на визите, издавани за китайски граждани, за да се даде възможност на националните компании да се възползват от възможностите, предоставени от подписания на 19 ноември нов договор за свободна търговия. Не е сигурно дали т.нар. американска стратегия на оста е в състояние да осуети засилващото се привличане между Китай и Австралия, въпреки всички, макар и реални, съмнения по отношение на сигурността.

По време на речта си пред австралийския парламент, точно три години след тази за „оста“, произнесена от Обама пред същата аудитория, Си Цзинпин използва метафора, която предизвика сензация: *„Китай*, каза той, *е като един голям човек сред тълпата. Другите, естествено, се питат как големият мъж ще се движи и действа.“* (12) Австралия наблюдава по-отблизо този феномен, който тревожи всичките ѝ съседи. Но много признаци сякаш показват, че за разлика от другите погледът ѝ върху „големия мъж“ е на път да се превърне от подозрително опасение в очаровано любопитство.

Оливие Зажек
Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

(4) В реч пред Конгреса на САЩ на 12 март 1947 г. президентът Хари Труман се представи като поборник на „свободния свят“ и характеризира международните отношения като двуполюсни.

(5) Събитие, което засенчи в австралийския печат държавното посещение на Фр. Оланд същия ден.

(6) Реч пред австралийския парламент, 17 ноември 2014.

(7) Hugh White, „Abbott clueless on how to handle US and China“ (Абът няма представа как да се отнася към САЩ и Китай), *The Sydney Morning Herald*, 25 ноември 2014.

(8) Kirk Spitzer, „Australia chooses sides – And it's not with China“ (Австралия избира страна – но не тази на Китай), *Time*, Ню Йорк, 16 май 2013.

(9) Комюнике на Департамента по външните работи и търговията, 21 ноември 2014.

(10) Реч пред Азиатско-тихоокеанския форум в университета на Куинсланд, 26 ноември 2014.

(11) Maggie Wang, „China economy specialist to set research agenda for new think tank“ (Специалист по китайска икономика определя изследователската дейност на нов мозъчен тръст), *UTS Newsroom*, 1 август 2014, http://newsroom.uts.edu.au.

(12) Реч пред австралийския парламент, 17 ноември 2014.

Позиция на Le Monde diplomatique

Убийствата на 7 януари 2015 г. на журналисти и художници в редакцията на *Шарли ебдо* бяха извършени заради убежденията им. Това опечали защитниците на свободата на словото и потресе цялото френско общество. Екипът на *Le Monde diplomatique* изразява своите съболезнования и солидарност със семействата на жертвите и приятелите им.

Тези убийства целяха да подхранят стратегията на напрежение и страх, която за съжаление е известна: псевдорелигиозен фанатизъм, призиви за *„сблъсък на цивилизациите“*, орязване на обществените свободи под илюзорния претекст да се гарантира сигурността на всички и да се спечели *„войната срещу тероризма“*.

Подета е решителна битка. Тя ще определи разделителните линии във френското общество. Подпалвачите на война искат да вкоренят в Европа противопоставянето въз основа на произход, култура и религия между различни слоеве на населението. Ние ще направим точно обратното, така че от едната страна на барикадата да се обединят всички радетели за едно еманципирано, солидарно и ведро общество, за каквото се бореха журналистите и художниците от *Шарли ебдо*.

8 януари 2015 г.

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Philippe DESCAMPS

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY

Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447; +359 2 9705 209, e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 22 януари 2015 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 15 ЯНУАРИ 2015

За ясна и справедлива осигурителна система

Досегашното изкуствено и задължително възрастово делене трябва да се премахне и всеки сам да решава как да внася за пенсия

Д-р Николай ЧАТАЛБАШЕВ

В момента се води оживена дискусия във връзка с направените предложения за изменения в пенсионното осигуряване. Някои от възраженията са основателни, други предимно лобистки, но всички те съвсем обърках и работещи, и работодатели.

Липсват ясни и обосновани мотиви

за необходимостта и ползата от предлаганите промени по отношение дейността на съществуващите частни пенсионни фондове, за ефективността от управлението на натрупаните в тях милиарди левове. Всички са убедени, че е нужна реформа в системата за пенсионно осигуряване, а и не само в нея - в цялата съвкупност за доходи, осигуровки и данъци, но явно липсва ясна концепция за трайно и справедливо решаване на натрупаните проблеми.

През проточелия се над 25 години преход въпросите се решаваха на части, като се вземаха отделни идеи от практиката в различни държави, след това многократно се изменяха и допълваха, докато се загуби всякаква яснота и обоснованост. Преобладаващата част от осигуряващите се не са наясно защо те трябва да плащат точно такава част от осигуровките, а другата част да се плаща от работодателите. На какво основание са разделени на две категории - родени до и след 1959 г., като едните са длъжни да внасят цялата осигурителна вноска във фонд "Пенсии" в НОИ, а другите задължително да внасят част от нея в Универсален пенсионен фонд (УПФ) за втора пенсия. Дори и при малка разлика във възрастта и при еднакви, като обща сума вноски през целия осигурителен период - едни придобиват право на една пенсия, а други задължително на две. Защо държавните служители не плащат никакви лични пенсионни вноски, а получават добри пенсии? По Конституция на РБългария всички сме равни, а на практика не съвсем!

Един от възможните подходи

за отстраняване на съществуващите противоречия в системата за пенсионно осигуряване, а и в другите видове осигуровки, и създаване на ясна, логична и справедлива осигурителна система е например:

Снимка Марието ТОМОВА

- всички осигуряващи се, независимо дали са държавни служители, военнослужещи, наети по трудов или граждански договор, самоосигуряващи се и пр., внасят еднакви по вид и размер лични вноски;

- личните вноски за пенсия са в пълния им размер за трета категория труд. Всеки осигуряващ се сам решава дали да внася цялата сума (сега тя е 17,8%) в НОИ или 5% от тях да внася в УПФ за получаване на втора пенсия. Логично и справедливо е, който внася цялата сума в НОИ, да получава съответния, по сегашната методика, коефициент за определяне размера на пенсията, а който внася част от сумата - съответстващия по-нисък коефициент. Осигуряващият се сам поема риска, ако се окаже, че размерът на втората пенсия е по-малък в сравнение с полученото намаление на основната пенсия.

- вноските за общо заболяване и майчинство (сега те са в размер на 3,5%) да са за сметка на самите осигурявяващи се. По този начин осигурителната тежест - общо 21,3%, ще е еднаква за всички наети и самоосигуряващи се.

- всички останали осигурителни вноски - за първа и втора категория труд, в учителския пенсионен фонд, за безработица, за трудова злополука и професионална болест, върху социалните разходи (ако не са в пари и включени в брутната работна заплата) са за сметка на работодателя.

При такъв подход се премахва задължителното деление на осигуряващите се на две възрастови категории и всеки сам решава, независимо кога е роден, как да се осигурява за пенсия. На практика

Вноските в солидарния пенсионен фонд

в НОИ нарастват с ръста на средната работна заплата през осигурителния период и всеки лесно може да пресметне дали е по-изгодно да се осигурява само в този фонд, или част от вноската да е в УПФ. Например, ако за определен период средната работна заплата се е увеличила двойно, то с колко е нарасnала сумата от вноските в УПФ?

За компенсация на досегашното изкуствено и задължително възрастово деление на осигуряващите се следва да се разреши на желаещите да прехвърлят еднократно, в рамките на определен период, в НОИ натрупаните досега суми от задължителните вноски в УПФ, с което да си увеличат коефициента и съответно размера на бъдещата си пенсия. В бъдеще обаче, когато всеки сам си е избрал в кои периоди как да се осигурява, не следва да се разрешава прехвърляне на суми между НОИ и УПФ. За вноските в НОИ се получава съответно по-голям или по-малък коефициент за съответния период, а при вноски в УПФ се натрупват средства за допълнителна пенсия. Запазва се само правото за прехвърляне на внесените суми от един в друг УПФ.

Когато едно лице при постъпване на работа не посочи, че иска да се осигурява и в определен УПФ, цялата вноска се превежда в НОИ. За промяна в начина на осигуряване следва да е достатъчно служителят или работникът да заяви това писмено пред работодателя си, а той да информира НОИ и съответния УПФ. Има логика да се въведе определен минимален срок за промяна в начина на осигуряване - след две или пет години.

Много важен е и

въпросът със задължителните осигуровки

за първа и втора категория труд, с дейността и отговорностите на професионалните пенсионни фондове (ППФ). Какво става с правата и надеждите на осигуряваните лица, ако фондът не може, по различни обективни и субективни причини, да изпълни задълженията си към пенсиониращите се? При положение, че със закон вноските се правят задължително в ППФ, следва държавата, т.е. всички ние, да гарантираме правата на осигуряваните на определена пенсия, а не да ги оставим на произвола на съдбата. Единственият изход е и тук да се даде право на личен избор и отговорност - ППФ или НОИ (при същите условия или сходни с учителския пенсионен фонд), като се даде също възможност на желаещите да прехвърлят еднократно и в определен срок, досегашните си вноски от ППФ в НОИ. В бъдеще, при условията на личен избор, следва да се ограничат възможностите за прехвърляния от ППФ към НОИ и обратно.

За да не се допусне, в резултат на промените в осигурителната система, да се намали размерът на чистия месечен доход на работника или служителя, работодателите следва да коригират съответно месечното възнаграждение. Такъв подход се приложи през 2012 г., когато значителна част от служителите в бюджетните учреждения станаха държавни служители, като загубиха правото си на допълнително възнаграждение за професионален стаж (един също дискутиран въпрос, който се оказа лесно решим при такъв подход).

Особено внимание заслужава и въпросът с плоския данък, въпреки направените декларации за неговото запазване. Може да е имало някаква логика при неговото въвеждане - ръст в икономиката и бюджетен излишък, но при сегашните условия е крайно несправедливо лицата с ниски и средни доходи до тавана на осигурителния доход, да понасят данъчно-осигурителна тежест над 30%, а за доходите над 2600 лв. месечно - 10%.

Така ли е в развитите европейски държави?

Отчитаме, че у нас са най-ниските заплати, че е най-голям делът на живеещите под прага на бедност, а не искаме да има необлагаем минимален доход, който дори да се увеличава при неработещ член на семейството. За компенсиране на намалените приходи в бюджета следва да се въведе скала от 20% до 50% данък върху доходите над осигурителния праг.

От изложеното накратко дотук е ясно, че за 25 години не сме успели да решим, икономически обосновано и социално справедливо, основните въпроси, свързани с осигуровките и данъчното облагане. Ако мнозинството от депутатите в 43-то Народно събрание действително желаят да извършат реформи, нека не бързат, а да намерят ясно, обосновано и в интерес на обществото дълготрайно решение.

САЩ нямат интерес Европа да се развива икономически

От стр. 11

- Да, но има и нещо по-геополитическо и то е свързано с икономическото развитие на САЩ, Европа и Русия и тяхната политическа конфигурация. САЩ нямат никакъв интерес Европа да се развива икономически доста по-напред, защото ще стане един много силен конкурент на така нездравата американска икономика. Един от начините това да не се случва, тоест европейската икономика да не се развива, е да се замени относително евтиният природен газ, който се вкарва по тръби, с доста по-скъпия шистов газ, който трябва да бъде втечняван, после регазифициран. Тоест трябва да бъдат правени терминали за втечняване и регазификиране, да се прави съответната флота от газовози, т.нар. танкери, и това ще оскъпи природния газ. А един скъп ресурс е спирачка за развитието на икономиката. И в момента Европа е малко "разкрачена" - от една страна, чисто икономически осъзнава необходимостта от по-евтин ресурс, който идва от Русия, от друга страна, чисто евроатлантическото й партньорство я кара да не бъде толкова чисто икономически ориентирана и да се чуди как да балансира между евроатлантическо партньорство и икономическа целесъобразност. И в цялата тази игра България, вместо да намери ролята си на икономически мост, в това число между Европа и Русия, ние правим пропаст, която да не може да бъде преодоляна и в двете посоки.

□ *Има ли възможност за спиране на доставките на природен газ заради прекъснат транзит от Украйна и доколко сме готови?*

- Шефът на "Газпром" заяви в края на миналата година, че Украйна може би ще спре да бъде транзитираща страна, само ще получава доставки за нейните си нужди, а всичко друго ще бъде докарвано до границата на ЕС и оттам ЕС ще си го купува. Тогава какво правим с нашите транзитни газопроводи, които са разчетени единствено и само на газ, който минава от Украйна? Тоест кашата, която успяха да забъркат колегите от ГЕРБ, е пълна. Реално, ако спрат доставките на газ и построим интерконекторите, които са само за аварийни случаи, не за постоянни доставки, можем да издържим едно 3-4 месеца.

□ *Какво стана с България "енергиен шлем" на Балканите?*

- От това, че не се случиха трите проекта, 11 млрд. евро инвестиции не бяха реализирани! Един млрд. от "Бургас-Александруполис", около 3 млрд. "Южен поток", с всички корекции, които ще се направят, и 7 млрд. от "Белене". И някой ще каже - ама тези милиарди нямаше да останат в България, а само да минат през нея. Извинете, водата също минава през водното колело и не остава в него, но го задвижва. Това щеше да се случи и при нас - икономиката щеше да се задвижи, защото 11 млрд. са един добър старт да се завърти икономиката и да започне да произвежда, да има добавена стойност. Което щеше да повиши и доходите и тогава вече нямаше да си говорим за цената на електроенергията, а щяхме да си говорим за това колко добре живеем.

Опашка за ДУМА в пловдивската Национална библиотека

В залата за периодика новият брой се чака с интерес и се чете все след голямо чакане

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Така е с години. В залата за периодика на националната библиотека "Иван Вазов" новият брой на вестника се чака традиционно с неподправен голям интерес. И се чете все след голямо чакане. Защото много са мераклиите да вземат всекидневника в ръцете си.

Така и се запознах с един от най-ревностните читатели на вестника - Тодор Георгиев, бивш миньор, строител, земеделец по професия, пловдивчанин, дошъл от Хасковския край. Всеки ден в студ и пек той пропътува километри от единия край на града до центъра, влиза в читалнята за периодика и от вратата още обхожда с поглед - къде е ДУМА. Библиотекарките го познават и му оказват винаги пълно съдействие. Понякога се налага да изчака читател преди него да изчете вестника от първа страница до последна. А после идва и неговият час - разгръща вестника и вади бележник и химикалка. И така - "от кора до кора". Останалите чакащи да прочетат ДУМА са свикнали вече с това и търпеливо изчакват бай Тодор. Гадаех - този човек показва истински незабравен рефлекс на бивш лектор от политическата просвета, мислех си, може да е бил най-малкото секретар на първична партийна организация или активист на ОФ-то? Нищо подобно - отруден трудов човек, незагубил будното си гражданско чувство за справедливост и на тия години.

Разговорихме се и той ми разкри "тайната" на големия си интерес към левия вестник: Предпочитам го пред други, защото казва нещата реално, истината. А в други вестници, направо ще ти кажа - ЛЪЖАТ! Ето например сега - за Русия. Ами в ДУМА виждам, че оценяват реално всичко, свързано с Русия, от ДУМА разбирам какви са позициите на Русия по този и онзи въпрос и световни събития. А в други вестници - нещата се изопачават и откровено и нагло се лъже. Или се премълчава всичко важно, свързано с Русия. Например историята със свалення самолет над Украйна, сега такива вестници пазят мълчание, защото се разбра, че не русняците са свалили самолета, а нещата стоят съвсем иначе. Но не им изнася и на Запад, и на нашите "западняци" сега да говорят за това. А отначало каква врява беше срещу Русия и опълченците! И хоп - санкции срещу руснаците! Как да чета такива манипулирани вестници, които отварят уста само когато им кажат чорбаджиите им и после подвиват опашки и мълкват. Затова си чета ДУМА, чета я още от самото й начало, когато започна да излиза. И чета с бележник и химикалка! И като се събера някъде с пенсионери или с млади хора и отворим дума за политика, ако някой започне да дрънка врелинекипели, аз ги оборвам такива веднага с прочетеното от ДУМА. И те мълкват.

История

Ботев е колос

И тази година с малки изключения вяло беше отразена годишнината от рождението на великия Ботев. По-важен за повечето медии беше Йордановден. Продължават двузначните оценки за Ботев, кощунства се с паметта на Ботев, пак се проявява българският нихилизъм.

Кога най-сетне ще спрем да поправяме Ботев и да преиначаваме неговото творчество? Навремето чорбаджиите са го определяли като чапкънин и нехранимайко (толкова им е багажещът). Съвременните "демократи", които системно съсипват националните ни ценности, го определят като терорист. Културтрегерите пък се стремят да извадят произведенията му от литературата и учебните програми. Главната причина за това е, че в творчеството му е спомената думата "комунизъм". Казват "демократите", че в случая е направена фалшификация на Ботевите думи. Но едва ли се е родил и ще се роди човек, който може да фалшифицира Ботев. Всичко в неговото творчество и живот е казано така точно, ясно и прозорливо. Всяка дума стои така, че с нищо не можеш да я поместиш. Всяка дума е казана с такова прозрение, че е актуална и днес.

Гордост и знаме за българския род е този колос! Плеяда са заслужилите хора на България, но Ботев стои най-отгоре. Кристално чист гений във всички отношения. Ако се беше родил в голяма държава, той щеше да бъде най-великият поет на света. Това, че е българин, не го обезличава. Той е най-светлата личност в нашата история. Ботев е световен гений и отдавна е признат в света. Цитати от творчеството му са записани на видни места из Европа. Там той е отишъл два века преди нас. Маяк са неговият живот и творчество по пътя към прогреса. Не измисленият Бог, а реалистът Ботев е човешкият идол!

Нека тачим паметта му, нека издигаме паметници в негова чест, пред които винаги да има свежи цветя!

Христо ХРИСТОВ-Референта, Правец

Апел

ВСЕКИ ДА НОСИ ОТГОВОРНОСТ ЗА ДЕЙСТВИЯТА СИ

Аз също съм против терористичните действия и особено убийствата на невинни хора. Изказвам своите съболезнования на близките на жертвите в Париж. Откровено не изпитвам съжаление към четиримата карикатуристи. Защо - ще ме запитате. Защото свободата не значи слободия и да се подиграваш с хората и тяхната вяра. Това, което видях по отношение на папата, вселенския и руския патриарси, светата Троица и света Богородица, е содомия със свети хора. Да сте видели досега някой мюсюлманин да се е подиграл с Мохамед или някой друг техен свят човек. Ако и да са били атеисти, не е трябвало да се гаврят така с вярата на хората, та били те християни, мюсюлмани, будисти и от друга вяра. Има морални и човешки ценности, които не трябва да се прекрачват. Вярата е нещо, което или го имаш, или го нямаш, но тя е спасила българския народ през 5-вековното турско робство. Хората заради нея са си слагали главата на дръвника. Както искате го разбирайте, но те бяха наказани за своите действия. Народът казва: бог бави, но не забравя. Не бях изненадан от действията на нашите журналисти. Те получиха тема, по навик я захапаха и като дрогирани се впуснаха в предавания и екшъни, повечето показно. За тях съществуваха само четиримата карикатуристи, а останалите жертви само мимоходом ги споменаваха. Не се замисляха за причините. Не отчитаха, че всеки един терористичен акт цели да се добие по-голяма гласност. Убеден съм, че повечето от тях не са запознати с дейността на "Шарли" и неговата продукция и се хвърлиха емоционално, за да завладеят бъдещи позиции за "свобода" в техните бъдещи действия. Журналистиката е отговорна професия и всяко действие трябва да бъде премислено и съобразено с много условности. Да се има предвид, че за всяка волност или нарушение на морал, духовност или човешки ценности се носи отговорност. За жалост тези условия почти не се спазват от много от журналистите, а трябва.

Христо ДЖУРОВ

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Въпрос

КЪДЕ СМЕ НИЕ И ЗАЩО МЪЛЧИМ?

Бях писала преди изборите, че Бойко Борисов няма да се върне. Твърдо убедена бях в това, както и всички, с които разговарях по въпроса. Вярвах, че не само лява България, но и други няма да го поискат. Та за какво ни е такъв непостоянен политик, който си сменя приказката кога как му дойде? Как да гласуваш за човек, който замрази пенсии и заплати, детски, майчински, а раздаваше едри бонуси на своите поддръжници! Такъв, който непрекъснато говореше за стягане на коланите, а харчеше държавната пара, без да се замисли дори! Този човек съсипа науката. Той спря "Бургас-Александруполис", "Белене" и "Южен поток". Лиши народа си от евтин ток, от работни места, от преносни такси, от всичко. Непрекъснато манипулираше с помощта на електронните медии съзнанието на хората не само за липсата на полза, но и за вреди за България от тези проекти. Стриктно изпълняваше поръчките на САЩ, на Обама, на ЕС. Хич на ум не му идва, че те го поддържат, защото ги слуша и изпълнява тяхната политика и интереси. Сега обработва мнението на хората против Русия, против Путин, това им трябва на тях. Спомняте ли си протестиращите срещу кабинета на Орешарски? Каква вакханалия, какви крясъци, какви обиди! А той само подклаждаше. И как злобееше срещу поискания заем от 1,5 милиарда. А сега, едва се намести на стола, и започна с над 10 млрд. лв. заеми. А протестърите никакви ги няма. А вие, мили хора, защо пуснахте бюлетините си за него? Ослепяхте ли, оглушахте ли, забравихте ли? Не разбрахте ли къде сме ние? Да ви кажа ли? Ние сме долу в калта, на дъното, в приютите за бездомни, по улиците, по просия. Децата ни чакат помощи, за да се лекуват, и не чакат нищо, за да могат да учат, освен да продадат умовете си на САЩ и ЕС! А ние не протестираме. Ние мълчим! Мълчи и БСП. Само високообразованият, интелигентният Л. Местан не мълчи. И той като Бойко дава мило и драго за властта, като загърби всичките си принципи. Обърна се 100 пъти според вятъра. Че и АБВ!

Цветана МАНОВСКА

Свобода, която ражда терор

Основен принцип на либерализма е пълната и неограничена свобода на изразяването. Историческият опит обаче показва, че и най-либералното общество не може да следва докрай този принцип; той винаги е съпроводен с налагане на ограничения - било чисто законови или като морални табута, чието нарушаване се наказва от "доброто общество". Съвременните конституции утвърждават свободата на изразяване, но забраняват "насаждането на расова, етническа и религиозна омраза". За официалната публичност са недопустими "сексистки" и "хомофобски" изказвания и т.н.

Абсолютна свобода на изразяването не може да съществува в никое общество. Тя не съществува и в съвременните общества на Северна Америка, Европа и т.н.

Общественият начин на живот винаги налага ограничения

не само на поведението, но и на изразяването. Противоречието между принципа и ограниченията му обаче неизбежно поражда проблеми: докъде се простира свободата и откъде трябва да започнат ограниченията? Кои са свободите и кои - ограниченията, които действително защитават достойнството на личността, а не са просто инструмент за утвърждаване и укрепване на властта на корумпирани елити? Това са големи въпроси, които не мога да разглеждам тук. Целта ми е да спра вниманието на мислещата публика върху някои злоупотреби със свободите, които (злоупотреби) вече се заплащат с кръв.

Сега няма по-гореща тема от атентата срещу сатиричния седмичник "Шарли ебдо" на 7 януари в Париж, при който бяха убити 12 души. Заявените мотиви на нападателите - публикуването на карикатури на Пророка Мохамед. Реакцията на медиите и политиците в Европа - демонстрации срещу терора и защита на свободата на изразяването. Чувства се как само за часове

се надигна антимюсюлманска вълна

Интересен детайл: водещи медии в Съединените щати отказват да публикуват скандалните карикатури на Пророка. Крайно време е да се замислим накъде вървим Европа и как занапред ще живеем в Европа.

Тероръ трябва да бъде осъден, независимо от всички причини и мотиви, които лежат зад него. Никоя кауза не може да оправдае отнемането на живот. И все пак трезвата оценка на цялата ситуация, включително на причините и мотивите, е задължителна, ако не искаме да се изправим пред избора между религиозна война и фашистки терор. Публичните заклинания от рода "не ни е страх" не са рационален отговор.

Тук почти напълно се абстрахирам от социалноикономическите аспекти на проблема ислямски тероризъм, които несъмнено са много важни. Не са за пренебрегване обаче и въпросите на идентичността и свързаната с нея символика.

Карикатуристите, жертви на атентата, се представяха като защитници на свободата на печата и на "европейските ценности". Но какво става с такава "европейска ценност" като толерантността към религиозно и етнически различните? Или толерантността е

само лицемерно, политически коректно изразяване?

Наистина, произведенията на изкуството и в частност карикатурите не са декларации, които могат да се тълкуват напълно еднозначно; те съдържат основен символен елемент, който позволява различни интерпретации. Поради това има възможности за казуистика, която се опитва да доказва, че карикатурите на Пророка не са обида за мюсюлманите, а сатира на терористите или просто начин за забавление. Но не е ли по-важно как ги възприемат не авторите, а засегнатите мюсюлмански общности? Със своите протести те недвусмислено са показали своето отношение. Истинската толерантност предполага да се отнасяме с уважение към чувствата и убежденията на различните от нас, независимо че нашите собствени представи за живота и света са съвсем различни. В противен случай съжителството ни в дадено общество, а и в планетарен мащаб става невъзможно и съществува опасност то да се превърне в кошмар за самите нас.

Няма по-изпитано средство за укрепване на една застрашена власт от разпалването на расови, етнически и религиозни конфликти

Проф. Иван КАЦАРСКИ

Може да се възрази: карикатуристите от "Шарли ебдо" осмиват не само Пророка Мохамед, но също и папите и Бога, да не говорим за политици и други видни фигури. Но въпросът отново опира до културни различия. Това, което европейските общества в повечето случаи толерират, за много мюсюлмани е абсолютно неприемливо. Европейците могат до понесат карикатура на оттеглящия се папа Бенедикт XV², изобразен в страстна прегръдка с ватикански гвардеец; те могат дори да се забавляват с това. Наши храмове са поскоро банките и моловете, но за десетки милиони мюсюлмани

религията е нещо истински свято

което не може да се оскверънява безнаказано. Трябва да приемем това - ако не от подбуди за уважение и толерантност към различните от нас, то поне от прагматични съображения, мотивирани от загриженост за нашата собствена сигурност и благополучие.

Терористите заявяват себе си като отмъстители и мъченици за поруганите скрижали на своята вяра; така ги възприемат и милиони мюсюлмани по целия свят, включително и мюсюлмански общности в самата Европа. Разбира се, въпросът за причините и мотивите на терора, както отбелязах вече, е много по сложен. Несъмнено терористите преследват и чисто политически цели, които нямат нищо общо с ценностите на вярата. Но какви са мотивите на издателите на "Шарли ебдо" и на водещите карикатуристи в него? Трябва ли наивно да вярваме, че те са чисто и просто непреклонни бранители на свободата на печата и на изразяването, готови с цената на живота си да отстоявят "европейските ценности"? Както е известно, запазена марка на "Шарли ебдо" са провокациите. А още по-добре известно е, че

скандалността е основно средство

за печелене на публика; нищо ново - при всеки скандал расте популярността на списанието, то се разпродава за часове в набъбнал тираж. След атентата архивните издания на "Шарли ебдо" се продават за десетки хиляди евро. Растат печалбите на издателите, а вероятно и хонорарите на водещите журналисти, макар че това е заплатено с кръв. Набъбва също и журналистическото его. Парите и жаждата за журналистическа изява, която не търпи ограничения, водят до поемане на големи рискове за собствения живот. Държавата е принудена да осигурява охрана на редакцията и персонално на водещите журналисти, която обаче се оказа неефективна.

Вулгарният маниер на "Шарли ебдо", меко казано, предизвиква съмнения, че фундаментална ценност за него е не друго, а каузата на свободата. Нещо повече: вулгарността и цинизмът са нейни врагове, защото я компрометират, превръщайки я в абсурд. Това е един от страшните парадокси на нашето време: велики идеи като свободата се превръщат в инструмент на онези, които притежават пари и властта над обществото и се стремят към още повече пари и още по-голяма власт. Колко за предпочитане е наивното, открито мракобесие!

На ръба сме на страшна пропаст

която очевидно не се е появила внезапно, но сега става повече от очевидна: трябва вече да се доказва, че демокрацията означава уважение към различните от нас. А доскоро това беше просто баналност, едно досадно клише, задължителна политическа коректност.

Какво е отношението на официалните фактори към стила на "Шарли ебдо"? През 2006 г. президентът Жак Ширак осъжда "откритите провокации" на списанието, като заявява: "Всичко, което може да засегне болезнено убежденията на някой друг, в частност религиозните му убеждения, би трябвало да се избягва". Срещу списанието са повдигани обвинения от засегнати, включително обвинения в расизъм от страна на мюсюлмански групи във Франция. Съдът го оправдава с мотива, че карикатурите са насочени срещу тероризма, а не срещу мюсюлманите. Френски политици защитават правото на списанието да изразява собствена позиция. На процеса срещу него през 2007 г., в обстановката на предизборна кампания за президент, и Никола Саркози, и Франсоа Оланд поддържат "Шарли ебдо" като защитник на "свободата на печата". През ноември 2011 г. след бомбен атентат срещу "Шарли ебдо" правителството в лицето на министър-председателя Франсоа Фийон и вътрешния министър Клод Геан също застават на страната на списанието. Това се случва около четири месеца преди президентските избори. Вече след тях, през септември 2012 г., външният министър Лоран Фабиус (както впрочем и Белият дом) осъжда провокативното поведение на "Шарли ебдо". Одобрението за провокативния му стил явно се превръща в средство за

привличане на повече гласове на изборите

Прокурор, съд, водещи политици, министри заемат страната на "Шарли ебдо". Трудно е да се повярва, че те не разбират колко опасни са провокациите на списанието. Елементарно е да се разбере, че провокациите на списанието са способни да разпалят расова и религиозна ненавист, което е принципно недопустимо от конституциите на съвременните уж демократични общества. Как тогава да се отърсим от едно страшно подозрение: кръгове от властващия елит съзнателно се стремят към поддържане на високо равнище на конфронтация в обществото, за да укрепят разклатеното си положение. Европа изживява период на тежка икономическа и социална криза, която по своя генезис няма нищо общо с етническата и религиозната ситуация. Няма по-изпитано средство за укрепване на една застрашена власт от разпалването на расови, етнически и религиозни конфликти. В условията на извънредно положение и всеобщ страх социалният протест става невъзможен. Дават ли си сметка за това журналистите или поне тези с лява ориентация?

Нищо добро не очаква Европа, ако тя не осъзнае и не осмисли рационално критичния момент, в който се намираме. Дълбоко се заблуждават онези, които си мислят, че могат да контролират ескалиращите събития и да ги използват за укрепване на своята власт.

"Понятието " справедливост" е свързано с представата за държавата, тъй като правото, което служи за критерий на справедливостта, е регулираща норма на политическото общуване."
Аристотел (384-322 г. пр.н.е.), древногръцки философ

Кутията на Пандора

Наложително е най-сетне да бъде въведен механизъм за контрол на прокуратурата, за да бъдат защитени интересите на хората

Славчо КЪНЧЕВ*

Балонът на съдебната реформа продължава своето пътешествие в публичното пространство. Неговата хронология вече легитимира качества за преминаване в жанра на класическия фарс, поради многократната си повторяемост. Понеже, както казват французите: "Колкото повече нещата се променят, толкова повече остават същите". Все пак ситуацията императивно налага въпроса: Как би бил удовлетворен най-резултатно интересът на суверена чрез нова парадигма на правоприлагащата система в България?

За да стигнем до правилния отговор, получен извън влиянието на силовите полета на различните заинтересовани групи, е необходимо да се върнем във времето, към генезиса на правото като приложна дисциплина на човешкото познание.

Предимно сред англосаксонските представители на правната теоретична мисъл е разпространен възгледът, че държавата възниква в резултат на еволюцията на органите на древното общество, които са били длъжни да поддържат безопасността, мира и спокойствието между хората. Както заключава Е. Гелнер в оксфордското издание на монографията си "Нации и национализъм": "Държавата - това е институт или съвкупност от институти, особено свързани с поддържането на реда (независимо от това с какво още могат да бъдат свързани). Държавата съществува там, където специализираните органи за поддържането на реда, като например полицията и съдът, са се отделили от останалите сфери на обществения живот. Точно те са държавата."

Несъмнено важността на съда и на зараждащата се полицейска власт за древното общество е неоспорима, но не през тях минава главната магистрала на държавността. Нейната посока е към учредяването на публична власт, която е поставяла пред себе си по-широки и разностранни задачи, отколкото само поддържането на реда.

Преди да възникне обективна необходимост от защита на какъвто и да е социален ред, е предпоставено създаването или преобразуването на самия ред на човешките взаимоотношения в такова негово естество, което е достойно за поддръжка и защита. Именно това е главната цел на програмата на публичната власт в епохата на ранните прадържави, стремящи се да станат ръководители на обществото.

Без

активен съд и мобилна полиция

не би могло да се претендира за изпълнението на дадена програма. Ето защо публичната власт създава за собствено ползване такива институции на древното общество като мъжките (военни, секретни) съюзи, а там, където не е имало такива, е прибягвала до други средства за постигане на същата цел. При вече създаден порядък на човешките взаимоотношения именно функционирането - съгласно определен регламент (кодекс) - на институциите за поддържане на реда е от първостепенна важност на държавността.

Несъмнено валидно е и обратното: при нарушено върховенство на кодексите за опазване на безопасността, мира и спокойствието сред хората тъканта на държавността започва да се изражда. Каквато е понастоящем ситуацията в България. И ако потърсим нишката на Ариадна, за да се ориентираме как постепенно нашата родина се разпада до един корупционен пандемониум**, то кутията на Пандора се оказва драпирана в червено - запазения служебен цвят за тогите на магистратите от прокуратурата на Република България. Чиято функция, поне както е регламентирана в чл. 117, ал. 1 и в чл. 127 на Конституцията на Р България, е да следи за опазването на законността. Сиреч магистратите в нея да бъдат съвременни цербери за съблюдаването на интересите на суверена и в лицето на държавата. В такива случаи единствено прокуратурата е овластена да действа, като опазва държавния интерес. Като не съществува никакъв извънинстанционен контрол върху действията ѝ.

Освен това досъдебното производство е дейност, която се извършва по презумпция в условията на възбрана за изнасяне на информация. До момента, в който бъде изготвен обвинителен акт. Но в противния случай, когато прокурорската преписка бъде прекратена, установените обстоятелства - и дали всички възможни са установени, както и съображенията на наблюдаващия прокурор за прекратяването на преписката, остават напълно неизвестни за суверена.

Точно

липсата на извънинстанционен контрол

е причината който и да е български гражданин да нямаше право да отнесе до съда например казуса с въвеждането на Симеон Сакскобургготски във владение на имението "Врана" въз основа на подправен нотариален акт, за което прокуратурата си затвори очите. Или относно прекратяването на прокурорската преписка за укриване на данъци от фирма на бившата изпълнителна директорка на Българския спортен тотализатор Ирена Кръстева. Както и прекратеното досъдебно производство относно злоупотребите в изразходването на средства по проект на ФАР "Екопътека Валявица" в района на Сапарева баня. Или за отхвърления сигнал за корупционни практики, свързани с членове на Висшия съдебен съвет. Както и за наличието на основателни съмнения относно изготвянето от 13-те членове на ДКЕВР, в качеството им на длъжностни лица, на официални документи-решения, в които удостоверяват лъжливи факти и обстоятелства, послужили им като основание за неколкократно повишаване на цените на топлинната енергия. Също и за неподадения от страна на Бойко Борисов сигнал за предложен на негов важен сътрудник подкуп в размер на 20 000 000 евро! Преписката пак относно превеждането на 120 000 000 лева (няма грешка!) държавни пари от страна на един от зам. министър-председателите по

времето на управлението на НДСВ в личната му сметка е обявена от прокуратурата за "секретна" и прекратена.

Този списък на Асоциацията за борба против корупцията в България, съставян в продължение на повече от 15 години, е твърде дълъг. И ако е уместно тук да прецениим чрез историческа ретроспекция ситуацията, то развитието е регресивно. Нали още в древна Атина институция - аналог на прокуратурата не е съществувала. И така не е била налице възможността да бъдат корумпирани или подлагани на съответния натиск лицата, от които е зависело да бъде повдигнато или не обвинение за извършено престъпление, понеже такъв ограничен брой правоимащи не е бил институционализиран. Затова пък всеки от атинските граждани е имал право да възбужда и поддържа обвинение, в т.ч. и в тези случаи, когато е засягало интересите на държавата или съществуващия правов ред.

Но ако у някого от прочелите горните редове се е създало впечатление, че червената кутия на Пандора в правоприлагащата система е произведена след 10 ноември 1989 г., държа изрично да заявя, че това не отговаря на обективната истина. Още в годините на т.нар. социалистическо общество магистратите в червени тоги използваха умело професионалните си умения, за да "творят" конструкции, в които често мястото на закона беше вакантно.

Затова в далечната есен на 1977 г. в един от кабинетите на Върховна касационна прокуратура ми беше "доброжелателно" обяснено защо няма да бъде възбудено наказателно производство срещу лице, както се оказа - служител на ДС, въпреки че беше извършило престъпление от общ характер срещу мен, включително и нанасяне на телесна повреда. "Лицето" било внедрено под прикритие в международна религиозна организация. И "върховните интереси на България диктували то да продължи да действа".

- А ако той беше извършил престъплението срещу някой активен борец против фашизма и капитализма, пак ли нямаше да бъде съден? - попитах аз.

- Не! - беше категоричният отговор. - Но наказание не му мърдаше!

- А ако беше извършил престъплението спрямо някой от Върховната прокуратура? - зададох въпрос с надежда, че все пак съществува вариант, при който престъпникът би бил съден.

- Не е възможно! Нас той всички ни познава! - беше ми пояснено с усмивка.

Ето един от примерите, когато прокуратурата де факто е particeps criminis, както са казвали древните римляни, т.е.

съучастник в престъплението

Резонно е да се заключи, че именно на прокуратурата на Р България е голямата "заслуга" през 2013 г. страната ни да е на предпоследно място в Европа по отрицателни корупционни индекси, като след нас е единствено Гърция. А в световната класация се равняваме с държави като Етиопия и Тунис. Браво, брависимо за госпожите и господата с червени тоги!

Азбуката започва с "а" и завършва с "я". Същото е валидно и за социалната "азбука". Ето защо основният ремонт или по-вероятно построяването наново на българската държавност е наложително да започне от утвърждаването на върховенството на закона. И по-конкретно - от налагането върху прокуратурата на Република България на изпълнението, само изпълнението и нищо друго освен изпълнението на действия, съгласно чл. 117, ал. 1 и чл. 127 от основния ни закон. При условия на непрекъснат и всеобхватен публичен контрол. Като бъде имплементирана незаобиколима система от санкции при допуснати грешки и пр. от магистратите в червени тоги.

На когото много е дадено, от него много се изисква. Понеже прокуратурата на Република България би могла - макар и в нарушение на закона - да притежава и ипостас***, но все пак не тя е суверенът!

Тук е уместно да припомним сентенцията на Сенека, че "Няма лекарство там, където това, което е било считано за порок, стане обичай". Ето защо е наложително гордиевият възел за ограничения пряк контрол на суверена върху дейността на прокуратурата да бъде разсечен чрез участието на неправителствени организации като оторизирани да инициират съдебен контрол над прокурорски постановления за прекратяване на досъдебни производства. Друг механизъм за контрол върху дейността на прокуратурата би бил периодичният контрол от страна на съдебната власт, чрез метода на случайната извадка, върху 5-10% от прекратените прокурорски преписки. Като съдът се произнася дали прекратяването е основателно, а в противен случай връща преписката за дорасследване. Със съответните последици за кариерния статус на наблюдаващия преписката прокурор.

Ето как досъдебното разследване би престанало да бъде само восък в ръцете на магистратите с червени тоги. Иначе и занапред, както е понастоящем, прокуратурата чрез функционалната си легитимация не само няма да способства за социалния напредък на България, но ще генерира регрес.

** Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България*

*** Място за безчинства и разврат*

**** Свойството на един субект да се явява в различни образи*

ВРЕМЕТО

Днес активните атмосферни процеси остават. За кратко в страната ще проникне по-студен въздух. Вятърът временно ще се усили, в Дунавската равнина и източните райони ще е умерен, на моменти и силен от запад-северозапад. Ще бъде с променлива облачност, по-значителна над източната половина, валежи не се очакват. Дневните температури ще са с 3 до 5 градуса по-ниски, в повечето места между 5 и 10 градуса, а в сутрешните часове между минус 5 и 0 градуса. Атмосферното налягане ще е по-високо от средното.

Изгледи за

16 максимални **5°/11°**

17 максимални **6°/13°**

В петък съществена промяна на времето няма да настъпи. Минималните температури ще бъдат от минус 3 до плюс 3 градуса, а дневните от 5 до 11-12. В събота облачността ще бъде променлива - средна и висока, увеличаваща се от запад.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**

Николай Малинов

Русия и България — Монд дипломатик — съвместно издание с ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.00 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Култура
10.30 Здравето отблизо Здравно предаване
11.30 Телепазарен прозорец
11.45 Малки истории /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Инспекторът и нощта /100 години българско кино/ игрален филм /п/
14.30 Открито с Валя Ахчиева /п/
15.00 Телепазарен прозорец
15.15 Живот с Дерек тв филм /60 епизод/
15.40 Телепазарен прозорец
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.25 Малки истории /п/
16.35 Светиците /60 епизод/
17.20 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.30 Дързост и красота тв филм /3478 епизод/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня с Димитър Цонев информационно предаване
19.15 Тегленe тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.45 Лека нощ, деца!: Благуните
20.00 По света и у нас
20.40 Спортни новини
20.55 Великият Гетсби игрален филм /копродукция, 2000г., режисьор Робърт Марковиц, в ролите: Мира Сорвино, Тоби Стивънс, Пол Ръд, Мартин Донован и др.
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 Преброяване на дивите зайци /100 години българско кино/ игрален филм /България, 1973г./, режисьор Едуард Захариев, в ролите: Ицхак Финци, Филип Трифонов, Никола Тодев, Евстрати Стратев, Тодор Колев и др.
00.10 Бързо, лесно, вкусно /п/

bTV

06.00 „Лице в лице"/п./ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
06.30 „Тази сутрин"- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето"- сериал
15.30 „Светлината на моя живот" - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице"- публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Опасни улици" - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Милост" - сериал, еп.41
21.30 „Бялата кралица" - сериал, еп.5
22.30 „Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Под наблюдение" - сериал, с. 2, еп.13
01.00 „Али Макбийл" - сериал, с. 3, еп.8
02.00 „Преди обед" /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
04.00 bTV Новините /п./
04.30 „Светлината на моя живот"/ п./- сериал

NOVA

05.15 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе" - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Огнено сърце" - сериен филм
13.30 „Моята карма" - сериен филм
14.30 „Момичето, което обичах" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка" - сериен филм
18.00 „Сделка или не" - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Подли камериерки" - сериен филм
21.00 „Специално разузнаване" - сериен филм
22.00 „Господари на ефира" - забавно предаване
22.30 „Тайнствени афери" - сериен филм, 3 сезон
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
01.00 „Будни цяла нощ" - сериен филм
02.00 „На кафе" - предаване на НТВ /п/
03.30 „Ангелският остров" - сериен филм
04.30 „Долината на слънцето" - сериен филм /п/

1

05.00 Телеканал „Добро утро"
08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро"
08.40 „Контролна покупка"
09.05 „Живей здраво!"
10.05 „Модна присъда"
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже"
16.00 „Насаме с всички"
17.00 Вечерни новини
18.05 „Хайде да се оженим"
19.00 „Нека говорят"
20.00 Време
21.00 Сериал: „Мажор"
23.00 „Вечерният Ургант"
23.35 Игрален филм: „Как да се омъжиш за милионер 2"
00.30 Нощни новини
00.45 „Хайде да се оженим"
01.40 „Модна присъда"
02.35 „Живей здраво!"
04.00 Новини
04.05 „Насаме с всички"

ОВЕН

Вселената ви прикаква да прекарате времето с този, с когото обожавате да бъдете. Отпуснете се и се насладете на хубавата вечер.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Започва по-спокоен период за вас, затова сега е най-подходящото време за приключване с нещата, свързани с публичността.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Звездите ви съветват да преразгледате кандидатурата на онзи, който ви ухажва - може би той е достоен за сериозно внимание.

22 май - 21 юни

РАК

Разполагате с благоприятен ден за експерименти и самовнушения. Опитайте! Ще ви се отрази благотворно, както и на близките ви.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Имате ситуация днес, в която да разберете доколко може да разчитате на близък приятел/ка. Наблюдавайте и си правете изводи.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Вероятни са лесни победи, не е изключено успешно решение на важен въпрос. Първата половина на деня е подходяща за срещи.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Има вероятност да ви доверят деликатна информация. Постарайте се да избегнете неловка ситуация, в която ще узнаете нещо нежелано.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще се почувствате уморени и разбити, затова нищо няма да ви радва, дори и общуването с любимия човек. Може да се приеме погрешно.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

И днес, както обикновено, ще имате планина от планове за следващите няколко дни. Препроверявайте всяко нещо по няколко пъти.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Денят ще изисква сложни решения. Време е да оправите отношението си към партньори и да решите дали искате да ги запазите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

В живота на ваш близък се е появил проблем, който той може да реши с ваша помощ. Тези, които обичат, разбират всичко и без думи...

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Най-добрата тактика за този ден е да осъзнаете, че макар и да имате някаква власт над живота си, нещата не се въртят около вас.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 15 ЯНУАРИ 2015

Очаквайте

23 ТВОРБИ НА БОЯН РАЙНОВ ПОКАЗВА НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ

„ЮЛАНГЕЛО“ ПРЕДСТАВЯ АЛБУМ ЗА БОРИС ХРИСТОВ

Музикантите ще разкрият интересни факти от новия проект на концерт-лектория в Аулата на Софийския университет

Жива ли е българската песен? Кой е Кирил Совичанов? Какво свързва Борис Христов с Апостола на свободата - Васил Левски? Коя е песента, променила живота на Борис Христов? Какво завещава Борис Христов на България? На тези въпроси ще отговорят музикантите от формация “Юлангело” на концерт-лектория, посветен на големия оперен певец Борис Христов. Събитието ще се състои на 19 януари от 19 ч. в Аулата на Софийския университет “Св. Климент Охридски”. На концерта ще бъде представен албумът “Борис Христов - посланик на българската песен”, записан с финансова подкрепа на Министерството на външните работи на Република България и в партньорство с Института за изследване на изкуствата към БАН, Българския културен институт в Рим, община Кюстендил и Театъра на българската армия. Събитието се осъществява благодарение на домакинството на СУ “Св. Климент Охридски”, чиито възпитаници са Кирил Совичанов и Борис Христов.

Песните, събрани в албума, са плод на издирвания, изследвания и ненадейни открития, направени от музикантите в последната година - букет от родолюбиви песни и православни песнопения, с които израстват и се възпитават мъжете от рода Совичанови-Христови. Мъже, които носят песента в кръвта си.

Ще звучат песни, пети от Апостола на свободата - Васил Левски, неизвестни песни по текстове на Чинтулов, Вазов, Ботев, Славейков и почти забравените Йоаким Груев, Филип Симидов, Христо Матов, Христо Мавридов. Песни за паметта и за една болезнена мечта на Борис Христов - да популяризира българската песен и да я представи на света. Сам той ще се нарече “посланик на българската песен” и през 50-те години на XX век ще изпее и запише любими български песни, чиито записи днес са почти забравени.

През 1960 г. Кирил Совичанов, бащата на Борис Христов, изпява над 300 български песни пред акад. Николай Кауфман. Част от тях Кауфман включва в сборниците си с български народни песни. Благодарение на тази събираческа работа на акад. Николай Кауфман и със съдействието на Института за изследване на изкуствата към БАН, формация “Юлангело” преоткрива част от тези песни и ги поднася на българската публика.

Акцент в програмата ще бъде песента “Легенда за страшния канъ Крумъ”, изпята от Борис Христов пред цар Борис III на Богоявление (19 януари - стар стил) 1942 г. След това той получава държавна стипендия и заминава да учи оперно пеене в Италия при маестро Рикардо Страчари. Партитурата на песента е открита в личния архив на Борис Христов в Българския културен институт в Рим през март 2014 г. от Пламен Бейков - ученик от последния клас на великия бас. Гост-музиканти на концерта ще бъдат вокален ансамбъл “Св. Троица” от София с диригентка Елиянка Михайлова. Входът е свободен.

Два спектакъла на „Княз Игор” в Софийската опера и балет

Снимка СОБ

Завесата на Софийската опера и балет ще се вдигне за знаменитата творба на Бородин “Княз Игор” на 17 и 18 януари от 19 и от 16 ч. Режисьор е Пламен Карталов. Операта се играе през 2007 г. в театъра на Марибор, на фестивала в Любляна през 2009 г., във Велико Търново на крепостта “Царевец” през 2009 г. и е в репертоара на Софийската опера и балет, поради големия интерес на почитателите на Бородин.

В съботния спектакъл участват Бисер Георгиев (Княз Игор), Радостина Николаева, Даниел Острецов, Петър Найденов, Петър Бучков, Цвета Сарамбелиева, Мирослав Андреев, Костадин Мечков, Пламен Папазиков, Ветка Петкова, Силвана Пръвчева. А в неделния - Станислав Трифонов (Княз Игор), Габриела Георгиева, Хрисимир Дамянов, Александър Носиков, Ангел Христов, Петя Цонева, Мирослав Андреев, Костадин Мечков, Пламен Папазиков, Ветка Петкова, Силвана Пръвчева. Диригент на двата спектакъла е Григор Паликаров. Времетраенето на представленията е 3 часа. Цените на билетите са 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30 и 40 лв.

Стефан Данаилов е предложен за почетния знак „Сърцето на София”

Проф. Стефан Данаилов и Ваня Монева са сред номинираните за почетния знак “Сърцето на София”. Отличието се присъжда на изявени дейци от изкуството, културата, образованието и спорта, заслужили признание с творческата и обществената си дейност за развитието на нашата столица и детските и младежките дейности в нея, обясняват инициаторите. Артцентър “Кърнолски” организира за седми път концерта-церемония “Различни, но заедно”, съпроводен с връчването на почетните знаци “Сърцето на София”. Събитието е под патронажа на кметицата Йорданка Фандъкова, която е и първи носител на почетния знак. Тържеството е на 19 януари от 18 ч. в театър “София”, информира БТА.

Стефан Данаилов е номиниран за цялостен принос към развитието и популяризирането на българската култура и работата си като преподавател и ментор на талантливи млади хора, а Ваня Монева - диригентка на хора “Космически гласове” - за популяризирането на българските традиции и изкуство. Сред номинираните са още Дамският “Лайънс клуб” - София, сп. “Осем”, Мариана Закова - директорка на 137-о СОУ “Ангел Кънчев”, Христо Венев - ученик от XIД клас в СМГ.

Идеята на “Различни, но заедно” е съпричастността - деца и младежи от различни социални прослойки и етноси, с различно вероизповедание и културни традиции, някои от тях в неравностойно положение, да пеят и да танцуват на една сцена. В концерта-церемония ще участват вокалната студия “Дъга”, която е и домакин на събитието, хор “Космически гласове”, деца-звезди от предаването “Големите надежди”, група за пеене “Жестим+” към ССУ с ДГ за деца с увреден слух “Проф. д-р Дечо Денев”, танцова школа “Ив денс”, фолклорна група към 144-то СОУ “Народни будители”.

кратки

Стефан Командарев и Асен Блатечки в журито на „New Wave”

Стефан Командарев

Асен Блатечки

Известният български режисьор, продуцент и сценарист Стефан Командарев ще бъде част от петчленното жури на МСФФ “New Wave” който ще се проведе между 21-24 януари в столичното кино “Одеон”, както ДУМА писа. Известният актьор Асен Блатечки също ще оценява студентски филми като член на петчленното жури. Международният студентски филмов фестивал се организира за втора поредна година от департамент “Кино, реклама и шоубизнес” на Нов български университет. Одобрени за участие са 58 филма от 12 държави. Повече информация за конкурсната програма и за официалната селекция може да се прочете на сайта на фестивала www.newwavefilmfest.com.

Планинари, каякари и рибари се включват в премиерата на „DamNation”

Една от най-наболелите зелени теми в световен мащаб - опазването на реките, ще обедини представители на няколко природозащитни организации днес в кино “Люмиер” за премиерата на документалния филм “DamNation”, продуциран от бизнес пионера в природозащитата “Patagonia”, както ДУМА писа. Филмът разглежда проблемите на реките и ефективните им решения в САЩ и провокира сериозна дискусия за състоянието на реките в България. Прожекцията ще събере на едно място WWF, инициатор на кампанията за опазване на реките, с планинари, каякари, рибари, които заедно полагат усилия за спиране на унищожаването на последните естествени реки в България. Събитието ще бъде открито в 20 ч. с встъпителни думи за “DamNation” в перспективата на ценностите и мисията на “Patagonia” от представителя на компанията за България Любомир Попйорданов (магазини “Стената”) и Маги Малеева (Gorichka.bg). Хората и реките, или защо посланията на “DamNation” са важни за всички нас, ще сподели преди началото на филма Димитър Манев, председател на Българското каяк общество. Остана ли живот в българските реки и какво правят рибарите, за да го опазят, ще разкаже Димитър Куманов от риболовен клуб “Балканка”. Любомир Костадинов от WWF ще обърне внимание върху това, което превръща “DamNation” в различен и специален филм - той показва и решението, положителната развръзка - как животът може да се върне в реката. Поради големия интерес е насрочена втора прожекция на 29 януари.

КОИ СА НОМИНИРАНИ ЗА „Икар-2015“

Комисията, извършила подбора, е гледала над 100 представления на театри в столицата и в страната

Ръст на доходите до две години с 30 на сто

Възможностите доходите на работещите в театъра да се повишат с 30 на сто до година-две обсъждат Съюзът на артистите в България и Министерството на културата. “Имаме разговори за това, имаме и съгласие, въпросът е как ще стигнем дотам”, каза шефът на САБ Христо Мутафчиев. Зам.-министърът на културата Боил Банов потвърди, че разговори се водят. Той допълни, че МК подкрепя наградите “Икар” заради огромното им значение за българските артисти. По думите му няма друг такъв форум, на който да се отдава дължимото на цирковото и куклено изкуство у нас, да се представят толкова много спектакли от страната, въобще театралното изкуство да бъде в центъра на вниманието. “МК подкрепя повечето от дейностите на САБ, защото съюзът полага изключителни усилия в защита на гилдията и на всеки отделен артист, с всекидневна упорита работа. Почти всеки ден разговаряме, често се караме, защото от САБ са непреклонни в исканията си, включително за увеличаване на доходите. Прави им чест, че така упорито защитават гилдията”, коментира зам.-министърът.

Актрисите Александра Василева, Ана Вълчанова и Светлана Янчева си оспорват наградата “Икар-2015” на Съюза на артистите в България за водеща женска роля - за изпълненията си съответно в “Свобода в Бремен. Г-жа Гаше Готфрид” от Райнер Вернер Фасбиндер на Григор Антонов в Народния театър “Иван Вазов”, “Влиянието на гама-лъчите върху лунните невени” от Пол Зиндел с режисьор Марий Росен на Центъра за неформално образование и културна дейност “Алос” и “Жана” от Ярослава Пулинович на Явор Гърдев в Народния театър, съобщи БТА.

Надпреварата за водеща мъжка роля е между Марин Янев, Михаил Милчев и Явор Борисов - за спектаклите “Вятърът в тополите” от Жерал Сиблера на Владимир Люцканов в Младежкия театър “Николай Бинев”, “Мадам Мишима” от Елена Алексиева на Калин Ангелов, копродукция на сдружението “Артсензориум” и театър “София”, и “Филоктет” от Хайнер Мюлер на Весела Василева в ТР “Сфумато”. Марий Росен, Петринел Гочев и Стефан Москов са номинирани за “Икар-2015” за режисура - за “Влиянието на гама-лъчите върху лунните невени”, “Сватбата на дребния буржоа” от Брехт в театър “София” и “Каквато ти ме искаш” от Пиранделo в Народния.

Над 100 представления в столицата и страната са гледали членовете на комисията, определила номинациите - актьорът Иосиф Сърчаджиев, театроведите Ромео Попилиев и Деница Езекиева и сценографката Петя Стойкова. Попилиев сравни театралната ситуация с пълноводна река и изтъкна високото средно равнище на спектаклите, между които е трудно да се направи избор. По думите му може би количественото натрупване ще доведе до качествен скок идната година. Експертите отбелязаха и продължаващата от няколко години тенденция на все по-голямо присъствие на независими проекти и трупи - като цяло в театралния живот и в номинациите.

Друга комисия - от театрали, необвързани с номинираните спектакли, ще определи наградите и най-добрата постановка за годината. Кандидатите за отличията ще бъдат показани на Софийския театрален салон през март, а призовете ще бъдат връчени, както обикновено, на 27 март - Международния ден на театъра, в Народния театър.

Приходите от салона и от тържеството са за Здравния фонд на САБ, основан преди девет години в партньорство с фармацевтичната фирма “Астра Зенека”, и за Социалния фонд, създаден неотдавна с подкрепата на Първа инвестиционна банка. Благодарение на новия фонд САБ ще връчва още две стипендии - освен досегашните две, на студенти по актьорско майсторство. От Здравния фонд са подпомогнати 105 души, и то с немалки суми, спасили сме живота на доста хора, заяви зам.-председателят на САБ Валентин Танев. Вече са определени 16 възрастни артисти с пенсии под прага на бедността - 278 лв., които ще получават от Социалния фонд по сто лева всеки месец, допълни председателят на САБ Христо Мутафчиев.

Представленията от страната с номинации за “Икар-2015” ще се играят в театър “София” - домакин на СТС от няколко години, а столичните - в съответните театри. Номинираните куклени спектакли може да се видят в Столичния куклен театър, домакин на Детския СТС. Партньори на САБ за “Икар” и СТС са Столичната община и Министерството на културата, което ще връчи две награди за най-успешен мениджмънт - на един куклен и на един драматичен театър.

Изложба, посветена на Георги Калоянчев, който т.г. трябваше да навърши 90 години, ще може да се види пред Народния театър. Експозицията от архиви на САБ, семейството на артиста, Народния и Сатиричния театър е сред съпътстващите събития по време на СТС. Ще бъде представена и втора книга с интервюта на Иордан Георгиев - незрящия журналист от радио “Алма матер”.

Дума за добрата дума и за още нещо

Георги Георгиев

Велин ГЕОРГИЕВ

След като бях наясно с новата книга на Георги Георгиев “Сред светци и ангели” - документално четиво за художника-реставратор Юрий Георгиев и основния рецензент на премиерата, си казах, че моите похвални слова ще са в повече. Но се замислих и промених решението си да не казвам нищо. Защото добрата дума в народната философия, когато е навременна и уместна, е балсам за душата на всеки. Та затова реших да кажа и дума за добрата дума, и за добрата книга, с която поема “Файтонът” вече в своята двадесет и първа година. За изминалите двадесет вече се знае, че на капрата са седели много поети и писатели - близо хиляда, респектираща цифра, но какво да се прави, след като за луд умора нямало, пак според народната философия.

На коледната празнична вечер пред новогодишната елха преживяхме вълнуващи мигове с поезията и музиката на младия поет-пианист Христо Петров и това окончателно затвърди вярата ми, че “Файтонът” наистина е легендарен и за неговото бъдещо участие в духовния живот на България няма никакво съмнение.

Георги Георгиев е проследил сизифовския път на своя избран обект, запознавайки се основно със света на този творец-реставратор, навлизайки в дълбоките източници на реставраторското изкуство. Виждаме неговия герой и в Троянския манастир, и в Рилския, и в Куленската църква в Казанлък, църквата “Св. св. Архангел Михаил и Гавраил” в Хасково, Кулата в Асеновград. И навсякъде приемаме автора като вещ екскурзовод, говорейки ни за бляска на творбите на старите майстори-българи. Самият Георги Георгиев принадлежи към фалангата на видните духовни нашенци, макар да ни говори с преклонение за предците, да ни споделя и възхищението от Юрий Георгиев, негово чедо, проявил се и като чудесен иконописец, чиито икони има в колекциите на ценители в Испания, Франция, Швейцария, ЮАР, САЩ.

Книгата на Георги Георгиев, която ще ни събере във “Файтона” на 19 януари (понеделник) от 17 ч., радва окото и с богато приложение от цветни илюстрации на реставрираните творби от Юрий.

Снимки Марието ТОМОВА

Българското кино навърши 100 години. Датата на рождения му ден съвпада с първата прожекция на филма на Васил Гендов “Българан е галант”, както ДУМА писа. В Музея на съобщенията бе извършено валидиране на юбилейна пощенска марка “100 години българско кино” от заместник-министъра на културата Боил Банов и заместник-министъра на транспорта и съобщенията Валери Борисов. Стогодишнината се отбелязва и със специално пощенско-филателно издание - пощенска марка и печат. Художник на проектите е проф. Георги Янков. На снимката: министър Боил Банов и директорът на Националния филмов център Георги Чолаков на церемонията

Джендър клубове за активни млади хора в малкия град

Николинка Н. ХРИСТОВА, секретар на НЧ “Напредък 1871”

Във връзка с изпълнението на проект “Джендър клубове за форум театър в малките градове” НЧ “Напредък 1871” подписа партньорско споразумение със сдружение “Младежко бюро за социални услуги и граждански инициативи” Плевен - водеща организация. Партньори още са фондация “Артист София, Плевенски обществен фонд - Читалища”, СОУ “Христо Ботев” - Никопол. Идеята на младежката организация е да бъдат създадени 10 дискусионни клубове за форум-театър във всеки град - общински център, в област Плевен. Ще бъдат проведени младежки форуми и арт дискусии. Ще бъдат обучени млади хора за работа в екип и модериране на дискусии по модела на форум-театър. Темата за равнопоставеността на половете е демократична ценност, която въпреки съществуващите законови норми, се влияе от традиционни нагласи и предразсъдъци за пренебрегването й. Целта на проекта е да бъдат преодолени унаследените джендър стереотипи за нарушаване на човешките права, основани на полов принцип, сред младите. Проектът ще се изпълнява в продължение на 14 месеца с финансиране от Програмата за подкрепа на НПО в България, по финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

www.duma.bg

Очаквайте

ФЕНОВЕТЕ НА ШОУТО „X FACTOR” ПИШАТ ПЕСЕН ЗА ФИНАЛИСТИТЕ

Внучката на Пикасо забогатява с $290 млн.

Наследничката се прочу с книгата си, очертаваща отровния ефект на гениалния творец върху семейството ѝ

Марина Пикасо

Марина Пикасо - внучка на прочутия испански художник, е решила да продаде част от своята лична колекция, наследство от прадядо ѝ, оценена на 290 млн. щатски долара. Дамата стана известна с това, че публикува книга, очертаваща отровния ефект на Пабло Пикасо върху семейството ѝ. Наследничката ще продаде най-малко 7 творби, както и вилата на прадядо ѝ в Кан. Датирани между 1905 г. и 1965 г., произведенията ще бъдат продадени директно от Марина Пикасо, която ще се срещне с купувачите лично в Женева.

“Портрет на жена (Олга)” от 1923 г., представящ първата съпруга на Пикасо и бабата на Марина - Олга Кохлова, ще се опита да достигне цена от 60 млн. долара. Също така внучката ще продаде картината “Майчинство” от 1921 г. за $56 млн., както и “Femme a la Mondoline (Mademoiselle Leonie assie)”, създадена през 1911 г., за сума от около 60 млн. в зелено.

Книгата на Марина - “Пикасо: моят прадядо”, издадена през 2001 г., представлява емоционален разказ за живота на семейството ѝ. В годините след смъртта на твореца през 1973 г. неговата дългогодишна любовница, както и внукът му се самоубиват; най-големият му син е пиел ужасно. И докато неговите потомци са се възползвали от престижното фамилно име, Марина Пикасо си спомня, че е живяла мизерно, на границата на бедността.

“Брилянтните му шедьоври изискват човешка саможертва”, пише авторката на книгата за световноизвестния художник. “Той довеждаше всеки около него до отчаяние. Никой в семейството ми не е успял да избяга от хватката на този гений”, разкрива още правнучката на Пикасо.

След смъртта на художника френското правителство внася промени в Закона за наследството, за да позволи на потомците на испанския гений да плащат дължимите такси в изкуство, а не в пари. От това, което остава, Марина Пикасо наследява 2/10, както и вилата “Ла Калифорни” в Кан, която в момента продава.

„ГЪБА НА БЕЗСМЪРТИЕТО” ШАШВА С РАЗМЕРИТЕ СИ

В Южен Китай (автономен район Гуанси-Чжуан) е било открито огромно линчжи, което в страната наричат “гъба на дълголетието” или “гъба на безсмъртието”. Диаметърът ѝ е 107 см, а теглото - 7,5 кг, съобщи в. “Дейли мейл”. С находката много се гордее Вей Фанин, който е собственик на магазин. Местният жител още не е решил дали ще продаде гъбата, оценена от специалисти на 900 долара.

Линчжи се използва от над 2000 години в китайската традиционна медицина. Смята се, че е много полезна за здравето. Гъбата, известна още като рейши, трудно се поддава на култивиране и по тази причина дълго време е била достъпна само за елита в Поднебесната. Смятало се, че гъбата е свещена и е израснала за първи път на сакрално място - в Градината на безсмъртието, която според легендата се е намирала на остров край брегове-те на Китай.

Линчжи се използва за сваляне на високо кръвно налягане, за лечение на алергии и астма, за борба с разпространението на раковите клетки и дори за забавяне процеса на стареене.

Световноизвестни художници помагат на деца с изкуство

Джеф Кунс, Деймиън Хърст, Цай Гуо Цян, Джени Холцер, Такаши Мураками, Ричард Сера и Люк Таймънс са сред 17-те големи художници, които са дарили творби на търг за “1 в 11” - нова кампания за подобряване на образованието на децата в Азия. “Сотбис” в Лондон ще бъде домакин на благотворителен търг за набиране на средства, предназначени за подпомагане на малчугани в неравностойно положение в Бангладеш, Индонезия и Непал. Целта е да се осигури достъп до качествено образование и да се отключи потенциалът на децата.

Световноизвестни художници са създали произведения специално за търга, който е партньорство между УНИЦЕФ, фондация “Да достигнем до Азия (ROTA)” и фондацията на FC Barcelona. Кампанията ще бъде ръководена от футболната звезда Лионел Меси и тенисистката Серена Уилямс.

Докато в търга, който ще се проведе на 12 февруари, участват най-вече по-стари творби на художниците - включително “Donkey” от 1999 г. на Кунс, “Small Pine Tree” на Таймънс, “Модел” на Гуо Цян, двете от 2012 г., Такаши Мураками създаде нова картина специално за кампанията, показваща Лео Меси сред емблематичните цветя на художника. Японският творец е и автор на логото на инициативата.

Лионел Меси в кръг от цветя - произведение на прочутия японски творец Такаши Мураками

14-годишна стана „Мис Василица”

В навечерието на ромската Нова година за пети пореден път бе избрана “Мис Василица”. Победителка стана Нина Димитрова от София. 14-годишната осмокласничка от 75 ОУ ще представи страната ни на европейския ромски конкурс за красота в Скопие и световния в Дубай. Подгласнички на победителката станаха Софка Ангелова и Ани Велчева. Тази година за първи път се избра и “Мистър Василица”. За най-красив ром журито, председателствано от Олга Ускова, обяви 19-годишния футболист Михаил Божков с подгласници Данаил Георгиев и Траян Методиев.

КРАСИВИТЕ ЯДАТ БЕЗ ПАРИ В КИТАЙСКИ РЕСТОРАНТ

Ресторант в централен Китай предлага безплатни блюда на най-атрактивните си клиенти. Заведението в Чжънгжу, предлагащо корейска храна, обяви, че 50-те най-красиви посетители всеки ден ще се радват на удовлетвието да не плащат сметки.

Тези, които се надяват на безплатен обяд, биват оценявани от екип местни пластични хирурзи, рекламата на чиито таланти да разкрасяват хората е цел на акцията в заведението. Преди да опитат произведенията на кухнята, клиентите минават през “район за определяне на красотата”, където биват фотографирани и обсъждани. Те биват оценявани въз основа на лицата, очите, носовете и устните си. Особено предимство осигурява изпъкналото чело. Новината за безплатните обеди се разпространи бързо в интернет. А шегаджия пуснал там майтапчийския коментар: “А бедните двойна цена ли трябва да плащат?”

Безплатната услуга е рекламирана с голям розов надпис на фасадата на ресторанта. Властите в Чжънгжу не бяха впечатлени от идеята и наредиха табелата да бъде свалена, тъй като била незаконна, а инициативата накърнявала имиджа на града. Екип охранители и общински работници премахна надписа от ресторанта.

Вицц

- Любими танци?
- Танго, ча-ча. Ти?
- Кючек, чат-пат.

ЧРД

АТАНАС ФУРНАДЖИЕВ, директор на “Форд Мото-Пфое” и вицепрезидент на БФС
ВИТКО БОЯНОВ, режисьор, художник, аниматор
ДАНИЕЛ БОРИМИРОВ, легендарен футболист
ЖЕЛЯЗКА ДИМИТРОВА, учредителка на клуба “Приятели на ДУМА” в Разград
ЙОРДАН МИЛЕВ, писател, поет, преводач
МАРТИН ПЕТРОВ, футболист
МИЧО РАЙКОВСКИ, политик
РОСИЦА АНГЕЛОВА, поетеса
ТАТЯНА ПЕТКОВА, първата българска незряща състезателка по маратонско бягане
ЦОНЬО ЖЕЛЕВ, учредител на клуба “Приятели на ДУМА” в Пловдив

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

15

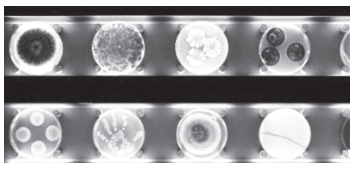
Преподобни Гавриил Лесновски, Прохор Пшински, Павел Тивейски и Йоан Кущник

Преподобни Гавриил Лесновски е един от тримата велики последователи на рилския пустинножител св. Иван Рилски. Той е живял през XI-XII век. Роден е в с. Осиче, Паланешко (Македония). Произлизал от богати родители българи и получил добро образование. Когато станал на възраст, родителите му го сгодили за невяста от добър род. Скоро обаче годеницата му умряла. Тогава той постъпил в манастир и приел монашество. С наследството, което получил от родителите си, построил манастир с църква на името на св. Архангел Михаил в Лесновската планина, Северна Македония, близо до сегашния град Кратово. Преподобният отец събрал монаси, поставил им игумен, а самият той се уединил в планината за пустинножителство и мълчание, като се подвизавал така 30 години. После се завърнал в своя манастир и починал на 15 януари.

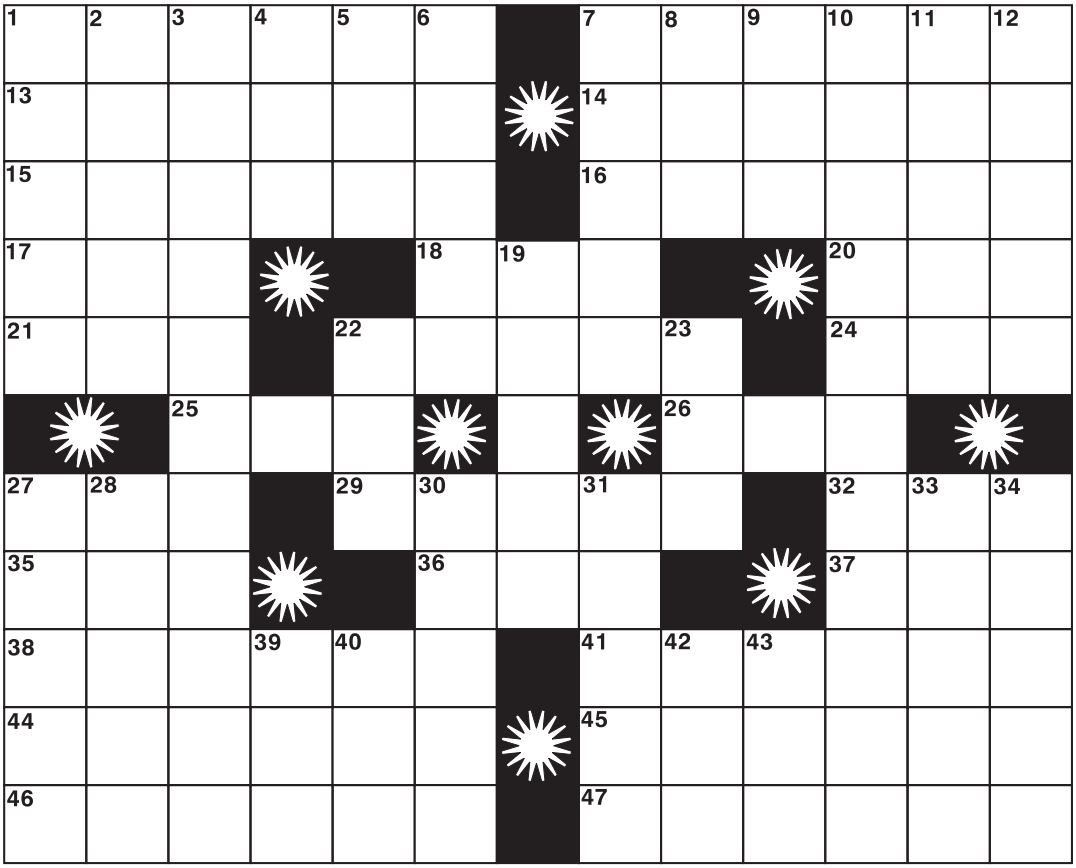
МУЗЕЙ НА МИКРОБИТЕ ОТВАРЯТ В АМСТЕРДАМ

В Амстердам отваря врати Micropia museum - музей на микробите. Експонатите в него ще са микроорганизми, които не се срещат във всекидневието. Те се съхраняват в специални тръби, което позволява на гостите да ги проучат в най-малки детайли. Всеки посетител ще може да сканира тялото си и да разбере колкото точно микроорганизми го обитават. Отделна експозиция пък е посветена на учените, които работят с бактерии и вируси. През стъклото гостите ще имат възможност да наблюдават работата на хората в престилки. Музеят предлага и прожекция на филми за развитието на микроорганизмите.

За създаването на уникалния музей са похарчени 10 млн. евро. Билетът за възрастни струва 14 евро, а за деца - 12 евро. Учениците ще могат да видят всички микроорганизми с 50% отстъпка.

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

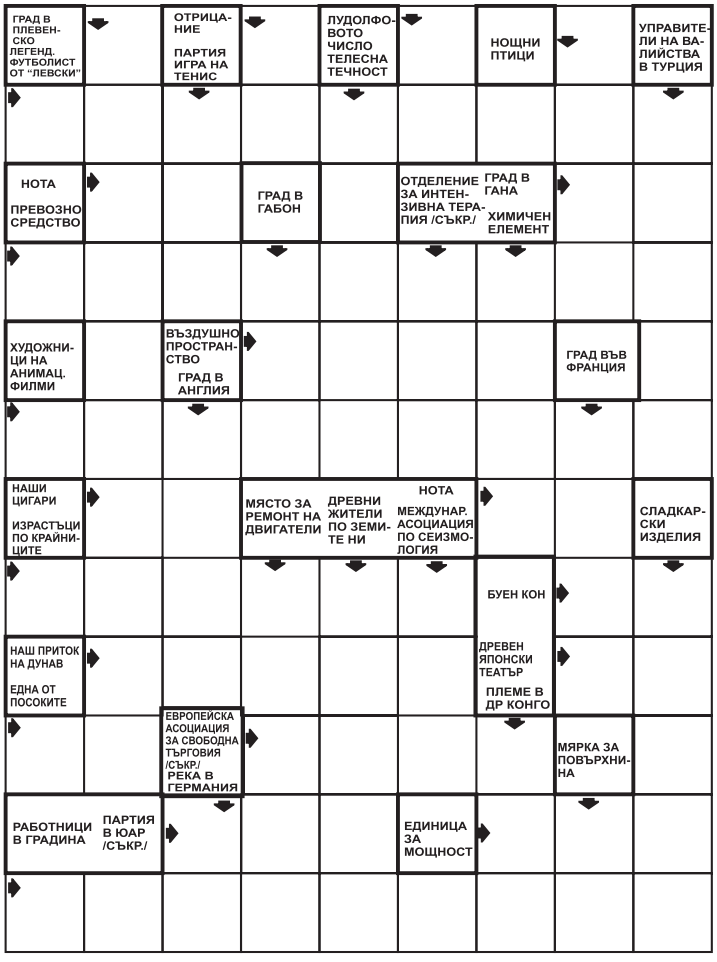

ВОДОРАВНО: 1. Шега. 7. Препятствие. 13. Полски филм. 14. Силен мъж. 15. Официален вход. 16. Туристическа дреха. 17. Част от игра на кърлинг. 18. Воден бозайник. 20. Футболист от Кот д'Ивоар. 21. Град в Абхазия. 22. Църковно правило. 24. Плато в Белгия. 25. Вид кафе. 26. Единен граждански номер. 27. Град в Ирландия. 29. Поука. 32. Парична единица в Лаос. 35. Наша илюзионистка. 36. Северен елен. 37. Род лилиецветни растения. 38. Число, което се дели /мат./. 41. Нещо, сходно с друго подобно.44. Сол на оцетната киселина. 45. Част от крак. 46. Вест. 47. Лекарство против много силни болки от ревматизъм.

ОТВЕСНО: 1. Град в Германия. 2. Испански град. 3. Имената на наш писател-"Шегобишко". 4. Древноримски император. 5. Африкански пигмеи. 6. Полицейска пръчка. 7. Релефна форма. 8. Френски футболен тим. 9. Наша фирма за интернет услуги. 10. Псевдоним на поета Крум Кюлявков. 11. Немски киноартист. 12. Руски космонавт. 19.Село във Видинско. 22. Гръцка буква. 23. Герой в романа "Капитан Немо" от Ж. Верн. 27. Град в Родопите. 28. Град в Италия. 30. Полска парична единица. 31. Град в Япония. 33. Религиозна рисунка. 34. Отличителен знак на военен. 39. Река в Япония. 40. Марка немски камиони. 42. Гръцки бог на южния вятър. 43. Телефонен повик.

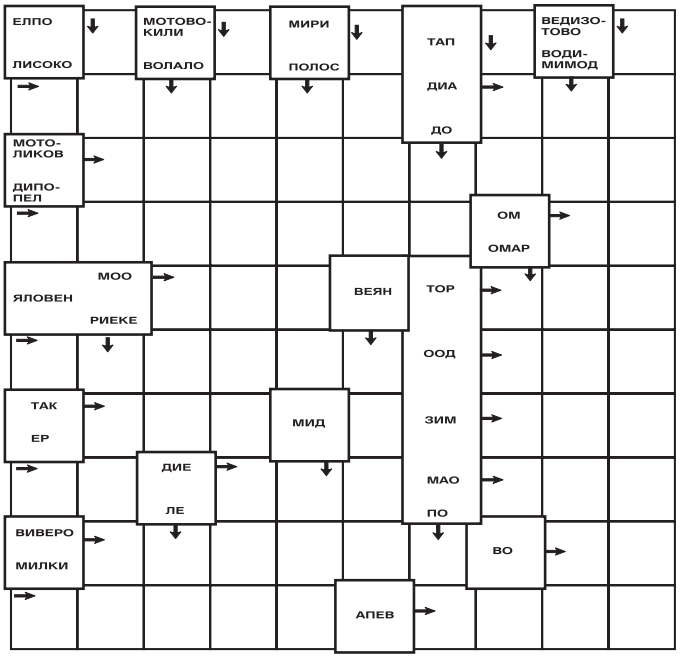
РЕЧНИК: Арона, "Атофан", Вуо, Ерв, Кип, Мам, Мепен, Юка.

СКАНДИ ХАОС

РЕЧНИК: Оем.

Попълнете кръстословицата, като от дадените букви образувате правилните думи!

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ГРАДИНАР - БОБОВИ - ЪРНИ - ЛЕКАР - КАЛ - ЕНДО - МИЗИЯ - КОКА - ИЛ - МИНОР - ВЕЛУР - АТ - РЕНЕР - КИЛИМИ - ЕМИСИЯ - КЕСИЯ - НИОБИЙ - ГИЛЕН - Н.Н. - НАЛИ - ПОКЕР - РАМ - МЕРИ - ВИДОР - МОКА - СЕ - ПИРИТ - ТИМОК - НЕ - АЕРОН - ТАРАМА - ЯСТРУН - БАЛАН - ЕНГЕЛС - РЕМИЗ - БИ - ИОЛА - ВАЛИЯ - КРО - ОНДА - МЕБЕЛ - ГРИП - ИА - МЕКОН - АРАГО - ЕК - АЕРОБ - АМОНАЛ - НАЙТОВ - ПСЕ - ОДС - МАТКАП - РААБ - ВИК - ТРАНСФОРМАТОРИ.

ОТВЕСНО: ТРЪНИТЕ И НЕСЕЯНИ НИКНАТ - АРДС - МОАРЕ - СГОДА - АТР - ЕДНО - РИБЛИ - АТЕЛА - АЙКА - ИИ - МЕСИИ - ПЕРЛА - МЕТАН - ОН - МИНИЙ - ВИРУС - МЕРОПС - АЛИНЕЯ - ПИРОН - ВЕКОВ - ТРЕЗОР - ГОДИН - РАБОВ - РО - КИР - КИКОТ - БЕЛЕН - ПАР - АБАЯ - КЕЛЕР - ТАМИЛ - АСАМ - ОР - ВИСЕР - ТАЛИЯ - АМЕБА - ОБ - КЕЛИН - МИРАЗ - ГРО - ОКОЛИЯ - РОМАН - КРАНОВО - АВАКУМ - НА КОМ - БРИГАДИР - ИЛАРИОН МАКАРИОПОЛСКИ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Италианци пак ще обличат ЦСКА

Томов отрича разпродажба на играчи, ще съди Карачанаков

Италианската фирма "Лото" отново ще облича ЦСКА от лятото. Екипите ще се продават на феновете с цена 59 лв. "Армейците" подписаха 3-годишен договор с веригата магазини "Спорт депо". Томов обяви, че споразумението е за спонсорство и търговско партньорство. Като част от сделката клубът ще получава безплатна доставка именно на "Лото". От лятото "червените" ще имат свой кът във всички 21 магазина на "Спорт депо" в България.

"Досега плащахме немалки суми на фирмите за спортна екипировка. Очакваме приходите от търговска дейност в ЦСКА да се увеличат между 4 и 5 пъти", заяви още Томов. Изпълнителният директор на ЦСКА Александър Тодоров добави, че за миналата година приходите от продажбата на фен артикули са били около 150 000 лв., а целта сега е да стигнат 500-600 000.

"С договора със "Спорт депо" отговаряме на претенциите на феновете в цялата страна да имат достъп до екипите и артикулите ни. От всеки продаден артикул клубът ще получава сериозни проценти", разкри Тодоров.

Томов обяви още, че Антон Карачанаков е бил подучен от мениджъри да избяга от ЦСКА. Целта била обещаващият футболист да си намери отбор в чужбина като свободен агент. По този начин халфът по-лесно щял да напусне България, докато при трансфер можело да си остане в Борисовата градина за обигравне. Карачанаков напусна ЦСКА заради неизплатени пари, а личният му агент Лъчезар Танев вече му търси отбор в Испания. ЦСКА ще заведе дело срещу халфа и се надява съдът да реши в тяхна полза.

"Прегрешението към играча е на неговите мениджъри. Не е имало оферта за него, нито от 50 или от 100 000 евро. Явно мениджърите имат планове за футболиста, искат да го пласират като свободен агент. Ако отиде в отбор от Висшата лига на Англия, Испания, Италия, ще кажа: "Аферим, Лъчо!" и ще преглътна. Ако беше останал в ЦСКА, щеше да се развие. Имам добро отношение към Карачанаков. Той бе почтен и заяви, че напуска, защото иска да играе повече. Ако има отбор, особено в Испания, му пожелавам успех. Ще заведем обаче дело срещу състезателя, пък каквото съдът реши. Нямаше техническа възможност да му платим по време на празниците. Всички знаем какво се случва с футболистите, които напускат ЦСКА. Визирам Емил Гъргоров и Омар Косоко. Двамата са без отбори половин година, след като си тръгнаха, а само преди няколко месеца търсеха повече пари", каза още Томов.

САГАТА ДЕЛЕВ ПРИКЛЮЧВА

Александър Томов заяви, че сагата около бившия нападател на ЦСКА Спас Делев е на път да приключи. Това трябва да стане в следващите дни, когато на "Армията" ще бъдат преведени парите по трансфера на играча през 2012 г. "Армейците" очакват 660 000 евро, а от настоящия тим на Ники Михайлов твърдят, че вече са ги дали. "Остават още 5-6 дни. Ясно е, че Мерсин протакаше. Общо взето сме на финалната права, турският клуб плаща на етапи. Можем да привлечем още 1-2 нови, един е сигурен. Важното е на всеки пост да има по двама играчи", заяви Томов.

В Англия:

Дете-чудо играе в Левски

Божидар Краев при завръщането си от проби в Манчестър Сити

Юношата на Левски Божидар Краев бе засипан с похвали в Англия. 17-годишният полузащитник бе определен от вестник "Манчестър Ивнинг Нюз" като дете-чудо. Талантът впечатлил англичаните след едноседмичните проби, които изкара в шампиона Манчестър Сити. Това стана в самото начало на януари, а на базата в Карингтън българинът впечатлил и легендата Патрик Виейра. Англичаните припомнят, че Краев има договор с Левски за още 3 години, а дебютът му при мъжете е бил преди 6 месеца.

"Възхищавам му се от безкористността и готовността му да играе за тима си", казва Христо Стоичков за Краев, който бе част от Академията му в Етрополе.

"Въпреки че големите клубове са се наредили за неговия подпис, Краев е заявил, че ще продължи да играе в Левски и ще бъде щастлив в отбора си, ако не реализира трансфер тази зима. Преди Сити българинът изкара проби и в италианския първенец Ювентус", допълват англичаните.

Манолев напуска Динамо Москва

Станислав Манолев ще напусне Динамо Москва. Това стана ясно, след като руският клуб обяви, че българинът не е заминал с тима за подготвителния лагер в Турция, защото в момента си търси нов отбор. Същото се отнася и за нападателя Александър Прудников. Манолев подписа с Динамо преди началото на сезона. Преди това той изкара половин година в Кубан, където беше съотборник с Ивелин Попов. В началото бившият футболист на Литекс, ПСВ Айндховен и Фулъм беше твърд титуляр, но постепенно треньорът Станислав Черчесов започна да предпочита на неговия пост руския национал Алексей Козлов. Манолев изигра 8 мача в шампионата и се разписа само веднъж - срещу Кубан. Почти сигурно роденият в Благоевград футболист ще премине в друг руски клуб.

Лудогорец предлага Влado Стоянов на Дейвид Мойс

Лудогорец е предложил вратаря Владо Стоянов на Дейвид Мойс, който е треньор на испанския Реал Сосиедад. Според източници собственикът на "орлите" Кирил Домусчиев е провел разговор с бившия мениджър на Евертън и Манчестър Юнайтед по темата. Той направо е задал въпрос на шотландеца дали има нужда от качествен вратар. Домусчиев и британецът се познават добре, а преди време разградчани играча контрола с Евертън, докато Мойс още беше на „Гудисън Парк".

Специалистът е напълно наясно с качествата на Владо, който направи чудеса с екипа на Лудогорец в Шампионската лига. Стоянов пази блестящо в почти всички мачове и даже спаси дузпа на кавалера на "Златната топка" Кристиано Роналдо при загубата в София с 1:2 от Реал Мадрид на 1 октомври.

Очаква се до края на следващата седмица да стане ясно дали "баските" от Сан Себастиан ще изпратят оферта за вратаря, който е фаворит за Футболист №1 на България за 2014 г.

Славия прибира Дани Кики

Славия е готов да прибере полузащитника на Локо Пд Дани Кики. 27-годишният футболист стартира подготовка с „черно-белите", но все още изчаква да види каква ще бъде съдбата на клуба. Той вече е провел предварителни разговори с хора от спортно-техническия щаб на „белите" и е дал съгласието си да играе на „Овча купел" през пролетта. За да се стигне до трансфер обаче, той ще трябва да прекрати договора си с Локо заради неполучени заплати.

Снимка БГНЕС

Одил Ахмедов открива за Узбекистан, но тимът му допусна обрат и загуби от Китай с 1:2 в мач от II кръг в група В за Купата на Азия в Бризбейн. В другата среща КНДР падна с 1:4 от Саудитска Арабия

гледайте

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ 2
09.00 Бахрейн - ОАЕ
11.00 Катар - Иран
ПО РИНГ
16.00 Монако - Бордо (п)
21.30 Италия, Серия А (обзор)

кратки

Бодуров с цял мач при победа на Фулъм

Николай Бодуров (вдясно) и съотборниците му от Фулъм се радват, след като отстраниха с дузпи Уулвърхемптън в преиграването на мача от III кръг за Купата на ФА

Николай Бодуров игра цял мач при победата на Фулъм над домакина Уулвърхемптън с 5:3 след дузпи в преиграване от III кръг в турнира за Купата на Англия. Коли Уудроу се разписа 2 пъти за лондончани в редовното време и прекъсна головата си суша, продължила повече от 6 години и половина. Дейвид Едуардс и Раджив Ван Ла Пара вкараха за домакините. В продължението Уулвс поведе след нов гол на Едуардс (109), но Фулъм се спаси в последните секунди, когато Рос Мак-Кормак (120) вкара отсъдената за игра с ръка на Лий Евънс дузпа. От бялата точка гостите вкараха и 5-те си наказателни удара, докато Мат Дохърти от домакините пропусна от 11-те м и това се оказа решаващо.

Локо Пд остава без 3-ма чужденци

Локо Пд може да остане без 3-ма от чужденците си. 2-ма от тях - аржентинецът Елиан Парино и тунзиецът с френски паспорт Хамет Намуши, още са в неизвестност и не се знае дали изобщо ще се върнат, за да започнат подготовка. Със "смърфовете" не тренира и Ошобе Оладеле, но за него поне е ясно, че има ангажименти с националния отбор на Нигерия до 23 г. На "Лаута" обаче се говори, че и той повече няма да се върне в България.

Ботев се връща на „Колежа" през лятото

От Ботев Пд обявиха, че има голяма вероятност отборът да домакинства на клубния си стадион "Христо Ботев" от есенния полусезон на следващия шампионат. В момента "канарчетата" играят мачовете си на базата в квартал "Комативо". Президентът на "жълто-черните" Иван Джиджев заяви, че са осигурени средства за продължаването на изграждането на съоръжението, известно повече като "Колежа". Спортният комплекс ще се строи на етапи. Целта е да бъдат завършени поне 2 трибуни до лятото, за да може стадионът да получи лиценз за "А" група. Джиджев добави, че Ботев има да получава пари от свои партньори по сделки и това създава проблеми.

Юдит Полгар вече е в Книгата на рекордите

Юдит Полгар получи официален сертификат от Книгата на рекордите на Гинес, чрез който се засвидетелства, че тя е поставила най-високо постижение, заемайки първото място в женската световна ранглиста в течение на 25 години и един месец (от 1 февруари 1989 г. до 1 март 2014 г.). И тъй като рекордът й още не е подобрен, „стажът“ й на първо място в ранглистата вече е 25 г. и 11 месеца. Новината бе оповестена по време на грандиозен шахматен фестивал, състоял се Двореца на изкуствата в Будапеща. Сред гостите на събитието бяха Ерньо Рубик, изобретателя на световноизвестния Рубик-куб, новият президент на Европейския шахматен съюз (ЕШС) Зураб Азмайпарашвили, я също и много местни спортни величия, артисти, бизнесмени, политици.

Юдит Полгар с двете си деца - Оливер и Хана – по време на фестивала

Секундантът на Ананд победи Карлсен за ЧРД

Феноменалният Иванчук отново е готов за изненада във Вайк ан Зее

Ден преди да навърши 28 г., полският гросмайстор Радослав Войташек си поднесе най-големия подарък за празника – победи световния шампион Магнус Карлсен! Това се случи в третия кръг на главния турнир във Вайк ан Зее, в който един от най-големите специалисти по дебютна теория успя да накаже неадекватните действия на норвежеца. Още на 7-я ход в разиграната Холандска защита съперниците стигнаха до неизследвана в дебютните ръководства позиция. В нея световният шампион, който имаше черните фигури, предпочете вместо да създава пешечно напрежение в центъра, да направи пробив с пешката до a3, където обаче тя безславно загина. Опитите му да получи контраигра на царския фланг не бяха убедителни, а на 28-я ход Карлсен лиши офицера си от полета за отстъпление и остана без фигура. С елементарни средства Войташек подсигури царя си, а на контролния 40-и ход чрез лек тактически удар форсира размяната на дамите. Загубата на норвежеца от Войташек е значима не само заради голяма разлика в рейтингите на двамата, а и поради факта, че полякът беше част от екипа на Ананд в неотдавнашния мач за световната титла.

Още на следващия ден обаче световният шампион успя да се реабилитира, побеждавайки представителя на домакините Люк ван Вели и това му позволи да се закрепи на скромните 50%. Лидер преди първия почивен ден е отдавнашният любимец на публиката Василий Иванчук с 3,5 т. Превърналият се в шахматна легенда украинец е известен със способността си да спечели и най-силния възможен турнир, ако играта му потръгне от самото начало. Неочакваните сривове във формата обаче също са много характерни за него...

Миналогодишният победител и четирикратен първенец тук Левон Аронян не постигна перфектен старт на шахматната година, но гледа ведро на нещата: „Животът не свършва с една партия“, коментира арменският №1, който пристигна в студена Холандия директно от слънчева Куба, където бе на почивка с приятелката си.

След вчерашния почивен ден днес гросмайсторите се местят в Ротердам, където ще изиграят партиите от петия кръг.

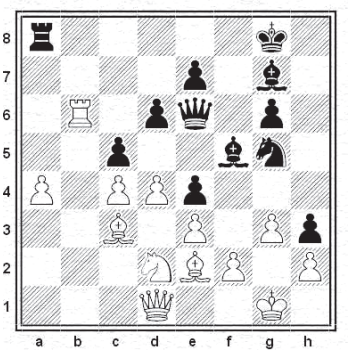
Класиране след IV кръг: Иванчук 3,5, Дин Лиен, Каруана - по 3, Войташек, Со - по 2,5, Ваше-Лаграв, Гири, Карлсен, Шарич - по 2, Аронян, Раджабов - по 1,5, Ван Вели, Хоу Ифан - по 1, Джобава 0,5.

Въпреки че зрителите са твърде близо до играчите, за цялата история на турнира не е имало нито едно оплакване от тях

Р. ВОЙТАШЕК – М. КАРЛСЕН

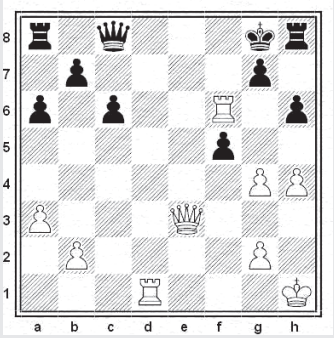
1.d4 d6 2.Kf3 g6 3.c4 f5 4.b4 Og7 5.Ob2 a5 6.b5 a4 7.e3 Kf6 8.Oe2 c6 9.bc6 bc6 10.0-0 0-0 11.Дc2 Дc7 12.Kc3 a3 13.Oc1 Kbd7 14.Tb1 Ke4 15.Ke4 fe4 16.Kd2 Kf6 17.Tb3 Of5 18.Ta3 h5 19.Ta8 Ta8 20.a3 h4 21.Ob2 h3 22.g3 Дc8 23.Te1 Tb8 24.Oc3 Kh7 25.a4 Kg5 26.Tb1 Ta8 27.Дd1 c5 28.Tb6 Де6

29.g4 cd4 30.Od4 Od4 31.ed4 e3 32.gf5 gf5 33.Kf1 ef2 34.Цf2 Ke4 35.Це1 Дf6 36.Дd3 Та4 37.Tb1 Дh4 38.Kg3 Цf7 39.Дf3 Цg7 40.Дf4 Дf4 41.Kh5 Цf7 42.Kf4 Kg5 43.d5 Цf6 44.Цf2 Та3 45.Od3 Та2 46.Цg3 Та3 47.Te1 Ke4 48.Цf3 Kg5 49.Це3 Та2 50.Te2 Та3 51.Tf2 Ke4 52.Tf3 1:0.

Задача

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:

1.Тd8 Дd8 2.Дe6 Цh7 3.Тh6 gh6 4.Дf7x

кратки

Руснак вещае залез на Веско Топалов

Сергей Шипов

Времето на Топалов мина и той едва ли вече ще може да се бори наравно с Карлсен и компания, отбелязва в годишния си обзор един от най-уважаваните шахматни експерти Сергей Шипов. Според руския специалист проблемът е не толкова във възрастта на българина (през март той ще навърши 40 г.), колкото в стила му на игра – прекалено енергоемък в сравнение с по-младите му колеги. Топалов смята прекалено много и твърде малко се доверява на интуицията си, констатира Шипов. Млад и енергичен шахматист би могъл да постигне големи успехи с подобен стил на игра, както Веселин спечели световното първенство през 2005 г., но с годините батериите се разреждат, е заключението на специалиста.

Карпов демонстрира класа и в Чили

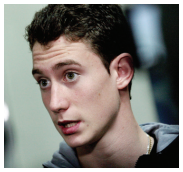

Бившият световен шампион Анатолий Карпов води с 1,5:0,5 срещу най-силния чилийски гросмайстор Иван Моровић в приятелски мач, който се играе в Чили. Регламентът на двубоя предвижда още 2 партии по ускорен шах. 51-годишният чилиец е представял страната си на 10 шахматни олимпиади, а през 2000 г. игра за състава на Хърватия.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

www.duma.bg

В Англия: Дете-чудо играе в Левски

Стр. 30

Цвети сгъна и чехкиня

Чехкинята Барбора Захлавова Стрицова пада при опит да върне топката срещу Цветана Пиронкова в 1/4-финал от турнира в Сидни, спечелен от българката с 6:4, 6:1

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Чака я Квитова по пътя към нов финал в Сидни

Цветана Пиронкова (№67 в света) се класира за 1/2-финал на турнира в Сидни ($731 000) за 2-ра поредна година. Първата ни ракета разби чехкинята Барбора Захлавова-Стрицова (№25) с 6:4, 6:1 и уверено намери място в топ 4. Българката затвори мача за 96 минути. За Цвети това бе 14-а поредна победа в австралийския град, където миналата година също тръгна от квалификациите и се окичи с единствената си WTA титла досега. За място на финала Пиронкова ще играе със световната №4 Петра Квитова (Чех, №2 в схемата), която обърна Ярмила Гайдошова (Авл) с 3:6, 6:3, 6:4. Мачът ще е повторение на 1/2-финала от миналата година, който Цвети спечели с 6:4, 6:3. Това е и единствената победа на българката над шампионката на "Уимбълдън" за 2011 и 2014 г. в 5 мача досега.

С победата над Стрицова Цвети заслужи $35 455 от наградния фонд и 210 точки за световната ранглиста, с които в понеделник може да се завърне в топ 50. Срещу лютата чехкиня българката на 2 пъти допусна пробиви, но моментално ги навакса при 1:2 и при 3:4. Тя направи серия от 5 поредни гейма, за да вземе първия сет и да поведе с 2:0 във втория. Чехкинята си върна пробива за 1:2, но до края Пиронкова доминираше и с нова серия от 4 гейма стигна до сладката победа. Ключови се оказаха спокойствието, увереността и точните й удари в решителните разигравания на изтощителните и напрегнати геймове, съпътствали двубоя.

"Изключително съм развълнувана и щастлива. Честно казано, не очаквах, че отново ще стигна толкова далеч, след като и тази година трябваше да започна от квалификациите. Това наистина е трудно за постигане, защото квалификациите сега не са както бяха преди 20 години. Още повече, че турнирът е много силен. Днес спечелих отново и ще се опитам да го направя и утре. Познавам хората тук, познавам корта, настилката. Чувствам се като у дома си. Мисля, че това също ми помага", призна Цвети.

ГРИШО ЩЕ Е ПОСТАВЕН ПОД №10 НА „АУСТРЕЛИЪН ОУПЪН"

Григор Димитров (№11 в света) ще бъде поставен под №10 в основната схема на "Аустрелиън оупън", който започва в понеделник. Хасковлията има да защитава 360 т. от достигането си до 1/4-финала миналата година, когато за първи път се нареди между най-добрите 8 в турнир от Големия шлем. Гришо се придвижи в списъка с поставените заради отказването на хърватина Марин Чилич. Световният №9 пропуска надпреварата в Мелбърн заради контузия. Тази позиция означава, че при евентуално достигане до III кръг на Откритото първенство на Австралия Гришо ще срещне тенисист от №17 до №24 сред поставените - някой между французите Гаел Монфис, Жил Симон и Ришар Гаске, Джон Иснър (САЩ), Давид Гофен (Бел), Александър Долгополов (Укр), Филип Колшрайбер (Гер) или Иво Карлович (Хърв).

Те дадоха живота си за по-добра България, но част от тях оставиха семействата си

Нека сега помогнем на децата им за по-добро бъдеще

Национална благотворителна кампания за подпомагане на децата на загиналите и пострадалите при изпълнение на служебните задължения служители от системата на МВР

Под патронажа на министъра на вътрешните работи

За абонатите на всички мобилни оператори изпратете sms на 1866 цена: 1 лв. (без ДДС)

За абонатите на Vivacom обадете се на 090051866 цена: 0.99 лв. (без ДДС)

КАЗИЙСКИ ОКОНЧАТЕЛНО ОТРЯЗА БЪЛГАРИЯ

Матей Казийски окончателно отхвърли възможността да се върне в националния ни отбор. 30-годишният посрещач на Тренто не вижда желаната промяна и няма намерение да се отказва от позицията, която изрази при напускането на тима заедно с треньора Радостин Стойчев през 2012 г. Казийски поиска шефът на федерацията Данчо Лазаров и подопечните му да си подадат оставките, но това така и не се случи. "Вече се отказвам от идеята, че бих могъл да се върна в националния отбор. Минало ми е времето, а и защото нещата няма да се променят. Не виждам смисъл, а и идея, че това може да се случи", заяви Матей пред бТВ.

Нани Рома взе IX етап на Дакар

Нани Рома с Мини беше най-бърз в етап №9 от рали Дакар 2015. Испанецът премина 539-километровото трасе от Икике до Калама в Чили за 4:41:56 ч. и записа първи успех тази година. Той изпревари с 6:27 мин. съотборника си и лидер в генералното класиране Насер Ал-Атия (Кат). Последен от призьорите е руснакът Владимир Василиев също с Мини, който бе по-бавен с 15:52 мин. Ал-Атия остава начело в генералното класиране с общо време от 31:29:38 ч. Той увеличи с повече от 15 минути аванса пред най-близкия си преследвач Жинил де Вилие (РЮА) с Тойота, който вече изостава на 23:58 мин.

Чилийци приветстват южноафриканците Лерой Поултър и Робърт Хоуи в пустинята Атакама по време на IX етап на рали Дакар от Икике до Калама в Северно Чили

При мотоциклетистите Елдер Родригес (Порт) с Хонда записа 2-ра етапна победа, след като пресече финала за 5:06:14 ч. Той изпревари с 3:51 мин. сънародника си Пауло Гонсалвеш с Хонда. 3-ти на 7:34 мин. завърши Марк Кома (Рим) с KTM, който остава лидер в генералното класиране с общо време 34:05:00 ч., но преследвачът Гонсалвеш съкрати изоставането си на 5:28 мин.

гледайте

ПО Ф+
ТЕНИС
06.30 и 11.00 Турнир в Сидни (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ
СКИ-СКОКОВЕ
11.45 и 18.15 СК във Висла
СЕВЕРНА КОМБИНАЦИЯ
13.15 СК в Зеефелд
БИАТЛОН
15.15 СК в Руполдинг
СНУКЪР
21.00 "Мастърс"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ФРИЙСТАЙЛ СКИ
19.00 СК в Крайшберг

кратки

Каратанчева и Костова срещу поставени в Мелбърн

Сесил Каратанчева (№173 в света) и Елица Костова (№207) ще играят срещу поставени в I кръг на квалификациите на Откритото първенство на Австралия. Каратанчева, която от началото на сезона се състезава отново за България след 5-годишно прекъсване, в което игра за Казахстан, стартира в пресявките срещу №20 Магда Линете (Пол). Костова пък среща Телиана Перейра (Браз, №5).

Аоияма отново пада в Токио

Даниел Иванов-Аоияма падна за 2-ри пореден път на зимния турнир по сумо в Токио. В двореца "Кокугикан" българинът преклони глава пред Такаясу. Японецът повали 195-килограмовия си съперник на дохито с техниката "шитатенаге". Аоияма има 2 победи и 2 загуби досега, а негов съперник днес ще е японският "одзеки" Кисеносато. Миналата година "Синята планина" игра успешно срещу японеца с втория най-висок ранг в сумото и го победи в 4 от 5-те схватки.

ЛУКойл освободи американец

ЛУКойл освободи Морис Къри. Договорът на американеца е прекратен по взаимно съгласие. Гардът сам пожелал да напусне лидера в баскетболното ни първенство. След отпадането от "Еврочалъндж" пред ЛУКойл стои цел да изгради боеспособен състав от млади и перспективни български баскетболисти. В тима бяха привлечени Христо Захариев и Димитър Димитров.